

**HARRAN HÖYÜK DEMİR ÇAĞ
SERAMİKLERİ**

Jiyan ÇALIK

**Yüksek Lisans Tezi
Klasik Arkeoloji Ana Bilim Dalı
Prof. Dr. Ali Yalçın TAVUKÇU
2022**

Her Hakkı Saklıdır

II

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KLASİK ARKEOLOJİ ANA BİLİM DALI**

Jiyan ÇALIK

HARRAN HÖYÜK DEMİR ÇAĞ SERAMİKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**TEZ YÖNETİCİSİ
Prof. Dr. Ali Yalçın TAVUKÇU**

ERZURUM-2022

TEZ BEYAN FORMU

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

BİLDİRİM

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esaslarının ilgili maddelerine göre hazırlamış olduğum " HARRAN HÖYÜK DEMİR ÇAĞ SERAMİKLERİ " adlı tezin/raporun tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin/raporumun kâğıt ve elektronik kopyalarının aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Gereğini bilgilerinize arz ederim *.

- ☐ Tezimin/Raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.
- ☐ Tezimin/Raporumun makale için **altı ay**, patent için **iki yıl** süreyle erişiminin ertelenmesini istiyorum.

09.09.2022

Aslı Islak İmzalıdır

Jiyan ÇALIK

*** LİSANSÜSTÜ TEZLERİN ELEKTRONİK ORTAMDA TOPLANMASI, DÜZENLENMESİ VE ERİŞİME AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

.....

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Lisansüstü tezlerin erişime açılmasının ertelenmesi **MADDE 6– (1)** Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.

(2) Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internetten paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile **altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.**

Gizlilik dereceli tezler MADDE 7– (1) Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.

(2) Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Graduate School of Social Sciences

TEZ KABUL TUTANAĞI

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU danışmanlığında, Jiyan ÇALIK tarafından hazırlanan bu çalışma 09 / 09 / 2022 tarihinde aşağıda isimleri yazılı jüri tarafından Arkeoloji Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr Mehmet ÖNAL

İmza: Aslı Islak İmzalıdır

Jüri Üyesi : Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU

İmza: Aslı Islak İmzalıdır

Jüri Üyesi : Dr. Öğr. Üyesi Berna KAVAZ KINDİĞİLİ

İmza: Aslı Islak İmzalıdır

Prof. Dr. Sait UYLAŞ

Enstitü Müdürü

Aslı Islak İmzalıdır

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	V
ABSTRACT	VI
KISALTMALAR DİZİNİ	VII
LEVHALAR DİZİNİ.....	VIII
TABLolar DİZİNİ	IX
GRAFİKLER DİZİNİ	X
RESİMLER DİZİNİ	XI
HARİTALAR DİZİNİ	XII
ÖNSÖZ.....	XIII
GİRİŞ	1
1. AMAÇ	1
II. MATERYAL VE YÖNTEM.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DEMİR ÇAĞ'DA HARRAN VE ORTA FIRAT BÖLGESİ SİYASİ TARİHİ

1.1. DEMİR ÇAĞ	3
1.2. ORTA FIRAT BÖLGESİ COĞRAFİ KONUMU	3

İKİNCİ BÖLÜM

HARRAN HÖYÜK

2.1. HARRAN ADI, KONUMU VE TOPOĞRAFYASI	13
2.2. HARRAN HÖYÜK KAZI TARİHÇESİ	15
2.2.1. Dönem Kazıları	16
2.2.2. Dönem Kazıları	17
2.2.3. Dönem Kazıları	27
2.3. HARRAN HÖYÜK STRATİGRAFİSİ	29
2.3.1. İslami Tabakası	29
2.3.2. Demir Çağ Tabakası.....	30
2.3.3. Orta Tunç Çağı Tabakası.....	31
2.3.4. Erken Tunç-Orta Tunç Geçiş Tabakası	31
2.3.5. Erken Tunç Çağı Tabakası	31

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HARRAN HÖYÜK DEMİRÇAĞ SERAMİKLERİ

3.1. HAMUR GRUPLARI.....	33
3.1.1. Pembe Hamur	33
3.1.2. Kırmızı Hamur	34
3.1.3. Kahverengi Hamur	34
3.1.4. Gri Hamur	34
3.2. MAL GRUPLARI.....	35
3.2.1. Yalın Basit Mal Grubu	35
3.2.1.1. Adlandırma	35
3.2.1.2. Üretim Teknikleri	35
3.2.1.3. Yüzey İşlenişleri	36
3.2.1.4. Bezeme Teknikleri.....	36
3.2.1.5. Kap Formları	37
3.2.1.4.1. Çanaklar	37
3.2.1.4.1.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar	38
3.2.1.4.1.2. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar	40
3.2.1.4.1.2.1. Dışa Kalınlaştırılmış Ağız kenarlı Çanaklar	40
3.2.1.4.1.2.2. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar.....	41
3.2.1.4.1.3. Oluk Ağız Kenarlı Çanaklar	42
3.2.1.4.1.4. Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çanak	43
3.2.1.4.1.5. Çekiç Başlı Çanaklar.....	43
3.2.1.4.2. Çömlekler.....	43
3.2.1.4.2.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler	44
3.2.1.4.2.2. Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çömlekler.....	46
3.2.1.4.2.3. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler	46
3.2.1.4.2.3.1. Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler	46
3.2.1.4.2.3.2. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler	49
3.2.1.4.2.4. Çekiç Başlı Çömlekler	50
3.2.1.4.2.5. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çömlekler	50
3.2.1.4.2.6. Kulplu Çömlek.....	51
3.2.1.4.3. Kâseler	51

3.2.1.4.3.1. Dışa Devrik Omurgalı Kâse.....	52
3.2.1.4.3.2. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Kâseler.....	52
3.2.1.4.3.3. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kâseler.....	52
3.2.1.4.3.4. Akhamenid Kâseler.....	53
3.2.1.4.3.5. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Kâseler.....	53
3.2.1.4.4. Çömlekçikler.....	55
3.2.1.4.5. Tabaklar	55
3.2.1.4.6. Şişeler.....	56
3.2.1.4.7. Dipler	57
3.2.1.4.7.1. Alçak Kaideli Dip	57
3.2.1.4.7.2. Halka Dip	58
3.2.1.4.7.3. Düz Dip	58
3.2.1.4.7.4. Yuvarlak Dip.....	59
3.2.1.4.7.5. Düğme Dip.....	59
3.2.1.4.7.6. Memecik Dip	59
3.2.2. Mutfak Mal Grubu	60
3.2.2.1. Adlandırma	60
3.2.2.2. Üretim Teknikleri	61
3.2.2.3. Yüzey İşlenişleri.....	61
3.2.2.4. Bezeme Teknikleri.....	61
3.2.2.5. Kap Formları	61
3.2.2.5.1. Çanaklar	62
3.2.2.5.1.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar	62
3.2.2.5.1.2. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çanaklar	63
3.2.2.5.1.3. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar	64
3.2.2.5.2. Çömlekler.....	64
3.2.2.5.2.1. Dışa Dönük Ağız Kenarlı.....	64
3.2.2.5.2.2. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler	64
3.2.2.5.2.3. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler	65
3.2.2.5.3. Dipler	66
3.2.2.5.3.1. Halka Dipler.....	66

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	67
KAYNAKÇA	78
KATALOG	86
LEVHALAR.....	150
HARİTALAR	175
RESİMLER	177
TABLolar	184
ÖZGEÇMİŞ.....	193

ÖZET**YÜKSEK LİSANS TEZİ****HARRAN HÖYÜK DEMİR ÇAĞ SERAMİKLERİ****Jiyan ÇALIK****Tez Danışmanı: Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU****2022, 193 sayfa****Jüri: Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU****Prof. Dr. Mehmet ÖNAL****Dr. Öğr. Üyesi Berna KAVAZ KINDİĞİLİ**

Seramiğin hangi maddeden yapıldığı, formlarından, eklenen katkı maddeleri, yüzeye işlenen uygulamalar, seramiği şekillendirme biçimleri incelenerek kullanıldığı dönem hakkında sosyal, kültürel, ekonomik, dini inanışları hakkında veriler elde edilmesine olanak sağlamaktadır. Erken dönemlerden itibaren iskân görmüş önemli ticaret yolları üzerinde bulunan günümüz Şanlıurfa ili Harran ilçesinde yer Harran Höyük’de farklı dönemlerde yapılmış olan kazılarda ele geçen buluntular ve sınırlı sayıdaki mimari öğeler göz önüne alındığında Demir Çağ’ın varlığı bilinmekteydi.

Bu çalışmada, Harran kazılarında açığa çıkarılan 127 parça seramik değerlendirilmiştir. Değerlendirmelerle birlikte Harran Höyük Demir Çağ’da form çeşitliliği ortaya konularak bölgedeki diğer Demir Çağ yerleşimlerle özellikle Orta Fırat Bölgesi ile benzer ve farklılıkları saptanmaya çalışılmıştır. Tez çalışmasının sonucunda Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri olarak nitelendirilen seramiklerin paralellerinin Demir Çağ Merkezlerinde tespit edilmesiyle birlikte burada kesin bir Demir Çağ Yerleşimin varlığını ortaya konmuştur. Asur Devleti’nin son kalesi olarak bilinen Harran da seramiklerin genel olarak Yeni Asur etkili oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Harran Höyük, Demir Çağ, Seramik, Orta Fırat, Asur

ABSTRACT**MASTER'S THESIS****IRON AGE CERAMICS FROM HARRAN HÖYÜK****Jiyan ÇALIK****Advisor: Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU****2022, 193 Pages****Jury: Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU****Prof. Dr. Mehmet ÖNAL****Assist. Prof. Dr. Berna KAVAZ KINDİĞİLİ**

It provides the opportunity to obtain data about the social, cultural, economic and religious beliefs of the period in which it was used by examining the material from which the ceramic is made, its forms, the additives added, the applications processed on the surface, the forms of shaping the ceramics. Considering the finds unearthed during excavations made in different periods in Harran Mound (Höyük) in the Harran District of today's Şanlıurfa province, which is located on important trade routes that have been inhabited since the early periods, and the limited number of architectural elements, the existence of the Iron Age was known.

In this study, 127 pieces of ceramics unearthed in Harran excavations were evaluated. Along with the evaluations, the diversity of forms in the Iron Age of Harran Mound has been revealed, and it has been tried to determine the similarities and differences with other Iron Age settlements in the region, especially the Middle Euphrates Region. As a result of the thesis, the parallels of the ceramics, which are described as Harran Höyük Iron Age Ceramics, were determined in the Iron Age Centers, and the existence of a definite Iron Age Settlement was revealed here. In Harran, known as the last stronghold of the Assyrian State, it was seen that the ceramics were generally New Assyrian effective.

Keywords: Harran Höyük, Iron Age, Ceramics, Middle Euphrates, Assyria

KISALTMALAR DİZİNİ

Bkz.	: Bakınız.
Çan.	: Çanak
Çiz.	: Çizim
Çöm.	: Çömlek
Çömç.	: Çömlekçik
Ed.	: Editör
Fig.	: Figür
Kas.	: Kâse
KST.	: Kazı Sonuçları Toplantısı
Lev.	: Levha
M.	: Metre
MÖ.	: Milattan Önce
MS.	: Milattan Sonra
Mut.	: Mutfak
Res.	: Resim
Şek.	: Şekil
Tab.	: Tabak
Vb.	: Ve benzeri
Yy.	: Yüzyıl

LEVHALAR DİZİNİ

Levha 1. Yalın Basit Çanaklar	150
Levha 2. Yalın Basit Çanaklar	151
Levha 3. Yalın Basit Çanaklar	152
Levha 4. Yalın Basit Çanaklar	153
Levha 5. Yalın Basit Çanaklar	154
Levha 6. Yalın Basit Çömlekler	155
Levha 7. Yalın Basit Çömlekler	156
Levha 8. Yalın Basit Çömlekler	157
Levha 9. Yalın Basit Çömlekler	158
Levha 10. Yalın Basit Çömlekler	159
Levha 11. Yalın Basit Çömlekler	160
Levha 12. Yalın Basit Çömlekler	161
Levha 13. Yalın Basit Kâseler	162
Levha 14. Yalın Basit Kâseler	163
Levha 15. Yalın Basit Çömlekçik ve Tabaklar	164
Levha 16. Yalın Basit Şişeler	165
Levha 17. Yalın Basit Dipler	166
Levha 18. Yalın Basit Dipler	167
Levha 19. Yalın Basit Dipler	168
Levha 20. Yalın Basit Dipler	169
Levha 21. Mutfak Malları Çanaklar	170
Levha 22. Mutfak Malları Çanaklar	171
Levha 23. Mutfak Malları Çömlekler	172
Levha 24. Mutfak Malları Çömlekler	173
Levha 25. Mutfak Malları Dipler	174

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 1. Yalın Basit Çanaklar	184
Tablo 2. Yalın Basit Çömlekler	185
Tablo 3. Yalın Basit Kâseler	186
Tablo 4. Yalın Basit Çömlekçik ve Tabaklar	186
Tablo 5. Yalın Basit Şişeler	187
Tablo 6. Yalın Basit Dipler	187
Tablo 7. Mutfak Malları Dipler	187
Tablo 8. Mutfak Malları Çanaklar	188
Tablo 9. Mutfak Malları Çömlekler	188
Tablo 10. Yalın Basit Çanakların Yerleşimlere Göre Dağılımı	189
Tablo 11. Yalın Basit Çömleklerin Yerleşimlere Göre Dağılımı	190
Tablo 12. Kâselerin Yerleşimlere Göre Dağılımı	191
Tablo 13. Mutfak Mal Grubunun Yerleşimlere Göre Dağılımı	192

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 3.1. Seramiklerin Hamur Gruplarına Göre Dağılımı	33
Grafik 3.2. Yalın Basit Seramiklerin Formlara Göre Dağılımı.....	37
Grafik 3.3. Yalın Basit Çanakların Dağılımı	38
Grafik 3.4. Yalın Basit Çömleklerin Dağılımı.....	44
Grafik 3.5. Yalın Basit Kaselerin Dağılımı	51
Grafik 3.6. Yalın Basit Diplerin Dağılımı	57
Grafik 3.7. Mutfak Mallarının Formlara Göre Dağılımı.....	62

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. Harran Kent Planı	177
Resim 2. Harran Antik Kenti Havadan Görünümü	178
Resim 3. Harran Höyük Genel Görünümü	178
Resim 4. Harran Höyük 1959 Sondaj Alanı	179
Resim 5. 1959 Yılında Höyüğün Doğusunda Açılan Sondaj	179
Resim 6. Harran Höyük 2.Dönem Kazılan Alan	180
Resim 7. Demir Çağ Seramiklerinin Yoğun Olduğu Açmaların Planı.....	180
Resim 8. 1.Bin Çöp Çukuru ile Kerpiç Duvarı.....	181
Resim 9. 1.MÖ. 1 Bin Kerpiç Mimari	181
Resim 10. MÖ. 1.Bin Yeni Babil Kral Nabonit Dönemi Sin Tapınağı'na Ait Çivi Yazılı Kitabe Parçası.....	182
Resim 11. Harran Höyük 3.Dönem Kazılan Alanlar	182
Resim 12. 9G-1A Açması Güney Kesit Demir Çağ Duvarı.....	183

HARİTALAR DİZİNİ

Harita 1. Orta Demir Çağ Kültür Bölgeleri	175
Harita 2. Orta Fırat Bölgesi Demir Çağ Merkezleri	175
Harita 3. Harran Ovası Tespit Edilen Demir Çağ Yerleşimleri.....	176

ÖNSÖZ

Seramikle ilk tanışmam öğrencilik yıllarımda katıldığım yüzey araştırmasında olmuştur. İlk zamanlar yüzeyde seramik bulgularının niçin bu denli fazla olduğunu düşünürdüm. Seramik buluntularının önemini gün geçtikçe kavramaya çalıştım. Ve seramik dünyasının serüvenine dâhil oldum. Bu serüvende her zaman yanımda olan ve beni yönlendiren bilgi ve tecrübesini esirgemeyen, tez konusunu belirlemede yardımcı olan Süheyla İrem MUTLU'ya ve Semih MUTLU'ya ne kadar teşekkür etsem de az kalır. Yüksek Lisans öğrenimimle tanıştığım, bu çalışmaya fırsat veren, gerek ders aşamasında gerekse tez aşamasında bilgi ve tecrübelerini esirgemeyen tez danışmanım Prof. Dr Ali Yalçın TAVUKÇU'ya ve Doç. Dr Zerrin Aydın TAVUKÇU'ya çok teşekkür ederim. Harran Kazısı'ndan malzeme çalışma iznini veren, tez çalışmam için kazı ve kazı evinin tüm olanaklarından faydalanmamı sağlayan ayrıca tez savunmamda jürim olmayı kabul eden Prof.Dr Mehmet ÖNAL'a ne kadar teşekkür etsem az kalır. Yine tez jürim de olmayı kabul eden Berna KAVAZ KINDİĞİLİ'ya çok teşekkür ederim. Tezin ilk aşaması olan seramikleri ayırma aşamasında yardımcı olan Mehmet Ali ÖZDEMİR'e, seramik ayırmasının son aşamasında seramiklere bakmayı kabul eden ve kontrol eden Prof. Dr Atilla ENGİN'e, teşekkürü borç bilirim. Lisans eğitimimden itibaren her zaman desteğini gördüğüm Yusuf ALBAYRAK'a da teşekkür ederim. Seramiklerin el çizime yardımcı olan, her zaman her konuda yanımda olan Rahime SELİM'e, depo çalışmalarında yardımcı olan Emine Uçan'a, seramik fotoğraflarını çeken Emma AFANDİ'ye, seramiklerin renklerine bakmada yardımcı olan İshak TEMELLİ'ye teşekkür ederim. Ayrıca Harran Kazısı'nın bana kazandırdığı ve tez süreci boyunca yanımda olan Mehmet Rahim YILDIZ, İsmail ASLAN, Orhan KAYAR, Ü.Gülsüm GENTİR, İsa AZAK'a ve Mehmet ALMAS'a da teşekkür ederim. Yüksek Lisans öğrenimimle birlikte tanışma fırsatı bulduğum Ayşe AVLİ, Rabia GÖREN ve Kübra YAZAR ' a da teşekkür ederim. Tüm eğitim hayatım boyunca yanımda olan eğitimim için elinden geleni yapan, bu günlerimi görmeyi çok isteyen rahmetli Dedem Mehmet FİDAN' a da üzerimdeki emekler için sonsuz teşekkür ederim. Son olarak, beni tek başına büyütüp bu günlere getiren her zaman maddi manevi yanımda olan annem Şükran FİDAN'ın üzerimdeki emekleri için teşekkür kelimesi kifayetsiz kalır.

GİRİŞ

1. AMAÇ

Prehistorik Çağlardan XIII. yüzyıla kadar iskan görmüş olan Harran Höyük’de 1983 yılından 2019 yılına değin kesintili olarak devam etmiş olan kazılarda açığa çıkarılan Demir Çağ Seramiklerinin detaylı bir şekilde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Harran Höyük seramiklerinin hamur, kil katkı maddeleri ile form ve seramiği kullanım amaçları belirlenerek yerleşim hakkında detaylı veriler ortaya konmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler ile birlikte Harran’ın çevredeki diğer yerleşimlerle benzer ve farklı yönleri karşılaştırılarak kültürel bir değerlendirme yapılması amaçlanmıştır.

II. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışma konusunun ana materyalini Şanlıurfa ili Harran ilçesinde yer alan Harran Höyük’de 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2011 ve 2018 yıllarında yapılan kazılarda açığa çıkarılan 127 parça Demir Çağ Seramikleri oluşturmaktadır. Ele alınan malzeme Harran’ın içerisinde bulunduğu Orta Fırat Bölgesi Demir Çağ yerleşimleri temel alınarak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

İlk olarak Demir Çağ’a ait buluntuların verdiği yıllar ve açmalar kazı sonuç raporları yardımıyla tespit edilmiştir. Yıllar ve açmalar tespit edildikten sonra depo çalışmalarına başlanılmıştır. Depo da seramikler yıllarına ve açmalarına göre ayrılmış fakat dönemsel bir ayırım söz konusu değildi. İçerisinde farklı dönemler barındıran seramikler gerek alanında uzman kişilerin yardımı ile gerekse bölgedeki diğer Demir Çağ merkezlerindeki seramiklerle karşılaştırılarak Demir Çağ Seramikleri ayrıştırılmaya çalışılmıştır. Son olarak belirlenen bu seramikler Harran Kazı Başkanlığı ve Şanlıurfa Müze Müdürlüğü’nden alınan izinle Kilis ili Oylum Höyük Kazı Evi’ne götürülerek Prof. Dr. Atilla Engin tarafından kontrol edilmiş ve Demir Çağ Seramikleri diğer seramik gruplarından tamamen ayrıştırılmıştır.

İkinci aşama olarak tespit edilen seramikler ilk olarak yüzey işlemleri, katkı maddeleri, pişirilmeleri, kullanım amaçları ve boyutları göz önüne alınarak Basit Mallar ve Mutfak Malları olarak 2 gruba ayrılmıştır. Daha sonra çanak, çömlek, kâse, tabak, şişe

ve dip formları olarak alt gruplara ayrılmıştır. Her bir form ağız kenarlarına göre ayrıştırılmıştır. Ayrımlardan sonra seramiklerin ilk olarak el çizimleri yapılmış daha sonra CoralDRAW 2019 Graphic programıyla dijital çizimleri yapılmıştır. Çizim işlemi tamamlanan seramikler uygun ışıktaki fotoğraflanmıştır. Seramik hamur, astar ve boya renkleri Munsell renk kataloğu yardımıyla sağlıklı bir şekilde belirlenebilmesi için her gün aynı saatte bakılarak belirlenmiştir. Çizim ve fotoğraflama işlemi tamamlandıktan sonra katalog ve levhalar hazırlanmıştır. Her bir sayfaya 2 seramiğe yer verilmiş ve toplamda 64 sayfa kataloğa ayrılmıştır. Katalogda her bir seramiğin dijital çizimi, fotoğrafı, bulunduğu tarih, açma, plan kare, hamur ve astar renkleri, katkı maddeleri, tanımı vs. bilgileri verilerek hazırlanmıştır. Levhalar için ise 25 sayfa ayrılmıştır.

Üçüncü aşama ise tez yazımına ayrılmıştır. Elde edilen kaynaklar ve bilgilerle tezin ana hattı oluşturulmuştur. Tezin Birinci Bölüm'ün de Demir Çağ'da Harran ve Orta Fırat Bölgesi Siyasi Tarihi verilmeye çalışılmıştır. İlk olarak Demir Çağ'ın başlangıcı ve tarihleri hakkında bilgi verilmiştir. Daha sonra Harran Kenti hakkında detaylı bilgi verilmiştir. Son olarak ise Harran'ın içerisinde yer aldığı Orta Fırat Bölgesi Konumu verilerek genel hatlarıyla siyasi tarih verilmiştir. Tezin İkinci Bölüm'ün de Harran Höyük araştırma ve kazı tarihçesi bağlamında tabakalaması verilmiştir. Tezin Üçüncü Bölüm'ün de Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri ayrıntılı olarak verilmiştir. Her bir seramiğin paralelleri belirtilerek tarihleri saptanmaya çalışılmıştır. Tezin son bölümünü ise genel değerlendirme ve sonuç oluşturmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

DEMİR ÇAĞ'DA HARRAN VE ORTA FIRAT BÖLGESİ SİYASİ TARİHİ

1.1. DEMİR ÇAĞ

MÖ. 14.yy. da yani 2.binyılın sonunda Orta Avrupa'daki kavimler, başta kuraklık olmak üzere benzer nedenlerle ilk önce Ege Denizi, daha sonra ise Anadolu'nun iç kesimlerine göç etmeye başlamışlardır. Bu olay öncelikle siyasi ve sosyo-kültürel bakımdan oldukça büyük bir değişim oluşturmuştur. Tunç Çağı'nın sonu Demir Çağ'ın başlangıcı olarak kabul görülen bu göç dalgası ilk olarak Ege Göçleri daha sonra ise Deniz Kavimleri olarak literatüre girmiştir.¹ Hitit İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla beraber sona eren Tunç Çağı'ndan sonra görülen materyal değişimler yeni bir dönemin başlangıcını göstermiştir.² Demirin kullanımının yaygınlaşmasıyla başlayan bu çağ Demir Çağ olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca Hitit İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla beraber MÖ.1200'lü yıllarda başlayan Erken Demir Çağ'ın başlangıcında Anadolu'nun siyasi tarihine yönelik kısıtlı veriler bulunduğundan dolayı Anadolu için bu dönem Karanlık Çağ olarak nitelendirilmiştir. Demir Çağ Anadolu'da MÖ.1200'lü yıllarda Deniz Kavimleri ile Hitit İmparatorluğu'nun yıkılmasıyla başlayıp, MÖ.330 Helenistik Dönem'in başlangıcına değin varlığını sürdürmüştür. Demir Çağ kendi içerisinde Erken, Orta ve Geç Demir Çağ olmak üzere 3 evreye ayrılmaktadır. Anadolu için Erken Demir Çağ MÖ. 1200-800/750 yıllarına, Orta Demir Çağ MÖ. 800-600 yıllarına, Geç Demir Çağ ise MÖ.600-330 yıllarına tarihlenmektedir.

1.2. ORTA FIRAT BÖLGESİ COĞRAFİ KONUMU

Orta Fırat Bölgesi Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin batısında, Fırat Nehri'nin aşağı havzasını içine alan, batısında Fırat ve Dicle ile doğusunda Karacadağ olan bölgedir. Harran ve Ceylanpınar ovaları ise bölgenin güney kesiminde yer alırken, kuzeyinde

¹ Ümit Sarın, *Orta Fırat Bölgesi Demir Çağı Kültürleri* (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2018, 10.

² Mehmet Ali Yılmaz, *Vezirköprü/Oymaağaç Höyük Demir Çağı Seramikleri* (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2015, 26.

Şanlıurfa, Gaziantep ve Adıyaman Platoları yer almaktadır.³ Coğrafi sınırları ise Şanlıurfa Birecik ilçesinin kuzey kesiminde yer alan Toros Dağları'nın Güneydoğu uzantılarının başladığı yerden Mari'nin güney kesimindeki Ramadi Kenti'ne değin uzanmaktadır.⁴ Fakat Orta Fırat Bölgesi'nin Kuzey Suriye tarafında kalan Tişrin ve Tabga Barajları içinde Suriye'nin Yukarı Fırat'ı veya Kuzeybatı Cezire tanımları da kullanıldığı görülmüştür.⁵ Bu coğrafi tanımların yanı sıra Orta Fırat Bölgesi'nin sınırları farklı şekillerde tanımlanmıştır. Novak'a göre Orta Fırat Bölgesi doğuda Habur Vadisi, batıda ise Akdeniz Kıyıları ile sınırlandırmıştır. Feinkbeiner ise Orta Fırat Bölgesi'nin sınırları doğuda Suriye ve Irak sınırlarında bulunan Terga ve Toros Dağları'nın güney kesimindeki Tell-Ashara'dan koptuğunu, burada bir uçtan başladığını belirtmiştir. Ayrıca Hamam-al-Turkman Kenti, Balikh Vadisi ile beraber Fırat Nehri'nde yer alan Sacır ve Oylum Höyük batısında kalan Tilbaşar ile sınırlı olduğunu belirtmiştir.⁶

Anadolu'da Demir Çağ başlangıcı olan MÖ.1200'ler den Büyük İskender'in MÖ.331 yılında Persepolis'i ele geçirmesi ile başlayan Helenistik Dönem'e değin bölgenin siyasi tarihi;

Orta Fırat olarak nitelendirilen bölge Yeni Asur İmparatorluğu'ndan önce Demir Çağ'ı Anadolu'da Geç Hitit Krallıkları egemenliği altındaydı. Bu krallıklar bölgede Fırat yakınlarında Karkamış Krallığı, batı bölümünde Pattin Krallığı bulunmaktaydı.⁷ Orta Fırat kesiminde Hitit İmparatorluğu Geç Hitit Şehir Devletleri dışında Hurri, Luvi, Arami ve Asur Kültürleri izleri görülmektedir.

Demir Çağ da Harran Kenti Asur, Babil ve Pers yönetimine girmiştir.

Asur Devleti MÖ.2000-612 yıllarına kadar varlığını sürdürmüş, ilk zamanlar başkenti Asur ve etrafında küçük devletler halinde iken, MÖ.1.Bin yılında Mezopotamya, Suriye ve kısa bir süre de olsa Mısır'ı da içine dâhil eden büyük bir imparatorluk haline

³ Nilgün Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, (Doktora Tezi), Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2013, 23.

⁴Hakan Başdınç, *Arkeolojik Veriler Işığında Orta Fırat Bölgesinde Orta ve Yeni Assur Varlığı*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2021, 7.

⁵ Atilla Engin, *Orta Fırat Bölgesi'nin Eski Tunç Çağı Seramiği İçerisinde Gre Virike Buluntularının Yeri ve Önemi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003, 12.

⁶ Başdınç, 7.

⁷ Bryce, T. *The World of the Neo-Hittite Kingdoms A Political and Military History*, Oxford University Press, New York 2012, 142.

gelmiştir. Asur, ele geçen çivi yazılı kaynaklara göre MÖ.3.Bin yılın ikinci yarısında III. Ur Hanedanlığı'nın, Akadlılar'ın, Subar ve Kut'ların egemenliğinde kaldıkları bilinmektedir. Bölgede, burada yaşayan eski yerel halkla kaynaşan Samilerin Asur Devletini kurdukları bilinmektedir.⁸ Asur ile ilgili en kapsamlı bilgiler Asur Kral Yıllıklarından bilinmektedir. Asur günümüzde tamamen Irak sınırları içerisinde, Asur Dicle ve Fırat arasındaki bölge haricinde, kuzeyde Musul boyunca uzanan, Doğuda ise İran'ın batı kesimi dâhil Mezopotamya'nın kuzeyini de içine alır. MÖ.1400 ile 1300 yıllarını kapsayan ve Amarna Çağ'ı olarak nitelendirilen dönemde Babil ve Mitanni egemenliğinde altında kalmıştır. Orta Asur krallarından biri olan 1.Adad Nirari (MÖ.1305-1275) döneminde Asur yıllıklarına göre, Arami, Babil ve Hitilerin egemen bir güç olduğu Mitanni Bölgesine seferler düzenlenmiştir. Böylelikle Asur'un etkinlik alanı genişlemiştir.⁹ Bu dönemde Hitit içerisinde iç karışıklıklar olduğu, bu karışıklıkların olması ve Hitit Devletinin kendi iç meseleleri nedeniyle Mitanni Krallığını desteklememesini fırsat bilen 1.Adad Nirari Orta Fırat'ın güneyine ve Kuzey Suriye'ye askeri seferler düzenlemiştir. Yaptığı seferler sonucunda Mitannilerin başkenti olan Waşşukani'yi ele geçirmiştir. Asur bölgede egemen güç olduktan sonra da Babil ile olan mücadelesine devam etmiştir. MÖ.1275-1245 Asur Kralı 1.Salmanasar Dönemi'nde Mitanni ve Kasitlerle giriştiği mücadeleler sonucunda galip gelerek Güneydoğu Anadolu ile Mezopotamya'yı ele geçirir. I.Salmanasar'ın oğlu olan I. Tukulti-Ninurta Yukarı Fırat, Orta Fırat ve Cudi Dağları bölgelerine saldırmış, galip olmuş ve buradaki Hurri Halkını sürgün etmiştir.¹⁰

I.Salmaneser'in oğlu olan I.Tutilki-Ninurta Dönemi'nden daha sonra gelen krallar döneminde Assur Devleti coğrafi olarak küçülmüş, eski gücünü kaybetmiş ve Babil'in egemenliği altına girmiştir. I.Tiglat-Pileser Dönemi (MÖ.1115-1077)'nde eski gücüne kavuşmuştur. Bu kralın Kuzey Suriye olan ilgisinden kaynaklı birçok sefer yaptığı bilinmektedir. Sefer yıllıklarında Fırat'ı geçip Karkamış ve Malatya bölgesine birçok sefer yaptığı yazılmaktadır.¹¹ Bu dönemde Assur'daki Anu-Adad Tapınağı'nın prizmalarının üzerindeki yazıtta Harran ismi geçmektedir. Yazıtta Harran ve Habur

⁸ Amelie Kuhrt, *Eski Çağ'da Yakındoğu (M.Ö. 3000-330)*, Çev. Dilek Şendil, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2010.

⁹ Kemalettin Köroğlu, *Eski Mezopotamya Tarihi: Başlangıcından Perslere Kadar*, İletişim Yayınları, İstanbul 2006, 133.

¹⁰ Başdınç, 32.

¹¹ Köroğlu, *Eski Mezopotamya Tarihi: Başlangıcından Perslere Kadar*, 130.

bölgelerinde on erkek fil öldürdüğünü, dört fili de canlı yakaladığı, öldürdüğü fillerin derilerini ve dişlerini dört canlı fille Asur'a götürdüğü yazılmaktadır. Yazıda dönemin siyasi bakımından herhangi bir bilgi verilmemiştir. Fakat I.Tiglat-Pileser Aramilere karşı seferler düzenlediği ve bu seferler doğrultusunda Fırat'ı defalarca geçtiği bilinmektedir. Bu geçişlerde Harran Bölgesi'nin de devamlı olmasa da Asur denetimi altına girdiği bilinmektedir.¹² Asur Bel-Kala(MÖ.1074-1057) yıllıklarında seferlerinin çoğunu Fırat ve Dicle vadilerinde yer alan Aramilere yönelik olduğu belirtilmiştir. Nineve de bulunmuş Kırık Obeliks'te Hahiranu Ülkesinden Harran'a kadar Aramiler'i yağmaladığı yazmaktadır. Yazıt Harran yöresinin bu dönemde ya Aramiler'in hâkimiyeti altında olduğu ya da halkının çoğunluğunun Aramiler'den oluştuğunu belirtmektedir.¹³ Yeni Asur'un güçlü krallarında olan II.Adad-Nirari (MÖ.911-891) seferlerinin çoğunu kuzeye, Fırat ve Dicle vadilerindeki Aramilere ve Hanigalbat ülkesine karşı yapmıştır. Hanigalbat Ülkesine toplamda 8 defa sefer düzenlemiş ve zaferle sonuçlanmıştır.¹⁴ Asur'da bulunmuş kil tablet üzerinde; Hanigalbat'a yaptığı 7.seferde II.Adad-Nirari'nin Habur Irmağı yakınlarında yaptığı bir yürüyüş esnasında seferi esnasında Harran Kenti'nin önünden geçtiği ve buradan haraç aldığı yazılmaktadır.

Yazıtta Harran'ın bu dönemde henüz Asur'a bağlanmadığı ve hala Harran'da Arami egemenliğinin varlığını göstermektedir. Nitekim Harran'ın MÖ.7. yy la ait nüfus sayım belgelerinde burada yaşayan şahıs isimlerinin Arami kökenli olması da Harran'da halkın çoğunluğunun Arami kökenli olduğunu göstermektedir.¹⁵

Asur Devleti II.Tutulki-Ninurta (MÖ.890-884) Dönemi'nde bir duraklama devri yaşamış ve bu nedenden ötürü sınırlarında büyük bir değişim yaşanmamıştır. Daha çok sınırları dâhilinde olan yerleri elinde tutmaya gayret göstermiştir.¹⁶ Bu kralın yıllıklarına göre Diyarbakır ve Çevresi olarak bilinen Bit-Zamani Krallığı'nın ele geçirildiği belirtilmektedir. Böylece Asur Devleti Fırat'ın Doğusuna doğru ilerlemiştir. Bu kral yıllıklarında Harran ismine rastlanılmamış fakat Harran yakınlarındaki Huzirina

¹² Aynur Özfirat, *Eski Çağ'da Harran*, 1, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2005, 42-43.

¹³ Özfirat, 42.

¹⁴ Başdinç, 51.

¹⁵ Özfirat, 44.

¹⁶ Grayson, A. K., *Assyrian Rulers of the Early First Millenium B.C. I (1114-859 B.C.): The Royal Inscriptions of Mesopotamia, Assyrian Periods*, Vol.2, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, London 1991, 251.

(Sultantepe-Urfa ve çevresi) ya sefer düzenlediği belirtilmiştir.¹⁷ Devletin en güçlü krallarından olan II.Assur-Nasirpal (MÖ.883-859) önceki krallara oranla daha geniş bir yayılım amacı gütmüştür. Kuzey Mezopotamya'ya seferler düzenlemiştir. Bu kral yıllıklarında Harran ismi geçmemekte lakin MÖ.876 yılında Balih ve Fırat Vadisi üzerinden Huzirina (Sultantepe-Urfa ve çevresi) ya askeri sefer düzenlediği ve bu sefer esnasında Geç Hitit kralı Katalizu'dan vergi alındığından bahsedilmektedir.¹⁸ II.Assur-Nasirpal (MÖ.883-859) in oğlu III.Salmaneser (MÖ. 858-824) döneminde Assur yayılmacı politikası devam etmiştir. Orta Fırat bölgesinde Aramiler'e karşı çok sayıda seferler yapmıştır. MÖ.857-855 yıllarında Sam'al', Hattina, Karkamış ve Bit-Adini ittifakına karşı büyük bir savaşa girmiştir. Bu savaş sonucunda Bit-Adini Devletine son verdiği ve başkenti olan Till-Barsip(Tell Ahmar) adını Kar-Şulmanuaşerid olarak değiştirip burayı Asur eyaletine bağlandığı bilinmektedir.¹⁹ Bu durumda Harran ve çevresinin MÖ.IX yy. ortalarında Asur Eyaletinin içine alındığı düşüncesini doğurmaktadır. Fakat bizzat Harran'ın bu dönemde Asur'a bağlı olup olmadığı tam anlamıyla bilinmemektedir. Harran'ın III.Salmaneser (MÖ. 858-824) döneminde Till-Barsip'i ele geçirdiği dönemde Harran'ında Asur Devleti'ne bağlandığını ve Asur Devleti yıkılana dek Asur'a bağlı bir eyalet ve dini merkezi olduğu belirtmektedir.²⁰ Harran'da geçmiş çok erken dönemlere tarihlenen Sin, E-HUL-HUL olarak adlandırılan tapınak varlığı bilinmektedir. Sin kültü ile ilgili veriler Mari'deki mektuplarla ortaya çıkmıştır. Mektuplara göre Harran da bulunan Sin Tapınağı'nın üç defa onarım gördüğü belirtilmektedir. Bu onarımlardan ilki Harran'ın Asur'a bağlı bir eyalet merkezi haline getiren III.Salmaneser (MÖ. 858-824) döneminde olduğu yazılı kaynaklardan anlaşılmaktadır. Krala ait bir yazıtta; II.Assurnasirpal'in oğlu olan III. Salmaneser'in Harran da Tanrı Sin Tapınağı olan E-HUL-HUL Tapınağı inşa ettiği yazmaktadır. Verilen ifadeye göre geçmiş çok erken dönemlere tarihlenen Sin Tapınağı'nın ilk onarımının III.Salmaneser (MÖ. 858-824) döneminde yapıldığı anlaşılmıştır.²¹ III.Salmaneser (MÖ. 858-824)'in başarılı seferler gerçekleştirdikten sonra, hükümdarlığının son üç yılında

¹⁷ Okay Pekşen, "Asur Kral Yıllıklarına Göre Anadolu'nun Sahip Olduğu İktisadi ve Zirai Zenginliğin Bölgeye Yapılan Asur Seferlerine Yansıması", ed. L. Gürkan Gökçek- Ercüment Yıldırım- Okay Pekşen *Anadolu'nun Eski Çağlarında İktisadi ve Zirai Hayat Değişim Yayınları*, İstanbul 2018, 381.

¹⁸ Başdinç, 55.

¹⁹ Özfırat, 45.

²⁰ Yardımcı, *Mezopotamya'ya Açılan Kapı Harran*, Ege Yayınları, İstanbul 2007, 24.

²¹ Süheyla İrem Mutlu, Yusuf Albayrak, "Harran ve Soğmatar'da Sin Kültünün Varlığı", *Karadeniz* 37, 2018, 137.

(MÖ.826-824) isyanlarla karşılaşmıştır. Başta Nineve ve Asur olmak üzere Huzirina, Til Abne, Nabula, Tidu, Amedi gibi toplam 27 kent, Asur Devletinin idari yapısının yetersizliğini gerekçe göstererek isyan girişiminde bulunmuşlardır.²²Bu devletler içerisinde Harran ismi geçmediğinden dolayı Harran'ın bu isyana katılmadığını göstermektedir.

III.Salmaneser (MÖ.858-824) döneminden sonra gelen V.Şamsi-Adad (MÖ.823-811), III.Adad-Ninari (MÖ.810-873) dönemlerinde Harran ismine rastlanılmamıştır. IV.Salmaneser (MÖ.782-772) döneminde Fırat' a yönelik herhangi bir sefer düzenlenmemiştir. III.Assur-Dan (MÖ.771-754) ve IV.Assur-Nirari dönemlerine ilişkin yıllıklarda Tartuna Bel-lu-uballit'in steli ve MÖ.788 yılına ait Harran Bel-pihati'si Şamaş-remanni'in olmak üzere Harran ismi yalnızca 2 belgede geçmektedir.²³ V.Assur-Nirari(MÖ.754-745) Dönemi'nde Arpat Arami kralı Matiel'i ile yapılmış olan bir ittifak antlaşmasında Harran'ın koruyucusu Sin şahit olarak verilmiştir.²⁴ Ayrıca III.Adad-Ninari Orta Fırat ve Balih Vadileri üzerinden Hatti Ülkesine sefer düzenlediği ve Fırat'ın batı kesimlerine yaptığı seferler esnasında Aramiler den de haraç aldıkları bilinmektedir.²⁵ III.Tiglat-Pileser (MÖ.744-721) Dönemi'nde Yeni Asur Devleti dağılma sürecine girmiş fakat kral bu dağılmayı engelleyerek devleti tekrar etkin bir güç haline getirmiştir. Kral Geç Hitit Devleti ile Kuzey Suriye üzerine kalıcı bir egemenlik politikası izlemiştir. Böylece Geç Hitit Devleti siyasi bağımsızlığını kaybetmiştir. Önce ki Asur krallarının ele geçirdiği yerlerden haraç alma ve vergiye bağlama politikasından vazgeçmiş ve ele geçirdiği yerleri doğrudan Asur'a bağlı eyalet haline getirmiştir. Daha önce Yukarı Fırat ve Orta Fırat Bölgelerinde egemen güç olan Geç Hitit ve Urartu Krallıklarını bölgede tamamen ortadan kaldırmıştır. Kuzey Suriye'de bulunan Aramiler Asur'un egemenliğine girmiştir. Devletin sınırları Orta Fırat'ın Kuzeyi ve Batı yakasına değin uzanarak Karkamış ve Fırat'ın Kuzey kesiminde bulunan Tabal Krallığı'na kadar yayılım göstermiştir.²⁶ III.Tiglat-Pileser'in oğlu olan II.Sargon(MÖ.721-705) dönemi Asur tarihinin en görkemli ve parlak dönemlerinden biri olmuştur. II.Sargon(MÖ.721-705) dönemi yazılı belgelerin yeterliliği açısından oldukça zengindir. Bu döneme ait çok

²² Özfiat, 47.

²³ Özfiat, 47.

²⁴ Şeşen, 5.

²⁵ Köroğlu, *Eski Mezopotamya Tarihi: Başlangıcından Perslere Kadar*, 163.

²⁶ Başdınç, 64.

sayıda idari ve resmi yazışma, krali yıllık, mektuplar ve kronolojik metinler görülmektedir. II.Sargon tahta çıktığı ilk senesi Asur'daki huzuru sağlama ve yerini güvence altına alma mücadelesiyle geçmiştir.²⁷ . II.Sargon ile birlikte önceki yayılım politikasında değişiklikler yapılmış, devletin sınırlarını Fırat'ın batısı, Kuzey Suriye, Filistin Suriye, Mısır ve Anadolu'ya yapılan seferlerde bunları Asur Devleti'ne bağlayıp hepsini tek bir çatı altında toplamayı amaçlamıştır.²⁸ Stratejik açıdan olan önemli yerleri ele geçirmek amacıyla ilk seferini Orta Fırat Bölgesinden Kuzey Suriye'ye doğru olan bölgeye yapmıştır. Ayrıca Karkamış Kentini ele geçirmiş, dönemin kralını ve ailesini esir almış, yerli halkını kente yerleştirerek iskân politikası uygulamıştır.²⁹ Harran ismi II.Sargon Dönemi'nde farklı bir biçimde karşımıza gelmektedir. Bu dönemde kralın Harran kentine ayrıcalıklar tanıdığına ilişkin belgeler de uzun süredir unutulmuş Harran ve Asur kentlerinin vergiden muafiyetini tekrar sağladığı, koruyucu gölgesi Harran Kenti üzerine yayıp özgür bırakıldığı yazılmaktadır. Belgede verilenlere göre Harran kentine daha öncede ayrıcalıklar tanınmıştır. Fakat hangi dönemde olduğu hakkında herhangi bir veri bulunmamaktadır. Mezopotamya tarihinde Özgür Kentler olarak nitelendirilen kentler arasında MÖ.1 bin yılın ilk yarısına ait yazıtlarda Babil, Nippur, Sippar ve Babil isimleri geçmektedir. Asur'da ise Özgür Kent olarak nitelendirilen kentler yalnızca eski başkent Asur ve Harran'ın olduğu bilinmektedir. Yöneticiler tarafından bağışlanan ve ayrıcalıklara sahip olan kentler tanrısal koruma altında oldukları bilinmektedir. Bu tür kentlerde halk ücretsiz iş, askerlik yapma ve vergi vermekten muaf tutulurdu. Bu ayrıcalıklara kentin ırk veya ekonomik nedenleri değil, belirli kentin yerli halkı olmalarıyla ilişkilendirilir. Harran'ın ayrıcalıklı olmasının nedeni kesin olmamakla beraber, Kentteki Ay Tanrısı Sin ile ilgili olduğu düşünülmektedir.³⁰ II. Sargon'dan sonra Asur kaynaklarında Harran ismi Sanherib (MÖ.704-681) döneminden sonra, Asarhaddon (MÖ.680-669) döneminde görülmektedir. Dindar bir kişiliyle bilinen bu kralın ülkesindeki birçok dini yapıyı restore ettiği bilinmektedir. Kesinliği tam olmamakla beraber restore edilen yapılar arasında Harran'daki Sin Tapınağı'nın varlığından

²⁷ Mehmet Işıklı, *Yeni Asur Döneminde Asur Devleti'nin Kuzey Yayılımı ve Bu Yayılımın Siyasi ve Ekonomik Nedenleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 1998, 133.

²⁸ Mehmet Kurt, "II. Sargon Devri Kaynakları Işığında Güney Anadolu ve Toros Dağları Bölgesi" *Ankara DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt: 29, 2010, 70.

²⁹ Kurt, 74.

³⁰ Özfirat, 50.

bahsedilmektedir. Asarhaddon (MÖ.680-669)'a, oğlu Asurbanipal (MÖ.668-626) Marduk-şum-usur'dan gelmiş bir mektupta MÖ.671 yılında Mısır'a düzenlenen sefer esnasında Harran da bulunan Sin Tapınağı'na uğradığını ve seferin sonucuyla ilgili kehanetler aldığını dile getirmiştir. Mısır zaferi sonucu kenti ödüllendirerek Sin Tapınağı'nı restore ettiği düşünülmektedir.³¹ Asarhaddon (MÖ.680-669) döneminde Asur, Babil ve Mısır'ın fethiyle en geniş sınıra ulaşmıştır. Bu kral döneminde Asur tarihinde bir ilk ve aynı zamanda son olan kendinden sonra tahta çıkacak veliahdının ismi kral tarafından açıklanmak zorunda kalmıştır. Buna göre Asur tahtına oğlu Asurbanipal, Babil tahtına ise Şamaş-şum-ukin getirilmiştir.³² Kralın bu kararına karşı komplolar geliştirilmiştir. Bu komplolardan iki tanesine yazılı belgelerde yer verilmiştir. Bunlardan biri Asarhaddon krallığının son dönemlerinde Harran Kenti Hazannu'su (belediye başkanı) Sasi'nin girişimidir.³³ Belgede krala karşı yapılmış bu komplonun Harran'dan kaynaklandığı görülmektedir. Sasi Ayaklanması yalnızca Harran ile sınırlı kalmadığı Ur Kenti'nde de yaşandığı yine belgelerden anlaşılmaktadır. Sasi Ayaklanmasının ne kadar sürdüğü ile ilgili herhangi bir veri bulunmamaktadır. Asur İmparatorluğu'nun yıkılmadan önceki en parlak dönemi olan Asurbanipal (MÖ.668-626) döneminde Asur en geniş yayılım alanına erişmiş, fakat Asurbanipal yılları, kargaşa ve yıkılış sürecini de beraberinde getirmiştir. Yazılı kaynakların çokluğu ve çeşitliliği açısından Asur'un en zengin dönemidir. Asurbanipal (MÖ.668-626) yönetiminin başlarında Nineve'de bulunmuş bir belgede Harran da bulunan Sin Tapınağı'nı yeniden inşa ettiğini belirtmiştir. Bir diğer yazıtta ise küçük kardeşini Sin Tapınağı'nın rahibi yaptığını anlatmaktadır. Asurbanipal'ın (MÖ.668-626) yönetiminden sonra Asur tahtına sırasıyla Assur-etil-ilani (MÖ.625-623?) ve Sin-şar-işkun (MÖ.622-612) çıkmıştır. Bu iki kral döneminde Babil'in yanı sıra Med ve İskit'lerle mücadele halinde oldukları bilinmektedir. Bu dönemlerde Harran ismine rastlanılmamıştır.³⁴ Asur Devleti'nin son kralı olan II.Asur Ubalit (MÖ.612-609) Döneminde Asur'un başkenti olan Nineve Babil'in yanında İskit ve Med güçlerinin yer alması sonucu MÖ.612 yılında düşmüştür. Fakat bu düşüş Asur'un sonu olmamış çünkü Nineve den kaçan Asur halkı Harran'a gelerek Harran'ı Asur'un yeni başkenti ilan ettiler. Asur kralı II.Asur Ubalit'in Harran'da Asur kralı olarak varlığını

³¹ Özfiat, 50.

³² Özfiat, 51.

³³ Metnin tamamı için bkz Özfiat, 52.

³⁴ Özfiat, 54.

devam ettirdiği Babil Krokilerinde belirtilmektedir. Asur son direnç noktası olan Harran'ı elinde bulundurmaktaydı. Bu dönemde artık Asur Yönetimi Harran'a taşınmıştır ve Asurbanipal den sonra kraliyet ailesinin ikamet ettiği bir kent olmuştur.³⁵ Nineve'nin yıkılışından yaklaşık 2 yıl sonra MÖ.610 yılında Nineve'yi yıkan güçler bir araya gelerek Harran'a saldırdıkları Babil Kroniğinde anlatılmaktadır.³⁶ MÖ.609 yılında II.Asur Ubalit Mısır'dan yardım alarak Harran'ı ele geçirme girişiminde bulunmuş, fakat başarısız olmuştur. Bu başarısız sonuç Asur Devleti'nin kesin sonunu belirlemiştir. Asur Devleti'nin son başkenti olan Harran Babil ve Med güçlerinin egemenliği altına girmiştir. Ve böylelikle Asur Devleti son bulmuştur.³⁷

Asur İmparatorluğu'nun son başkenti olan Harran 610 yılında Babil ve Med güçleri tarafından ele geçirildikten sonra Babil Devleti bir anda Mezopotamya'nın hâkim gücü haline gelmiştir. Bu dönemde kentin denetimi tamamıyla Babil Devleti'nde olmamıştır. Çünkü Medlerin bir kısmının Harran'dan ayrılmadığı, Medlerin çöküşüne kadar Babil ile birlikte kentte kaldıkları bilinmektedir. MÖ.610 yılında Babil tahtında olan Nabopolassar (MÖ.626-605) döneminden sonra tahtına önce büyük oğlu II. Nabukadnezar (MÖ.604-562) daha sonra ise Amel-Marduk (MÖ.561-560), Nergilissar (MÖ.559-556) ve Labaşı-Marduk (MÖ.556) geçmiştir. Bu krallar döneminde Harran hakkında ilgili bir bilgiye rastlanılmamıştır.

Babil Devleti döneminde Harran ismi Labaşı-Marduk. (MÖ.556)'tan sonra tahta geçen Nabonidus (MÖ.556-539) döneminde görülmeye başlanmıştır. Nabonid ya da Nabu-na'id. olarak bilinen Babil Devleti'nin son kralı olan Nabonidus Dönemi'nde Harran Kenti en parlak zamanlarından birini yaşayarak, yeniden inşa edilmiş ve eski görünümüne kavuşmuştur. Nabonid'in Harran'a karşı özel bir ilgisi olduğu bilinmekte ve ilginin kaynağı annesidir.³⁸ Annesi Adda-gupi Harran Babil ve yandaşları tarafından işgal edilmeden önce Harran'da bulunan Sin Tapınağı'nın rahibesi olduğu ve işgalden sonra bir yolunu bulup Babil'e gittiği düşünülür. Babil'de sarayda önemli bir yer edinir. Oğlu Nabonid Babil saraylarında büyüyerek krallara hizmet etmiştir. Saray içindeki iç karışıklıkları fırsat bilip Babil Tahtını ele geçirir. Oğlunun kral olmasında annesinin rolü büyüktür. Adda-gupi Asur'un en parlak döneminde 22 yıl boyunca yaşamış ve Asur'un

³⁵ Işıklı, 286.

³⁶ Özfirat, 55.

³⁷ L.Gürkan Gökçek, *Asurlular*, Bilgin Yayınları, Ankara 2015, 223.

³⁸ Özfirat, 57.

son başkenti Harran da bir üst düzey rahibe olarak bulunmuştur. Gerçek bir Asur'lu olan Adda-gupi oğlunu da bu doğrultuda yetiştirmiştir. Bu nedenlerden ötürü kral Nabonid Babil Devleti'nden farklı politikalar izlemiştir.³⁹ Özellikle annesi ve kendisi için önem arz eden E-HUL-HUL Tapınağı'nı restore ettiği, Harran Höyük te yapılan kazılar sonucunda M.Ö 6.yy Babil Kralı Nabonid Dönemi'ne tarihlenen, E-HUL-HUL Tapınağı'na atıfta bulunan çok sayıda çivi yazılı tabletlerde görülmüştür.⁴⁰ Babil Devleti'nin son kralı olan Nabonid Medlerin doğu ve kuzeydeki ticari yolları denetim altına almasından dolayı, önlem olarak Kuzeybatı Arabistan'daki Taima'yı ele geçirmiştir. Ayrıca Kuzey Suriye ye de seferler düzenlemiştir. MÖ.554-555 yıllarında seferdeyken, Akhaimenid hükümdarı Kyros (MÖ.559-530) ile Med lerle aynı safta yer aldı. MÖ.550 yılında Kyros Medleri yenerek Suriye, Asur ve Kızılırmak' a değin uzanarak Anadolu'nun hakimi konumuna gelmiştir. Bu olaylardan sonra çıkar çatışmalarının oluşmasıyla Nabonid ve Kyros karşı saflara geçmişlerdir. Anadolu'da büyük bir güç haline gelen Kyros MÖ.547-546 yıllarında Lydia'nın başkenti Sardes'i ele geçirerek devlete son vermiştir. Lydia zaferi dönüşü Harran'ı ele geçirdiği düşünülmektedir. Sonuç olarak Harran MÖ.540 yılında başlayan Pers tehdidi sonucu MÖ.539 yılında Kyros'un Babil'e girmesiyle Pers egemenliği altına girmiştir.

Yeni Asur Dönemi'nden sonraki MÖ.7-4.yy.lar Geç Demir Çağı olarak nitelendirilmiş, fakat Bölgede yapılan kazılarda bu döneme ilişkin belgeler ele geçmemiştir. Pers İmparatorluğu, Büyük İskender'in MÖ.334 yılında Anadolu'ya ulaşması, Pers topraklarındaki ilerleyişi ve MÖ.331 yılında Persepolis'i ele geçirmesi sonucu sona ermiştir.

³⁹ Yardımcı, *Mezopotamya'ya Açılan Kapı Harran*, 27.

⁴⁰ Nurettin Yardımcı, *1989 Yılı Harran Kazıları*, XII Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1990, 363-365.

İKİNCİ BÖLÜM

HARRAN HÖYÜK

2.1. HARRAN ADI, KONUMU VE TOPOĞRAFYASI

Tarih boyunca konumu nedeniyle stratejik önem arz eden Harran adı günümüze değin farklı isimlerle anılmıştır. İlk olarak Suriye sınırlarında yer alan Ebla Kenti'nde yapılan çalışmalar sonucu açığa çıkarılan tabletlerde Ha-ra-an^{ki} olarak nitelendirilerek karşımıza çıkan Harran, Asur dilinde yol, karayolu, kervan anlamına gelmektedir. Harran kelimesi Hurrice Hari kelimesiyle ilgili olduğu düşünülmüştür. Nadir olarak Yeni Asur ve Yeni Babil metinlerinde bir başka biçimi olan KASKAL şeklinde geçmektedir. Ebla metinlerinden sonra M.Ö 2.Bin yılın ilk yarısına tarihlenen Mari Mektupları'nda Ha-ar-ra-nim^{ki}, Ha-ra-nim^{ki} ve KASKAL^{nim.ki} gibi isimlerle görülmektedir. Klasik Dönem'de Yunanca olarak Karrai, Karra ve Kharran, Latince de ise Charrae, Charra, Carrha, Carsis olarak adlandırılmıştır. Klasik Dönem sikkelerinde Harran ismi KARRAKAR(R)ENON, KHARR, KARRENON şekillerinde geçmektedir. Ayrıca Ortaçağ İslam yazarlarının eserlerinde Harran adı Harrân ve Harrânîyye biçiminde görülmekte ve bu ad günümüze kadar değişmeden ulaşmıştır.⁴¹ En eski yerleşim merkezlerden biri olan kadim Harran Şehri'nin ismi Asur dilinde yol anlamına gelirken, Arapça da ise Harr kelimesinden sıcaklık anlamına gelmektedir.⁴² Asur dilinde yol anlamında kullanılan Harran isminin yöreye ne amaçla verildiği bilinmemektedir. Fakat tatlı su kaynaklarından yoksun olup geçimlerini ticaret yaparak sürdüren halkın ticaret yolunda önemli bir konumda olduğundan dolayı bu isimle ilişkilendirildiği düşünülmüştür.⁴³

Harran, en küçük coğrafi bölge olan Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yer alan Şanlıurfa ilinin 44 km güneydoğusunda 37-20 36-40 kuzey enlemleri ile 39-30 38-30 doğu enlemleri arasında yer almaktadır. Yüksekliği 400 ila 550 m arasında değişen, genişliği ise yaklaşık 2000 km olan Harran Ovası; Batıda Amanos Dağları, kuzeyde Güneydoğu Torosları bulunurken güneyde doğal bir sınırı mevcut değildir. Kuzey Mezopotamya'nın devamı niteliğinde olan bölge, Suriye çölünün bir girintisidir. Ayrıca

⁴¹ Özfirat, 18.

⁴² Ramazan Şeşen, *Harran Tarihi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993, 3.

⁴³ Özfirat, 19.

doğal sınır olarak bir yandan Zagros Etekleri boyunca Basra Körfezi'ne, diğer yandan ise Filistin'e kadar devam eder. Bu nedenden ötürü diğer bölgelerden özellikle kuzeyinde yer alan Doğu Anadolu Bölgesi'nden her yönden oldukça farklıdır. Harran Ovası bitki örtüsü ve ikimi açısından Bereketli Hilal olarak adlandırılan bölgenin sınırları içerisinde yer almaktadır. Ovanın yer aldığı bölgede konumu ve denizden uzaklığı nedeniyle Karasal Akdeniz iklimi görülmektedir. Yazları sıcak ve kurak, kışları ise oldukça soğuk geçmektedir. Bitki örtüsü ise yaz aylarında yaşanan kuraklığa bağlı olup, kuruyan otlardan oluşan bozkırlardır. Yıllık yağış oranının büyük bir kısmı kışın düşerken yaz aylarında yok denecek kadar az düşmektedir. Bu nedenle yaz aylarında ciddi su kaybı görülmekteydi. Fakat günümüzde ovanın su sıkıntısı, 1994 yılında hayata geçirilen GAP Projesi ile birlikte karşılanmış olup bölgenin en verimli ovalarından biri haline gelmiştir.⁴⁴ Ele geçen belgelere dayanarak, ova Prehistorik Dönemlerde olduğu gibi günümüzde de yoğun nüfusa sahiptir. Ülkemizin en fazla höyüğüne sahip olan Harran Ovası içerisinde yaklaşık 200 adet höyüğü barındırması Prehistorik Dönem'den beri kesintisiz bir iskânın varlığını kanıtlar niteliktedir.⁴⁵

Tarih boyunca ticari amaçla kullanılan, güneyden kuzeydoğuya doğru Zagros Dağlarını izleyerek Dicle boyunca uzanan ve Yeni Asur Dönemi'nde Harran Şarri Kral Yolu olarak bilenen yol üzerinde yer almaktadır. Harran Şehri'nin üzerinde bulunduğu bu yol, Asur Bölgesinden Nusaybin'e ulaşmaktadır. Daha sonra Kızıltepe üzerinden Urfa Bölgesi'ne ulaşan bu yol, Tell Halaf'a oradan da Balihu (Balikh)'ya kadar gelmektedir. Kral Yolu Balihu'nun batısından devam etmesi gerekirken, kuzeye doğru yönelmekte ve buradan Harran Ovası'ndan Harran'a ulaşmakta olduğu bilinmektedir. Bu hususta Harran'ın stratejik önemi açığa çıkmaktadır. Böyle bir döngü ancak Harran Şehri'nin bulunduğu konumun önemiyle açıklanabilmektedir. Harran'a ulaşan Kral Yolu, buradan güneye doğru yönelip Akdeniz'e ulaşmaktadır. Ayrıca Harran'dan kuzeye doğru devam eden çeşitli yollar da bulunmaktadır. Kuzeybatı dan Fırat üzerinden Anadolu'ya uzanmaktadır. Asurlu tüccarların bu yolu sıklıkla kullandıkları bilinmektedir. Bir diğer önemli kolu ise Güneybatı yönünden Fırat'ı Karkamış yakınlarında aştıktan sonra Filistin'e doğru uzanan yoldur. Harran Ovası üzerinde bulunduğu Kral Yolu ile birlikte

⁴⁴ Hatice Parlakçı Doğan, *Şanlıurfa Harran Ovasında Tarımsal Üretimde Suyun Ekonomik Analizi*, Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa, 2019, 8.

⁴⁵ Sevcan Ölçer, *Harran Kazıları İslami Dönem Seramikleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2020, 10.

bir taraftan Mezopotamya ya diğer taraftan Akdeniz ile bağlantılı iken, bir başka taraftan Anadolu'ya ulaşıp güneydeki bölgeler ile Anadolu'yu birbirine bağlamaktadır. Bu nedenlerden ötürü Harran özellikle erken dönemlerde çok önemli bir stratejik konuma sahipti.⁴⁶ Harran önemini ve Prehistorik dönemlerdeki nüfus yoğunluğunu üzerinde bulunduğu Kral Yolu'na borçludur. Asur İmparatorluğu Dönemi'nde devlet kontrolüne alınan Kral Yolu üzerinde bulunan ciddi anlamda önem taşıyan Harran, gerek önemli ve güvenilir bir ticari ağın üzerinde bulunması gerekse bir tarafı çöl, bir tarafı dağ olmasından kaynaklı sömürgeci güçler için bir pusula haline gelmiş ve bu nedenden ötürü sürekli işgal edilmiştir.⁴⁷

2.2. HARRAN HÖYÜK KAZI TARİHÇESİ

Harran Ovası içerisinde yer alan ve kentin adının verildiği, ilk yerleşimi binlerce yıl önceye dayanan Harran Höyük eliptik bir formda olup, kuzey-güney 1360, doğu-batı 1025 m çapındadır. Höyüğün denizden yüksekliği 393,6 iken, ovidan yüksekliği 33,5 metredir. Höyük eteklerinde günümüz yerleşimleri mevcuttur. Höyükte yapılan kazı çalışmalarıyla birlikte Prehistorik Dönemlerden başlamak üzere XIII yy. la kadar kesintisiz bir yerleşimin varlığı ortaya konulmuştur. Geçmiş binlerce yıla dayanan Harran Höyük'de ilk kazılar, İngiliz Arkeoloji Enstitüsü tarafından 1950, 1951, 1956 ve 1959 yıllarında S.Lloyd, W.Brice, D.S.Rice ve J.B.Segal'ın katılımıyla başlamıştır. Bu çalışma yoğun olarak Ulu Cami etrafında gerçekleştirilmiştir. Cami çevresinde yapılan çalışmaların yanı sıra, D.S Rice 1959 yılında höyüğün doğusunda derin bir sondaj çalışması yapmıştır. İngiliz Arkeoloji Enstitüsü'nün çalışmaları ardından yaklaşık 24 yıl boyunca höyükte herhangi bir kazı çalışması yapılmamıştır. 1983 yılında Dr. Nurettin Yardımcı tarafından kazı çalışmaları yeniden başlamıştır.⁴⁸ 2011 yılında Nurettin Yardımcı tarafından yapılan kazılar sona ermiştir. 2012-2013 yıllarında Harran Höyük'te kazı çalışmaları yapılmamış, 2014 yılında Prof. Dr Mehmet Önal'ın başkanlığında kazılar tekrar başlamıştır.

Höyükte arkeolojik kazılar 1959, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1994, 1995, 1996, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007,

⁴⁶ Yardımcı, *Mezopotamya'ya Açılan Kapı Harran*, 29-30.

⁴⁷ Müslüm Yücel, *İbrahim ve Harran Gizemi*, Belge Yayınları, İstanbul 2000, 16-17.

⁴⁸ Yardımcı, *Mezopotamya'ya Açılan Kapı Harran*, 33.

2011, 2014, 2015, 2018, 2019 olmak üzere toplamda 28 sezon yapılmıştır. Kazı çalışmalarının gerek anlaşılabilirliği, gerekse tabakalaşmasının daha açıklayıcı ve göreceli olması nedeniyle höyükte yapılan sistemli kazıların yıllara göre verilmesi faydalı görülmüştür. Höyükte yapılan kazı çalışmaları şu şekildedir:

Toplamda 3 kazı başkanı döneminde yapılar çalışmaları; D.S Rice tarafından yapılan çalışmalar 1. Dönem Kazıları, Nurettin Yardımcı tarafından yapılan kazılar 2.Dönem Kazıları ve Prof. Dr Mehmet Önal tarafından yapılan kazılar ise 3.Dönem Kazıları olarak gruplandırılmıştır.

2.2.1. Dönem Kazıları

1952 yılında Harran'da D.S Rice ve ekibi tarafından başlanan kazılar dan sonra son olarak 1959 yılında höyüğün doğusunda 6x15 m ebatlarında derin bir sondaj açılmıştır. **(Resim.3-4).**Yapılan çalışmalar sonucunda en geç tabaka olan İslami Dönem'e tarihlenen üç seviye, burada dönemin özelliklerini belirten dikdörtgen yapılı odalardan oluşan ve her evin kendine ait avlu ve yaklaşık 25 m derinliğinde kuyuları olan bir dizi özel evlerin kalıntılarına ulaşılmıştır. Yine İslami Dönem'e tarihlenen seramik parçaları, sikkeler ve küçük buluntular açığa çıkarılmıştır. 4. Seviye de ise belirgin bir mimari yapıya ulaşılmamış sadece pişmemiş kerpiçten 2.80x0.68 m ölçülerinde bir platform görülmüştür. Bu platformun olduğu evrenin İslami Dönem'in bir alt evresi olduğu belirtilmiş ve platform Demir Çağ'a tarihlendirilmiştir. Yine bu alanda Demir Çağ buluntularına rastlanılmıştır.⁴⁹ Bir sonraki seviyede ise Erken Tunç Çağı özelliklerini gösteren 3 yapı katı tespit edilmiştir. M.Ö 3.bin ortalarına tarihlenen ilk yapı katında taş temelli kabaca inşa edilmiş kerpiç yapılar görülmüştür. Erken Tunç Çağı'nın son evresi ise 2 yapı katı şeklinde olduğu belirtilmiş, ilk yapı katında taş temelsiz büyük kerpiç yapıları gözlemlenmiştir. Yine bu döneme tarihlendirilecek Suriye ve Mezopotamya benzeri insan ve hayvan heykelcikleri ile savaş arabası modelleri ile seramikler açığa çıkarılmıştır.⁵⁰ Ayrıca sondajın alt tabakalarında ele geçen Samarra etkili bir seramik parçasının bulunmasıyla höyüğün en erken tabakasının M.Ö 6.Bin yıla tarihleneceği belirtilmiştir.⁵¹

⁴⁹ Kay Prag, *The 1959 Deep Sounding At Harran In Turkey, Levant*, 2(1).

⁵⁰ Özfiat, 35.

⁵¹ Özfiat, 25.

2.2.2. Dönem Kazıları

1983 yılında Höyük tepesinde 10x10 m ölçülerinde A ve B Sondajları açılmıştır. **(Resim.5).** Sondajlarda yapılan kazı çalışmalarında İslami Dönem'e ait büyük bir kent kalıntısı açığa çıkarılmıştır. Ele geçen tüm buluntular M.S 12-13yy a tarihlendirilmiştir.⁵²

1984 yılında daha önce höyüğün tepesine açılan 10x10 m ölçülerindeki A ve B sondajlarına ek olarak C sondajı açılmıştır. C sondajı D.S Rice tarafından açılan sondaj alanını kapsamaktadır. Yapılan çalışmalarda İslami Dönem 1.kat mimarisi daha geniş bir şekilde açığa çıkarılmıştır. Plan olarak tuğla örülü, zemini yer yer taş döşeli bir avlu etrafında odalarıyla günümüz eski Şanlıurfa evleriyle benzer özellikler göstermektedir. açığa çıkarılan buluntular İslami Dönem'e tarihlendirilmiştir.⁵³

1985 yılında yapılan çalışmalar önceki yılın devamı niteliğindedir. Sondajlar genişletilmiştir. A sondajında 35 36 CC DD ve 37 CC plan karelerinde, B sondajında 38 39 40 EE, 39 40 DD ve 37 CC plan karelerinde ve bu iki sondajın birleştirilmesi amacıyla 37 EE plan karelerinde çalışılmıştır. Ayrıca bu alanlar dışında, höyüğün stratigrafisini anlamak amacıyla 36 GG plankarelerinde çalışılmıştır. Belirtilen alanlarda yapılan kazı çalışmaları sonucunda yine önceki dönem kazılarında 1.kat İslami Dönem tabakasının yanı sıra 2.kat İslami Dönem tabakasını açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda C Sondajında yer alan 36 GG plankarelerinde 1.kat İslami Dönem tabakası kaldırılmaya başlanmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde bu tabakanın iki yapı evresi geçirdiği anlaşılmıştır. Alanın güneyinde İslami Dönemden daha erken olduğu düşünülen iri taş temelli kalın kerpiç duvar ve çakıl döşemeli tabanlar açığa çıkarılmıştır. Bu alanda ele geçen seramiklerde İslami Dönem'den farklı olarak iri cidarlı bol saman katkılı, içi dışı hafif bej ve pembemsi renktedir. A sondajında 36 DD plan karelerinde İslami Dönem mimarisine ek olarak geniş bir kerpiç duvar izine ve Babil Kralı Naboid'e ait 16 satırı korunan bir çivi yazılı tablet açığa çıkarılmıştır. Tabletten ilk 7-8 satırında E-HUL-HUL Tapınağı'ndan bahsettiği yapılan incelemeler sonucunda anlaşılmıştır. Kerpiç duvarın ve tabletin bulunması daha erken dönemi tespit ettiği anlaşılmış fakat yeterince zaman olmadığından dolayı bu kesim aydınlatılamamıştır. Yine yıl içerisinde yapılan

⁵² Nurettin Yardımcı, *Harran 1983*, VI Kazı Sonuçları Toplantısı, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İzmir, 1984, 79-82.

⁵³ Nurettin Yardımcı, *1984 Harran Kazı ve Onarım Çalışmaları*, VII Kazı Sonuçları Toplantısı, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1985, 239.

çalışmalarda 36 GG plankarelerinde 1.kat İslami Dönem tabakasının altından Babil Kralı Naboid'e ait bir adet çivi yazılı tablet ele geçmiştir.⁵⁴

1986 yılında çalışmalar sadece 2 alanda gerçekleştirilmiştir. Bu alanlardan biri 37 CC plankaresi iken bir diğeri: önceki yıl 36 GG ile 36 DD Plan karelerinde İslami Dönem'den daha erken bir dönem olarak nitelendirilen kerpiç duvarlar ile çivi yazılı tabletlerin bulunması üzerine her iki plan kare birleştirilmiş hali olan 37 EE plankaresidir. 37 CC plankaresinde İslami Dönem'de ilk kez görülen bir meydan ve çevresinde yer alan ev komplekslerini açığa çıkarmak amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Bu alanda yapılan çalışmalarda önceki yıllarda açığa çıkarılan ve 3 m derinleşilen kuyuda 10 m ye ulaşılmıştır. Bu kuyu içerisinde yoğun olarak İslami Döneme tarihlenen çanak çömlek parçaları, tüm veya tüme yakın çift kulplu kaplar, derin kaseler ve çeşitli testilere rastlanılmıştır. Yine bu kuyu etrafında İslami Dönem mimarisi açığa çıkarılmıştır. 37 EE plan karesinde önceki yıl izlerine rastlanılan kerpiç duvarı açığa çıkarmak amaçlanmıştır. Yapılan çalışmalarda duvarın kuzey kısmında bu duvarı kesen bir İslami Dönem duvarı görülmüştür. Fakat duvarın 36 DD plankaresine doğru uzandığı anlaşılmış olup, kerpiç duvarın 2,55 m lik kısmının korunduğu belirtilmiştir. Erken dönem mimarisi olarak nitelendirilebilecek başka bir yapıya ulaşılmamıştır. Fakat güney kısmında İslami Dönem duvarında çivi yazılı bir tabletin devşirme olarak kullanıldığı görülmüştür.⁵⁵

1987 yılında önceki yıllarda çalışılan alan genişletilerek toplamda 492 metre karelik alanda çalışmalar gerçekleştirilmiştir. 35-36-37 CC, 37 DD ve 38 DD olmak üzere toplamda 5 alanda çalışmalar yapılmıştır. Çalışmalar sonucunda İslami Dönem ev kompleksleri, odalar, kiler, su kuyusu, taban ve döşemeler açığa çıkarılmıştır. Ayrıca İslami Dönem' tarihlenen çok miktarda çanak çömlek ve çeşitli küçük buluntular ele geçmiştir.⁵⁶

1988 yılında A sondajında yer alan 35-36-37 CC plankarelerinde çalışılmıştır. 36-36 DD plankarelerinde önceki yıllarda açığa çıkarılan ev kompleksi kazılmaya devam edilmiştir. Kompleksin 1.Odası 2,30 m yüksekliğinde duvara sahip olup, bugüne dek

⁵⁴ Nurettin Yardımcı, *1985 Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, VIII Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1986, 274-276.

⁵⁵ Nurettin Yardımcı, *1985 Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, IX Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1987, 137-140.

⁵⁶ Nurettin Yardımcı, *1987 Dönemi Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, X Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Başkanlığı, Ankara 1988, 288-291.

höyük üzerinde açığa çıkarılan en yüksek duvar olma niteliğine sahiptir. Bu odanın hemen batısında odanın tabanında çapları 35 ile 62 cm arasında değişen 7 adet tandır görülmüştür. 37 DD plankaresinde ise önceki yıllarda sınırları belirtilmeye çalışılan ve işlik ile bazı oturma mekanları açığa çıkarılan alanda çalışmalara devam edilmiştir. Bu alanda yapılan çalışmalarda bir avlu ve avluya açılan mekanlar ile etrafında sokaklar olan kare şeklinde ev kompleksi açığa çıkarılmıştır.⁵⁷

1989 yılında önceki yıllarda açılan ve çalışmalarına devam edilen A ve B sondajlarını birleştirmek amacıyla 35 DD EE , 37 DD EE , 38 DD açmaları ile höyüğün doğu eteğinde Ulu Cami'nin güneydoğu kalıntılarının olduğu yerde bir açma olmak üzere toplamda 6 açmada kazı çalışmaları yapılmıştır. 37 DD, 37 EE, 38 DD açmalarında höyükte yaygın olan 1.kat İslami Dönem mimari yapılarının devamı açığa çıkarılmıştır. Avlulu bir ev ve avluya açılan çeşitli fonksiyonlarda mekanlar bulunmuştur. Ayrıca İslami Dönem'e tarihlenen buluntularda görülmüştür. Höyüğün tepesinde eski karakol binasının yanında, önceki yıllarda yapılan çalışmalarda açığa çıkarılan çivi yazılı tabletlerin bulunduğu açmanın devamı olan yerde tabletlerin devamını bulmak amacıyla 35 DD EE açmaları açılmıştır. Açılan bu açmada yapılan çalışmalarda İslami Dönem'e tarihlenen bir oda açığa çıkarılmıştır. Bu odanın duvar ve döşemelerinde çok sayıda baskı, çivi yazılı tuğla ve adak kitabelerine rastlanılmıştır. Rastlanılan bu kitabeler M.Ö 6.yy. Babil Kralı Nabonid Dönemi'ne tarihlendirilmiştir. 52 parça olarak ele geçen bir kitabe yapılan incelemeler sonucunda E-HUL-HUL Tapınağı'na atıfta bulunmakta ayrıca tapınağın inşa edildiği yeri gösterdiği anlaşılmıştır. Sin Mabedi Harran'ın içine inşa edildiğini Kral Nabonid'den öğrenmiş oluyoruz. Bu nedenle kitabe oldukça önem arz etmektedir. Ayrıca bu kitabenin tapınağın orijinal mimari parçası olduğu belirtilmiştir. Höyüğün doğu eteğinde ile ulu caminin kalıntılarının olduğu alanda açılan açmada bugüne kadar yapılan kazı çalışmalarında görülmeyen farklı mimari ve yapı malzemesinden resmi bir yapının duvarlarına rastlanılmıştır.⁵⁸

1990 yılında Çalışılan yaklaşık 5000 metrekarelik alandaki açmaları birleştirip bir bütün halinde mimari planını ortaya çıkarmak ve daha önce açığa çıkarılan çivi yazılı adak kitabelerinin devamını bulmak amacıyla kazı çalışmaları yapılmıştır. Bu amaç

⁵⁷ Nurettin Yardımcı, *1988 Dönemi Harran Kazı Çalışmaları*, XI Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Antalya, 1989, 347-349.

⁵⁸ Nurettin Yardımcı, *1989 Yılı Harran Kazıları*, XII Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1990, 363-365.

doğrultusunda 35 CC, 35 DD, 35 EE, 37 EE, 38 CC, 38 DD olmak üzere toplamda 6 alanda kazı çalışması yapılmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde önceki yıl açığa çıkarılan adak kitabesinin benzer örnekleri açığa çıkarılmış, jandarma karakolunun kalıntıları kaldırılmaya başlanmış ve bu alanda yine İslami Dönem mimarisi ile karşılaşmıştır. Genel olarak bu dönemde de İslami Dönem kalıntıları açığa çıkarılmıştır. Fakat 35 DD açmasında 3.bin sonlarına tarihlenen Suriye üslubunu anımsatan pişmiş toprak kadın heykelciği buluntular arasında farklılık göstermektedir.⁵⁹ ayrıca bu dönem kazılarında önceki yıllarda 35 DD açmasında açığa değirmen kompleksi tam anlamıyla ortaya çıkarılmıştır.⁶⁰

1991 yılında 35 CC, 35 DD, 35 EE, 34 CC, 35 DD ve 35 EE açmaları olmak üzere toplamda 6 açmada çalışmalar yapılmıştır. İlk olarak önceki yıl kalıntıları kaldırılmaya başlanan karakol binası tamamen kaldırmak ve alt kısmında yer alan tabakayı açığa çıkarmak hedeflenmiştir. Yapılan kazı çalışmaları neticesinde yine önceki yıllarda olduğu gibi İslami Dönem mimari yapıları açığa çıkarılmıştır. Ayrıca çalışılan alanda gerek İslami Dönem gerekse daha erken olarak nitelendirilebilecek küçük buluntular ile İslami Dönem duvar ve döşemelerinde önceki yıllarda görüldüğü gibi 2 adet adak kitabeside bulunmuştur.⁶¹

1992 yılı kazı sezonu boyunca 34 CC DD EE, 35 CC EE, 36 CC DD GG, 37 DD, 38 DD, 39 DD açmaları olmak üzere toplam 11 açmada çalışılmıştır. Jandarma karakol binası tamamen kaldırılmıştır. Yine önceki yıllarda olduğu gibi çivi yazılı kitabeler İslami Dönem mimarisinde kullanıldığı görülmüştür. 38 DD açmasında bir odanın kuzey duvarında kare şeklinde yaklaşık 90 adet çivi yazılı adak kitabesi görülmüştür. Bilinçli bir şekilde baskılı yüzün alta bırakılmıştır. Tüm duvar boyunca bir çivi yazılı tablet bir tuğla şeklinde örüldüğü görülmüştür. Bu pişmiş tuğla adak kitabelerinin M.Ö 6.yy. la tarihlendiği ve Harran da olduğu düşünülen Sin Tapınağı'nın restorasyonunda kullanılan mimari elemanlar olduğu düşünülmüştür. Bu dönemde yapılan çalışmalarda önceki yıllarda olduğu gibi İslami Dönem Mimari kalıntılarının devam ettiği görülmüştür. Bu kalıntılar, M.S. 640 yılından itibaren Emeviler, Abbasiler, Eyyubiler, Selçuklular gibi

⁵⁹ Nurettin Yardımcı, *1990 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, XIII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çanakkale, 1991, 423-425.

⁶⁰ Ölçer, 38.

⁶¹ Nurettin Yardımcı, *1991 Harran Kazıları*, XIV. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1992, 431-432.

önemli Türk İslam Devletleri döneminde sürekli iskan görmüş büyük bir kentin mimari kalıntılarıdır.⁶²

1994 yılında höyüğün tepesinde ve surun üzerindeki Halep Kapısı'nın iç kısmında yer alan höyüğün eteğinde olmak üzere 2 alanda çalışmalar yapılmıştır. Höyüğün eteğinde 3 açmada çalışmalar yapılmıştır. Höyüğün eteğinde yapılan çalışmalarda İslami Dönem mimarisi, çanak çömlek parçaları ile Eyyubiler Dönemi'ne tarihlenen bronz sikkeler açığa çıkarılmıştır. Bu alanda açığa çıkarılan mimarinin Eyyubi Dönemine ait olduğu sikkelerin tarihlendirilmesiyle anlaşılmıştır. Höyüğün tepesinde yapılan kazılarda ise jandarma karakolunun temel taşları kaldırıldıktan İslami Dönem'e tarihlenen küçük bir döşeme, yangın tabakası ve çöp çukuru açığa çıkarılmıştır⁶³

1995 yılında höyükteki çalışmalar höyüğün kuzey eteğinde daha önce 3 m olarak açılan alanında dahil edilmesiyle 20x20 m ölçülerinde 40 EE açmasında yapılmıştır. Yapılan kazı çalışmalarında İslami Dönem'e tarihlenen mimari yapılar açığa çıkarılmıştır. Ayrıca Eyyubi dönemine tarihlenen sikkelerin bulunmasıyla bu mimari yapıların Eyyubi Dönemi'ne ait olduğu anlaşılmıştır.⁶⁴

1996 yılında Höyükteki çalışmalar höyüğün kuzeyinde Ulu Cami'ye doğru açılan 41 EE açmasında çalışılmıştır. Yapılan çalışmalarda avlu, girişler ve avluya açılan mekanları bulunan İslami Dönem'e tarihlenen iki ev kompleksini açığa çıkarılmıştır. Açmanın güneybatısında birbirine yapışık halde 12 adet sikke bulunmuştur. Bu sikkeler Eyyubi Dönemine tarihlendirilmiş böylelikle bu mimari yapılarda Eyyubi dönemine tarihlendirilmiştir. Açma içerisinde bir adet Halaf seramiği ele geçmiştir. Erken dönemi göstermesi açısından oldukça önemlidir. Ayrıca açmanın güneybatısında Eski Asur Dönemi'ne tarihlenen bir silindir mühür açığa çıkarılmıştır.⁶⁵

1999 yılında höyüğün kuzey eteğinde çalışılmıştır. Kuzey etekte 5x10 m ölçülerindeki alanda yapılan çalışmalar neticesinde 3 m genişliğinde 25-30 cm

⁶² Nurettin Yardımcı, *Harran Kazı ve Temizlik Çalışmaları*, XV. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1993, 513-517.

⁶³ Nurettin Yardımcı, *1994 Yılı Harran Kazıları*, XVII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1995, 453-456.

⁶⁴ Nurettin Yardımcı, *1995 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, XVIII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1996, 541-543.

⁶⁵ Müzeler Şube Müdürlüğü 1996 Yılı Harran Kazı Raporu.

yüksekliğinde tuğladan yapılmış L şeklinde bir seki açığa çıkarılmıştır. Ele geçen seramikler sırlı ve sırsız olmak üzere iki gruba ayrılmıştır.⁶⁶

2000 yılında höyüğün kuzey eteğinde yer alan 41 EE açmasında çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalarda sıvalı duvarlara sahip bir oda, odanın içinde tandır ve depolama kabına rastlanılmıştır.⁶⁷

2001 yılında sadece 41 EE açmasında çalışmalar yapılmıştır. Önceki yıllarda bu açma içerisinde beliren mimari tam anlamıyla gün yüzüne çıkarılmıştır. Bu alan höyüğün eteğinde olduğundan dolayı mimarinin tahrip olduğu belirtilmiştir. Bu nedenle önemli bir mimari buluntuya rastlanılmamıştır. Açma içerisinde hem açmayı ikiye bölen, hemde iki kompleksi belirten bir duvar açığa çıkarılmıştır. Kuzeybatı köşede depolama alanı olduğu düşünülen bir mekan, ayrıca bir ocak yapısı ve hemen arkasında bir avlu görülmüştür.⁶⁸

2002 yılında çalışmalara önceki yıl çalışan 41 EE açmasının devamı niteliğinde olan 42 EE açmasında gerçekleşmiştir. Yapılan çalışmalarda İslami Dönem'e ait bir kentin mimari kalıntısı açığa çıkarılmıştır. Ele geçen buluntularda yine İslami Dönem'e tarihlendirilmiştir.⁶⁹

2003 yılında 35 DD açması a ve b olmak üzere ikiye bölünerek çalışmalarına devam edilmiştir. Öncelikle 35 DD (a) açmasında yapılan çalışmalarda ilk olarak İslami Dönem seramikleri açığa çıkarılmıştır. 50 cm inildikten sonra 2. bin e tarihlenen memerden boğa başı parçasına rastlanılmıştır. Beyaz kırma kireçtaşından bir tabaka açığa çıkarılmıştır. Bu tabakada derinleştikçe 1. ve 2. binyıla tarihlenen çanak çömlek parçaları görülmüştür. 35 DD (b) açmasında beyaz tabakanın altında ve içinde 1.binyıl ve İslami Dönem seramik buluntuları karışık halde gelmeye başlanmışken, beyaz hattın tam alt kısmından itibaren tamamen 1. bin seramikleri görülmüştür. Çünkü bu tabakada Sin Tapınağı'na ait olan ve Kral Nabonid dönemine tarihlenen çivi yazılı adak kitabeleri açığa çıkarılmıştır. Ayrıca M.Ö. 1. bin seramikleri yoğun olarak görülmüşmüş böylelikle 35 DD(b) açmasında beyaz hat kaldırıldıktan sonra 1.bin tabakasına inildiği anlaşılmıştır. Daha aşağı inildiğinde ise 2.bin seramiklerinin gelmesiyle bu tabakanın da M.Ö. 2. bin tabakası olduğu

⁶⁶ Müzeler Şube Müdürlüğü 1999 Yılı Harran Kazı ve Yüzey Araştırmaları Raporu.

⁶⁷ Ölçer, 44.

⁶⁸ Nurettin Yardımcı, *2001 Yılı Harran Kazı Çalışmaları*, 24. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2002, 467.

⁶⁹ Nurettin Yardımcı, *2002 Yılı Harran Kazıları*, 25. Kazı Sonuçları Toplantısı I, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2003, 419.

düşünülmüştür. Ayrıca bu tabakada az miktarda Halaf Seramiği ne rastlanılmıştır. 36 DD açmasında ise İslami Dönem mimarisi bunun alt kısmında ise 1.bin seramikleri gelmiştir. Genel olarak yıl içerisinde yapılan kazı çalışmalarında İslami Dönem, Roma Dönemi, 1.bin, 2. bin, Eski Tunç Çağı ve Halaf Dönemi buluntuları açığa çıkarılmıştır.⁷⁰

2004 yılında 35 DD-35 EE (b), 36 DD (c), 36 DD-36 EE olmak üzere 3 açmada kazı çalışması yapılmıştır. 35 DD-35 EE(b) açmasında yapılan çalışmalarda açmanın doğusunda kireç katkılı sıkıştırılmış ince beyaz bir tabana rastlanılmıştır. Bu tabanın tahrip olduğu ve ele geçen seramiklerin çoğunlukla M.Ö.1 bin olmakla beraber Roma ve Erken Tunç Çağı karışık olduğu belirtilmiştir. Ayrıca N. Yardımcı bu tabakanın 1.bin tabakası olduğunu, Cumhuriyet ve İslami Dönemde tahrip olduğunu dile getirmiştir. 35 DD açmasında 140 cm çapında bir çöp çukuru açığa çıkarılmıştır. Çukurun içinden yoğunluk İslami Dönem olmakla beraber 1.bin seramiklerine de rastlanılmıştır. 36 DD 36 EE açmasında da b açmasında görülen tabanın burada da devam ettiği görülmüştür. Buluntularda yine benzer şekilde olup, 1.Bin, İslami, Roma ve ETÇ olmak üzere karışık dönemler barındırmaktadır. 36 DD (c) açmasında ise iki adet İslami Dönem duvarı görülmüştür. Bu alandaki toprak yapısı sert ve yer yer küllü olduğu görülmüştür. İlk olarak Roma Dönemi seramikleri yoğunlukta olmasına rağmen derinleştikçe karışık dönemler ortaya çıkmıştır. Bu karışıklığın geç dönemlerde de bu alanın kullanılmasına yorumlanmıştır. Genel olarak açma içerisinde yoğun olarak M.Ö 1.bin olmak üzere Roma ve az sayıda ETÇ seramikleri açığa çıkarılmıştır. sonuç olarak yıl içerisinde yapılan kazılarda a ve b açmalarında buluntuların karışık gelmesine rağmen bu açmalardaki tabakaların M.Ö 1.bin yılı tabakaları olduğu belirtilmiş ve buna gerekçe olarak ta yoğun olarak seramiklerin bulunması, M.Ö 1.bin de çöp çukurlarının yoğun görülmesi ve aynı seviyelerde Sin Tapınağı'na ait ve Babil Kralı Nabonid dönemine tarihlenen çivi yazılı adak kitabelerinin bulunması olarak verilmiştir.⁷¹

2005 yılı kazı çalışmaları 35 DD-EE ve 36 DD-EE plankarelerini kapsayan a, b, c açmasında yapılmıştır. Çalışma alanını doğuya doğru genişletmek amacıyla d ve e açmaları açılmıştır. Ayrıca 36 DD-EE I açması da çalışmaya dahil edilmiştir.⁷² B

⁷⁰ Nurettin Yardımcı, *Harran 2003 Yılı Höyük Kazıları*, 26. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Konya, 2004, 361-362.

⁷¹ Nurettin Yardımcı, *Harran 2004 Yılı Kazıları*, 27. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Antalya, 2005, 287-289.

⁷² Ölçer, 48.

açmasında yapılan çalışmalarda üst dolgu toprağın içinde pişmiş topraktan yapılmış domuz başının betimlendiği riton parçası bulunmuştur. Bu parçanın İslami Dönem de bulunmayacağı, Demir Çağı örneklerine benzerlik gösterdiğinden dolayı M.Ö 1.bin yılına tarihlendirilmiştir. Açmada çalışmalar ilerledikçe İslami Dönem ve sonrasında 1.bin buluntuları görülmüştür. İslami Dönem yoğun olarak görüldüğünden dolayı bu alan İslami Dönem'e tarihlendirilmiştir. B ve D açması arasındaki yürüme yolu kaldırılmış ve tüm alan B açması olarak nitelendirilmiştir. Açmanın güneydoğusunda İslami dönem değirmen taşı, açmanın güneyinde değirmen taşının olduğu seviyenin 1.35 cm altında Babil Kralı Nabonid dönemine tarihlenen çivi yazılı adak parçalarına rastlanılmıştır. Ayrıca önceki yıl 35 DD açmasında açığa çıkarılan ve M.Ö 1.bine tarihlendirilen çöp çukuru taban seviyesine indirilmiştir. Bu alanda yoğun 1.bin seramikleri ve adak kitabelerinin gelmesi nedeniyle tabaka M.Ö 1.bin yıla tarihlendirilmiştir. 36 DD-EE plankaresi E açmasında ise çalışmaların ilk zamanlarında İslami Dönem mimarisinin ve buluntularının yoğun olarak geldiği görülmüştür. Fakat çalışmalar ilerledikte yavaş yavaş M.Ö 1.Bin yıl seramikleri gelmeye başlamıştır. Böylelikle bu açmada da M.Ö 1.bin tabakasına gelindiği anlaşılmıştır. Son olarak 36 DD-EE plan karesi I açmasında ise doğu kısımda bir İslami Dönem duvarı ile duvarın altında tuğla döşeli tabanı olan bir oda açığa çıkarılmıştır. Ele geçen buluntular İslami döneme tarihlendirilmiş böylelikle bu mimarinde önceki yıllarda açığa çıkarılan İslami Dönem 1.tabakasının devamı olduğu düşünülmüştür. Fakat derinleştikçe M.Ö 1.bin seramiklerinin de gelmeye başladığı görülmüştür.⁷³

2006 yılında 35 DD-EE, 36 DD-EE plan karelerini kapsayan A, B, E açmalarında çalışılmıştır. İlk olarak E açmasında çalışmalara başlanılmıştır. E açmasının seviyesinin B açmasına getirilmesi amaçlanmıştır. Bu açmada dolgu toprakta yoğun küle rastlanılmıştır. Kül altından ise çok sayıda İslami Dönem e tarihlenen seramik parçaları açığa çıkarılmıştır. E açması B açmasının seviyesine getirilmiş aradaki açma duvarı kaldırılarak iki açma birleştirilmiştir. Önceki çalışmalarda ilk 35 DD olarak adlandırılan ve daha sonra B açması ismiyle adlandırılan alan içerisinde M.Ö 1.Bin yılına tarihlendirilen çöp çukuru kaldırılmaya başlanmıştır. Çukur da yapılan kazı çalışmaları esnasında yoğun bir şekilde 1.bin seramikleri gelmeye başlamıştır. A açmasında daha

⁷³ Nurettin Yardımcı, *Harran 2005 Yılı Kazıları*, 28. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çanakkale, 2006, 718-721.

öncede olduğu gibi İslami Dönem buluntularıyla karşılaşılmaya devam edilmiştir. A açması ile B açması aynı seviyeye getirilmiş daha sonra A açmasında toprak atımı zorlaştığından dolayı A ile B açmaları arasındaki araba yolu kaldırılmış ve tüm alan A açması olarak adlandırılmıştır. Araba yolu olarak kullanılan duvarın kaldırılması esnasında üst seviyelerde İslami Dönem seramikleri, zemine yaklaştığında ise 1.bin seramikleri görülmüştür. Birleştirilen açmaların zemininde yapılan çalışmalarda M.Ö. 1.bin e tarihlenen kerpiç bir duvar gözlemlenmiştir. **(Resim.7)**. Bu duvar çöp çukurunun 1 m doğusundan başlayıp açmanın kuzeyine doğrudur. Ayrıca tabanda bu mimari yapının etrafında tabana yayılmış kerpiçlerde görülmüştür. Yıl içerisinde belirtilen açmalarda yapılan çalışmalarda M.Ö 1.bin e ait mimari yapı, **(Resim.8)**. Tunç Çağına ait pişmiş toprak figürünler, çoğunluk olarak 1.bin seramikleri olmak üzere az sayıda Roma Dönemi seramik parçaları açığa çıkarılmıştır. Ayrıca Yeni Babil Dönemi'ne tarihlenen Sin Tapınağı'na ait üzerinde Kral Nabonid'in ağzından Sin tapınağı'nı Tanrı Ningal, Nusku ve Sin için yaptırdığını belirten çivi yazılı adak kitabeside görülmüştür. Höyükte daha önce açığa çıkarılan İslami Dönem e tarihlendirilen mimari yapıların temizliği esnasında Eyyubiler Dönemi'ne ait kanalizasyon sisteminin devamı da görülmüştür.⁷⁴

2007 yılında höyükte 35-36 DD EE açmalarında derinleşmek amacıyla çalışmalar yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak bu açmaları birbirinden ayıran araba yolları kaldırılmaya başlanılmıştır. Yapılan çalışmalar neticesinde önceki yıl açığa çıkarılan kerpiç duvarın devamı niteliğinde duvar izleri açığa çıkarılmıştır. Kuzeyden güneye doğru uzanan ve doğuya doğru dönen kerpiç bir duvar gözlemlenmiştir. Doğu batı yönlü 3 taş ucu görülmüştür. Bu taşların güneyinde ise söve taşı açığa çıkarılmıştır. Araba yolunun kaldırılmasıyla yapılan alan düzleştirme çalışmalarıyla birlikte mimari yapılar netlik kazanmıştır. Önceki çalışmalarda 36 EE açmasında açığa çıkarılan 55 cm uzunluğunda 45 cm genişliğindeki kerpiç duvarın 35 DD açmasında da devam ettiği görülmüştür. 35 DD açmasının orta kısmında 2 m çapında bir çukur açığa çıkarılmıştır. Kuzey-güney yönü uzantılı kerpiç duvarın güneyde bu çukurun ortasından köşe yaparak doğuya doğru döndüğü düşünülmüş fakat 35 DD açmasında bu düşünceyle örtüşen bir veriye rastlanılmamıştır. 35-36 EE açmalarının doğu kısmı benzerlik göstermektedir.

⁷⁴ Nurettin Yardımcı, *Harran 2006 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, 29. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kocaeli, 2007, 359-361.

Önceki yıllarda her iki açmanın ortasına denk gelen alanda moloz dolgulu büyük bir çukur yer bulunmaktaydı. Bu çukurun olduğu alan boşaltılması ve tüm alanın eşit seviyeye getirilmesi amacıyla çukurda çalışılmıştır. Yapılan çalışmalarda önceki yılda olduğu gibi bu çukurun içinden hiç biri tam olmayan 7 adet M.Ö. 1.bin yılına tarihlenen çivi yazılı tuğla parçasına rastlanılmıştır. **(Resim.9)** Çivi yazılı tuğla parçalarının yoğun olduğu alanın hemen yanında bir alt tabakaya ait olduğu düşünülen 1,5 m çapında bir çukur açığa çıkarılmıştır. Yaklaşık 1 m derinleşilen çukur sona ermiştir. Sezon boyunca yapılan çalışmalar neticesinde daha önce açığa çıkarılan ve M.Ö. 1.bin yılına tarihlenen 2 çöp çukurunun benzeri olarak 3.çöp çukuru açığa çıkarılmıştır. Ayrıca yine 1.bin yılına tarihlenen bir erkek figürin erkek başı da bulunmuştur.⁷⁵

2.Dönemin son kazı yılı olan 2011 yılında 35-36 DD-EE açmalarında çalışmalar yürütülmüştür. Önceki yıllarda bu açmaların belirli kısımlarını kapsayan moloz dolgulu çukur, tamamen kaldırılmış ve açmalardaki seviye eşitlenmiştir. 9x7 m ölçülerindeki çukurda yaklaşık 30 cm inildikten sonra çukur tamamen bitmiş, ve çukurdan yine önceki dönemlerde olduğu gibi M.Ö. 1.bin yılına tarihlenen Babil Kralı Nabonid Dönemi'ne tarihlenen, Sin Tapınağı'yla ilişkilendirilen çivi yazılı tabletler gelmeye devam etmiştir. Yine aynı alanda L şeklinde kuzey-güney yönünde 3 adet, doğu batı yönünde 1 adet kerpiç duvar hattı gözlemlenmiştir. 35 EE açmasının doğusunda yaklaşık 3,50x1,40 cm ölçülerinde sarı renkli kerpiç, 36 EE açmasında ise hemen hemen aynı ölçülerde yeşil renkli kerpiç görülmüştür. Önceki yıl 36 DD açmasında açığa çıkarılan yapının batısında çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda açmanın güneyine uzanan L şeklinde duvar olabilecek nitelikte olan kerpiç bir hat ve bu hatta paralel yaklaşık 2 m güneyde 35 DD ve 36 DD açmalarıyla aynı düzlemde batıdan çıkıp güneydoğu yönüne doğru uzanan kaşka bir kerpiç hat görülmüştür. Bu iki duvarın aynı yapıya ait olduğu düşünülmüştür. Önceki yıl açığa çıkarılan duvar yapısı ile bu yıl çıkarılan duvar yapılarının birbiriyle ilişkili olmadığı düşünülmüştür. 2011 yılında yapılan çalışmalarda alanın doğusunda İslami Dönem'in altından daha erken bir dönem kazılmıştır.⁷⁶

⁷⁵ Nurettin Yardımcı, *2007 Yılı Harran Kazıları*, 30. Kazı Sonuçları Toplantısı 4.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2008, 371-378.

⁷⁶ Nurettin Yardımcı, *2011 Yılı Harran Kazıları*, 34. Kazı Sonuçları Toplantısı 2.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çorum, 2012, 35.

2.2.3. Dönem Kazıları

Höyükte 3.Dönem kazılarının ilk yılı olan 2014 yılında, Prof. Dr Mehmet Önal başkanlığında Harran'da kazısı yapılacak alanlarının bir karelajı oluşturulmuş ve bu karelaj doğrultusunda Harran Höyük'te basamaklı açma tekniğiyle 8F-E5 ve 8F-E6 açmalarında çalışmalara başlanılmıştır. 10x10 m ölçülerinde açılan açmaların ilk olarak 5x5 m lik doğu kısımlarında çalışmalar yapılmıştır. Yıl içerisinde yapılan çalışmalarda her iki açmada da İslami Dönem'e tarihlenen 2 Evre tespit edilmiştir. İslami Dönem Konut Mimarisinin Geç Evresi'ne ait yapılar, basamak şeklinde platformlu yapı, depolama alanları ve pişirme ile ilgili yapılar açığa çıkarılmıştır. Ayrıca ele geçen buluntular da yine İslami Dönem özellikleri gösteren çoğunlukla deve tüyü bej renginde hamurlu kaba cidarlı pişmiş toprak seramik parçaları, sırlı seramikler, cam kadeh parçaları, taş objeler (söve taşı, ezgi taşı, balta) ele geçmiştir. İslami Döneme tarihlenen yapılar usulüne uygun olarak kaldırılmıştır. Yapılar kaldırıldıktan sonra bir süre herhangi bir mimari yapıya rastlanılmamış olup, buluntularda farklılık gözlemlenmiştir. Açığa çıkarılan farklı buluntuların daha erken dönemlere yaklaşıldığını göstermiştir. Farklı olarak görülen buluntuların Geç Kalkolitik ve Erken Tunç Çağ'na tarihlendikleri düşünülmüştür.⁷⁷

2015 yılında: 8F-E4, 8F-E5, 8F-E6 açmalarında çalışmalar yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucunda yoğun olarak İslami Dönem Mimarisi ile karşılaşılırken kazı sezonunun sonlarına doğru Erken Tunç Çağı na ait mekanlar açığa çıkarılmıştır. EF-E6 açmasının batısında İslami Dönem'e tarihlenen 1.27 m yüksekliğinde sıvalı tuğla duvarlı tabanında bir tandır olan bir mutfak yapısı ve avlu açığa çıkarılmıştır. 8F-E4 açmasında tabanı kireç taşı, pembe mermer ve bazalt değirmen taşlı döşemeli bir iç avlu ile, bu avlunun batısında batı duvarında sivri kemer biçiminde ön yüzü geometrik ve bitkisel bezemeli bir niş görülmüştür. Bu niş içinde mutfak tezgahı biçiminde düzgün kesilmiş kireç taşından yapılmıştır. 8F-E5 batı kısmında ise yine İslami Dönem e tarihlenen mekanlar ve depolar açığa çıkarılmıştır. 8F-E6 Doğu ve 8F-E5 Doğu açmalarında ise Mekan 1B, Mekan e1 ve e2 ler de yine Erken Tunç Çağı'na tarihlendirilmiştir.⁷⁸

⁷⁷ 2014 Yılı Harran Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.

⁷⁸ 2015 Yılı Harran Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.

2018 yılında 8F-E6'nın doğusu, 8F-E5'in batısı ve ayrıca daha önce Nurettin Yardımcı tarafından kazılan yerde 9G-1A, 9G-1B ve 8G-10A olmak üzere toplam 5 açmada çalışılmıştır. **(Resim.10)** İslami Dönem'e tarihlenen tabakalar yoğun olarak 8F-E5 ve 8F-E6 açmalarında açığa çıkarılan verilerden anlaşılmıştır. Yapılan çalışmalarda İslami Dönem'e tarihlenen seramik ve küçük buluntular ayrıca geç evreye tarihlenen konut, pişirme ile ilgili alanlar avlu ve mekanlar açığa çıkarılmıştır. Demir Çağ'a ait tek yapı daha önceki sezonlarda Nurettin Yardımcı tarafından yapılan kazılarda açığa çıkarılmıştı. Daha sonrasında yapılan kazılarda Demir Çağ'a ait herhangi bir mimariye rastanılmamıştır. Fakat belirtilen yıl içinde yapılan kazılarda höyüğün güneyinde açılan 9G-1A açmasının güney kesitinin düzleştirilmesi esnasında güney kesit boyunca uzanan doğu-batı yönünde 6,5 m uzunluğunda 3 m mevcut yüksekliğinde Demir Çağ'a tarihlenen kerpiç duvar tespit edilmiştir. Ayrıca Yeni Babil Dönemi'ne tarihlenen çivi yazılı tuğla parçaları bulunmuştur. Orta Tunç Çağı olarak düşünülen 8G-10A açmasından alınan örneklerle yapılan C14 analizi sonucu Orta Tunç Çağı evresi kesinleşmiştir. 8F-E5 açmasında İslami Dönem tabakaları altında Orta Tunç Erken Tunç Geçiş Evresine ait pişirme ile ilgili yapı açığa çıkarılmıştır. Son olarak ise 8F-E5 ve 8F-E6 açmalarında Erken Tunç Çağı IV evresine ait kerpiçten 5 adet oda tespit edilmiş ayrıca aynı dönemle özdeşleşen seramik, insan ve hayvan figürinleri ile oyuncak araba tekerlekleri de bulunmuştur. Sezon boyunca yapılan çalışmalarda İslami Dönem, Demir Çağ, Orta Tunç Çağı, Orta Tunç Erken Tunç Çağı Geçiş Evresi, Erken Tunç Çağı IV dönemlerine ait veriler açığa çıkarılmıştır.⁷⁹

Son olarak 2019 yılında ise sadece 8F-E5 (BATI) açmasında toplamda 18 birimde çalışılmıştır. İlk olarak açmanın kuzeyinde bir sondaj açılması planlanmış fakat daha sonra çalışma açmanın geneline yayılmıştır. Yapılan çalışmalarda İslami Dönem, Erken Tunç-Orta Tunç Geçiş Dönemi ile Erken Tunç Çağı'na ait kalıntılar açığa çıkarılmıştır. Genel olarak açmanın kuzeyinde 6 birimde İslami Dönemin varlığı görülmüştür. 46.birim olarak adlandırılan platform şeklindeki kerpiçli oval yapı ve yine aynı oval yapının orta kısmında bir kuyuyu andıran oval yapının ve bu iki yapının zemininin etrafında İslami Dönem kalıntılarına ulaşılmıştır. Belirlenen sondaj sınırlarında Erken Tunç Çağı'na ait olduğu düşünülen kerpiç duvarlara, mekan içi, mekan içi tabanlarına, fırın ve ışıık

⁷⁹ Mehmet Önal, *2018 Yılı Harran Kazıları*, 41. Kazı Sonuçları Toplantısı 3.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Diyarbakır, 2019, 166-169.

alanlarına ayrıca çok sayıda Erken Tunç Çağı özelliği gösteren pişmiş toprak seramik parçalarına rastlanılmıştır. Açmanın güneybatısında 38.birim olarak adlandırılan muhtemelen pişirilme ile ilgili olduğu düşünülen 130 cm çapında yaklaşık 10 cm yüksekliğinde etrafında 12 cm kalınlığında kerpiç bir hatla çevrili, orta kısmında kül ve küllerin üzerinde çakıl taşı döşenen yapının Erken Tunç Çağı sonu Orta Tunç Çağı'nın başına tarihlendiği vurgulanmıştır. Yine açmanın güney kısmında Geçiş Çağı olarak nitelendirilen döneme ait seramik parçalarına da rastlanılmıştır.⁸⁰

2.3. HARRAN HÖYÜK STRATİGRAFİSİ

2.3.1. İslami Tabakası

Höyükte yapılan kazı çalışmalarının ilk yılından son çalışılan yıla kadar tüm yıllarda İslami Dönem gerek mimarisiyle gerek buluntularıyla ön plana çıkmıştır. 1952 de D.S Rice ve ekibi tarafından açılan sondaj da yoğun olarak İslami Dönem mimarisi ve buluntularına rastlanılmıştır.⁸¹ Höyüğün en geç tabakası olarak bilinen İslami Dönem; Höyüğün kuzey eteğinde Ulu Cami'ye yakın olan 42 EE açmasında yapılan çalışmalarda İslami Dönem'e ait bir kentin mimari kalıntısı açığa çıkarılmıştır. Ele geçen buluntularda yine İslami Dönem'e tarihlendirilmiştir. A, B, C sondajlarında İslami Dönem'e ait büyük bir kent kalıntısı açığa çıkarılmıştır. Ele geçen tüm buluntular M.S. 12-13.yy. la tarihlendirilmiştir. C Sondajında yer alan 36 GG plankarelerinde 1.kat İslami Dönem tabakasının iki yapı evresi geçirdiği belirtilmiştir. Alanın güneyinde İslami Dönemden daha erken olduğu düşünülen iri taş temelli kalın kerpiç duvar ve çakıl döşemeli tabanlar açığa çıkarılmıştır. 37 CC plankaresinde İslami Dönem'de ilk kez görülen bir meydan ve çevresinde yer alan ev kompleksleri, odalar, kiler, su kuyusu, taban ve döşemeler açığa çıkarılmıştır. Ayrıca İslami Dönem' tarihlenen çok miktarda çanak çömlek ve çeşitli küçük buluntular ele geçmiştir. 37 DD plankaresinde ise işlik ile bazı oturma mekanları açığa çıkarılmıştır. Bu alanda yapılan çalışmalarda bir avlu ve avluya açılan mekanlar ile etrafında sokaklar olan kare şeklinde ev kompleksi gün yüzüne çıkarılmıştır. 35 DD açmasında bir değirmen kompleksi açığa çıkarılmıştır. 3. dönemde yapılan kazılarda ise

⁸⁰ 2019 Yılı Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.

⁸¹ Rahime Selim, *Harran Höyük Orta Tunç Çağı Seramikleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2022, 23.

8F-E4, 8F-E5, 8F-E6 açmalarında yapılan çalışmalarda İslami Dönem'e tarihlenen 2 Evre tespit edilmiştir. İslami Dönem Konut Mimarisinin Geç Evresi'ne ait yapılar, basamak şeklinde platformlu yapı, depolama alanları ve pişirme ile ilgili yapıların yanı sıra seramik, taş ve cam buluntulara rastlanılmıştır. Ayrıca 8F-E4 açmasında tabanı kireç taşı, pembe mermer ve bazalt değirmen taşlı döşemeli bir iç avlu ile, bu avlunun batısında batı duvarında sivri kemer biçiminde ön yüzü geometrik ve bitkisel bezemeli bir niş görülmüştür. Höyüğün İslami Dönem Tabakalanması Emevi, Abbasi, Numeyri, Selçuklu, Eyyubi ve Zengi dönemlerini kapsamaktadır.⁸²

2.3.2. Demir Çağ Tabakası

1.Dönem kazılarında açılan sondajda 3 seviyede İslami Dönem tespit edilmiş bu seviyelerin hemen altında 4.seviyede herhangi belirgin bir mimari bulunmamış fakat kerpiçten yapılmış bir platform tespit edilmiş ve bu platformun İslami Dönem'den daha erken olduğu varsayılarak bu platform Demir Çağ'a tarihlendirilmiştir. Ayrıca yine Demir Çağ seramikleri açığa çıkarılmıştır. Demir Çağ 2.Dönem kazı çalışmalarında genel olarak 35DD açması (a b diye ayrılmış daha sonra A açması) ve son yıllarda kazılan 9G-1A açmasında mimari olarak görülmüştür. Açığa çıkarılan mimari yapılar dışında özellikle erken dönem kazılarında seramik buluntuları ve çivi yazılı tabletlerle sık sık varlığını göstermiştir. 35 DD açmasında çapları 140 cm ile 150 cm arasında değişen 3 adet çöp çukuru açığa çıkarılmıştır. Çöp çukurunun içinde İslami Dönem ile karışık M.Ö. 1.Bin yılına ait seramikler görülürken çukurların etrafında yoğun olarak 1.bin seramiklerinin olması ayrıca tabakadan yoğun olarak Yeni Babil Kralı Dönemi E-HUL-HUL Tapınağı'na ait çivi yazılı adak kitabelerinin olması tabakanın M.Ö 1.bin e tarihlendirilmesine olanak sağlamıştır. Ayrıca yine A açmasında açığa çıkarılan çöp çukurunun 1 m doğusunda kuzey güney yönlü kerpiç bir duvar açığa çıkarılmıştır.Bu duvar Demir Çağ a ait mimari yapı olarak nitelendirilmiştir. 3.Dönem 2018 yılında kazılan 9G-1A açmasında ise açmanın güney kesiti düzleştirme işlemi esnasında tüm güney kesit boyunca doğu batı yönlü 6,5 m uzunluğunda 3 m yüksekliğinde Demir Çağı'na tarihlendirilen kerpiç bir duvar tespit edilmiştir.(Resim.11) Ayrıca yapılan

⁸² Selim, 24.

çalışmalarda Yeni Babil Dönemi'ne tarihlenen 15 adet çivi yazılı tablet ile Demir Çağ ve İslami Dönem'e tarihlenen seramikler görülmüştür.

2.3.3. Orta Tunç Çağı Tabakası

Orta Tunç Çağı 3.Dönem 2018 yılında çalışılan 9G-1A, 9G1B ve 8G-10A açmalarında görülmüştür. 9G-1A 9G1B açmalarında döneme ait önemli bir buluntu 73 cm çapında bir depolama küpüdür. Bu küpün hemen yanında ikisi de hoker pozisyonunda yetişkin bir birey ve hemen ayaklarının altında bir bebeğe ait iskelet açığa çıkarılmıştır. Depolama küpü ve aynı alanda açığa çıkarılan seramik buluntular Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilmiştir. 8G-10A açmasında kerpiç bir duvar hattından alınan toprak örneğinin C14 analizi ile bu mekan ve çevresinin Orta Tunç Çağı II Dönemine tarihlendiği kesinleşmiştir.

2.3.4. Erken Tunç-Orta Tunç Geçiş Tabakası

3.Dönem 2018-2019 yıllarında 8F-E5 açmasının batı kısmında yapılan çalışmalar sonucunda açmanın güneyinde 130 cm çapında 10 cm yüksekliğinde, etrafı 12 cm kalınlığında kerpiçle kaplı oval platform şeklinde bir yapı açığa çıkarılmıştır. Ayrıca bu yapının orta kısmında kül içerisinde çakıl taşları yerleştirilmiştir. Açma içerisinde bu yapının benzerlerine islami dönem fırın ve çukurlarında da rastlanılmıştır. İslami Dönem'in üstten bu yapılara zarar verdikleride görülmüştür. Bu durumda bu çakıl taşlı yapıların İslami Dönem'den daha erken bir döneme tarihlendiği anlaşılmıştır. Bu yapı ve bu yapının tabanın seviyesinde bulunan birimler ele geçen seramik buluntuları değerlendirilerek Geçiş Evresi'ne tarihlendirilmiştir.⁸³

2.3.5. Erken Tunç Çağı Tabakası

1.Dönem yapılan sondaj çalışmasında Erken Tunç Çağı'na tarihlenen 3 yapı katı tespit edilmiştir. Ayrıca ilk etapta bir kısım boyalı seramik parçaları Demir Çağ'a atfedilirken daha sonra bu boyalı seramikler Erken Tunç Çağı Combed Wash Ware (Dalgalı Boyalıları) olarak tanımlanmıştır.⁸⁴ 2.Dönem kazılarında ise ilk olarak B

⁸³ Önal, 169.

⁸⁴ Prag, 70.

açmasında aralarında Erken Tunç Çağı'nın da olduğu buluntular açığa çıkarılmıştır. Fakat döneme ait mimari bulgulara rastlanılmamış. Son olarak 3.Dönem kazılarında kazıların ilk yılında 8F-E5 ve 8F-E6 açmalarında derinleştikçe Erken Tunç Çağı malzemesine rastlanılmıştır. 2015 yılında 8F-E5 açmasının doğusunda yani 8F-E6 açmasının kuzeyinde Erken Tunç Çağı mimarisi açığa çıkarılmıştır. Tabanı sıkıştırılmış kerpiçten olan 8F-E6 Doğu açmasındaki Mekan 1B Erken Tunç Çağı'na tarihlendirilmiştir. Bu alanda ele geçen buluntularda bu görüşü desteklemiştir. 8F-E5 Doğu açmasında ise ilk olarak Erken Tunç Çağı'nda açıldığı anlaşılan ve sonraki dönemlerde içi molozla doldurulan bir çukur tespit edilmiştir. Bu çukurun doğu kısmında bulunan yoğun küllü kısmın güneyinde ve doğusunda çukur ile bağlantılı olduğu düşünülen kuzey-güney 4 m uzunluğunda, doğu-batı yönünde 2.20 m genişliğinde birbirini kesen kerpiç duvarlı Mekan E1 açığa çıkarılmıştır. Bu mekan ile bağlantılı Mekan E2 açığa çıkarılmış olup her iki mekanda Erken Tunç Çağı IV evresine tarihlendirilmiştir. Bu mekanlarda da döneme özgü seramik, figürin vb. buluntular açığa çıkarılmıştır.⁸⁵

Harran Höyük'de 1959 yılından itibaren kesintili bir şekilde devam eden kazılar sonucunda, en erken olarak alt tabakalarda ele geçen Samarra etkili bir seramik parçasının bulunmasıyla höyüğün en erken tabakasının M.Ö. 6. bin yıla tarihleneceği belirtilmiştir. Fakat bugüne dek yapılan çalışmalarda bu görüşe yönelik gözle görülür bir yapı açığa çıkmamıştır. Bu nedenle mimari olarak tespit edilen en erken tabaka Erken Tunç Çağı IV Evresidir.

⁸⁵ Süheyla İrem Mutlu, *Yeni Kazılar Işığında Harran Höyük Erken Tunç Çağı Mimarisi ve Çanak Çömlek Verileri*, ed. M.Önal, İ.Mutlu, Mutlu, Harran Ve Çevresi Arkeoloji, ŞURKAV Yayınları, Şanlıurfa, 2019, 154.

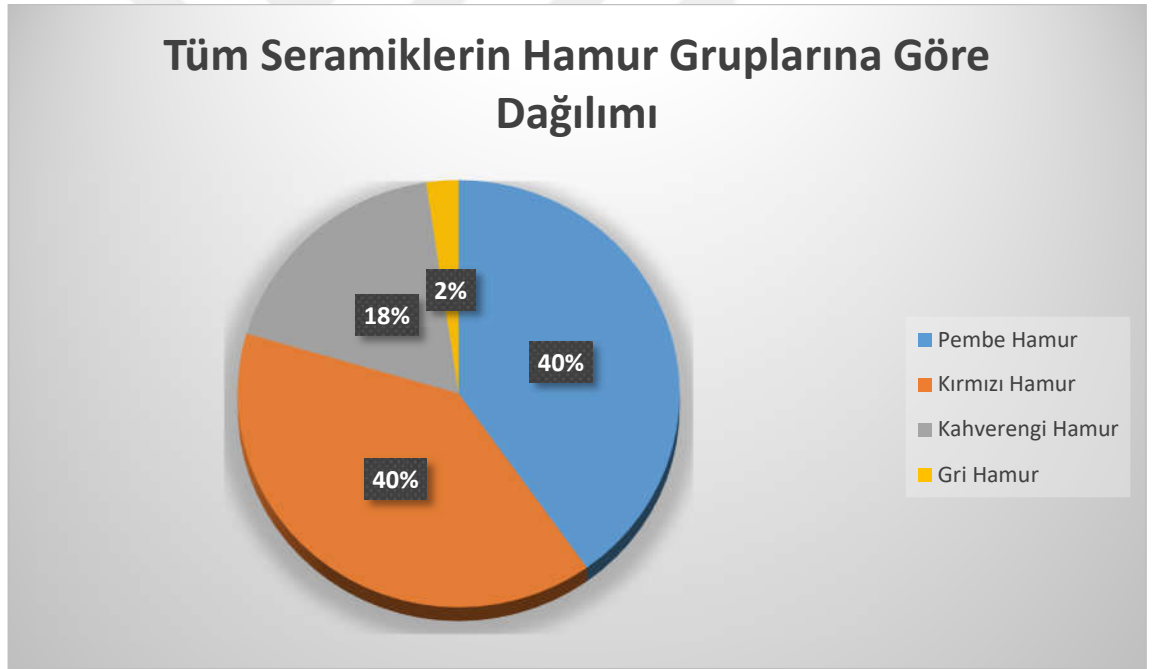
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

HARRAN HÖYÜK DEMİRÇAĞ SERAMİKLERİ

Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri olarak nitelendirilen yaklaşık 300 seramik parçası içerisinde 34 adet çanak, 53 adet çömlek, 12 adet kâse, 2 adet çömlekçik, 2 adet tabak 5 adet şişe ve 19 adet dip parçası olmak üzere toplamda 127 parça değerlendirme kapsamına alınmıştır.

3.1. HAMUR GRUPLARI

Tez kapsamında ele alınan 127 adet seramik parçasının hamur renkleri, astar renkleri ve katkı maddeleri temel alınarak hamur gruplandırılması yapılmıştır. 4 farklı hamur grubu oluşturulmuştur.

Grafik 3.1. Seramiklerin Hamur Gruplarına Göre Dağılımı

3.1.1. Pembe Hamur

En yoğun hamur grubunu pembe hamur oluşturmaktadır. Pembe hamurlu mallar, n(7.5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-8/4) çoğunlukla devetüyü, pembemsi beyaz ve kırmızı renklerinde astarlanmış, çok az sayıda astarlanmamış olup hamur

renginde bırakılmıştır. Tamamı çark yapımı olup, genellikle orta veya iyi derecede pişirilmiş kireç, kum ve bitkisel katkılıdırlar.

3.1.2. Kırmızı Hamur

Pembe hamur grubundan sonra en yoğun olan hamur grubu kırmızı hamurdur. Kırmızıdan açık kırmızı, kırmızımsı sarı, kırmızımsı kahverengine değişiklik gösteren (2.5YR-6/6, 5YR-6/6, 5YR-6/4) hamur rengine sahiptirler. Kırmızı renk hamur üzerine genellikle devetüyü renginde olmak üzere, pembemsi beyaz, pembemsi gri ve gri renginde astarlanmıştır. Az bir kısmı ise astarlanmamış olup, hamur renginde bırakılmıştır. Birkaç örnekte ise sadece dış kısmı astarlanmış, iç kısmı hamur renginde bırakılmıştır. Tümü çark yapımı, genel olarak iyi ve orta derecede pişirilmiş kireç, taşçık ve bitkisel katkı olmalarının yanında çok az sayıdaki seramik parçasında mika katkı bulunmaktadır.

3.1.3. Kahverengi Hamur

Hamur gruplarının 3.sırasında Kahverengi Hamurlular yer almaktadır. Kahverenginden, açık kahverengine ve soluk kahverengine değişen (7.5YR-6/3, 7.5YR-6/4, 10YR-6/4, 7.5YR-5/2) hamur renklerine sahiptirler. Genellikle astarlanmamış hamur renginde bırakılmışlardır. Çok az sayıda soluk kahverengi ve gri renklerinde astarlanmışlardır. Tamamı çark yapımı olup, kum, kireç ve bitkisel katkılıdırlar.

3.1.4. Gri Hamur

Hamur gruplarının en az örnekle temsil edilen gri (10 YR-4/1, 10YR-7/2) hamurlu mallardır. Yalnızca yalın basit mal içerisinde gri hamur 1 adet çanak ve 2 adet kâse de olmak üzere 3 parçada görülmüştür. İkiisi astarlanmamış, biri devetüyü renginde astarlanmıştır. Çok iyi derecede fırınlanmışlardır. İnce kireç, çok az taşçık ve bitkisel katkılıdırlar.

3.2. MAL GRUPLARI

İncelenen 127 adet seramik parçası yüzey işlemleri, katkı maddeleri, pişirilmeleri, kullanım amaçları ve boyutları göz önüne alınarak Basit Mallar ve Mutfak Malları olarak 2 gruba ayrılmıştır.

3.2.1. Yalın Basit Mal Grubu

3.2.1.1. Adlandırma

İlk olarak bu seramik türü Amik Bölgesi'nde Braidwood tarafından Plain Simple Ware olarak nitelendirilmiştir. Daha sonra Orta Fırat Bölge'sinde ise Simple Ware, Plain Buff Ware ve Buff Simple Ware olmak üzere çeşitli terimlerle nitelendirilmiştir.⁸⁶

3.2.1.2. Üretim Teknikleri

Yalın basit mal seramiklerinin en ayırt edici özelliği seri üretim çark yapımı olmalarıdır. Azda olsa çark ve el yapım teknikleri Yalın Basit Mallarda bir arada kullanıldığı görülmekte, özellikle büyük kaplarda ikisinin bir arada kullanılması basit mallar için bilinen bir yöntemdir.⁸⁷ Fakat Harran Höyük seramiklerinde böyle bir yöntem gözlemlenmemiş olup, bu grupta değerlendirilen 106 seramik parçasının da çark yapımı olduğu görülmüştür. Tümü çark yapımı olan bu seramiklerin gerek dış yüzünde gerekse de iç yüzünde çark izleri görülmektedir. Düz dip örneğinde çarktan bir ip yardımıyla keserek alma izi görülmüştür. Genel olarak iyi derecede pişirilmişler ve hamurları sık dokuludur. Çoğunlukla bitkisel katkı, kireç, ince kum ve çok az sayıdaki parçada mika katkı varlığı görülmüştür. Hamur renkleri genellikle pembe(7.5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-8/4), kırmızı(2.5YR-6/6, 5YR-6/6, 5YR-6/4), kahverengi(7.5YR-6/3, 7.5YR-6/4, 10YR-6/4, 7.5YR-5/2) ve gri(10 YR-4/1, 10YR-7/2) olarak değişmektedir. Bazı parçaların hamurunda fırının ısı derecesinden kaynaklı renk farklılığı görülmektedir.

⁸⁶ Atilla Engin, *Orta Fırat Bölgesi'nin Eski Tunç Çağı. Seramiği İçerisinde Gre Virike Buluntularının Yeri ve Önemi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003, 50.

⁸⁷ Engin, 51.

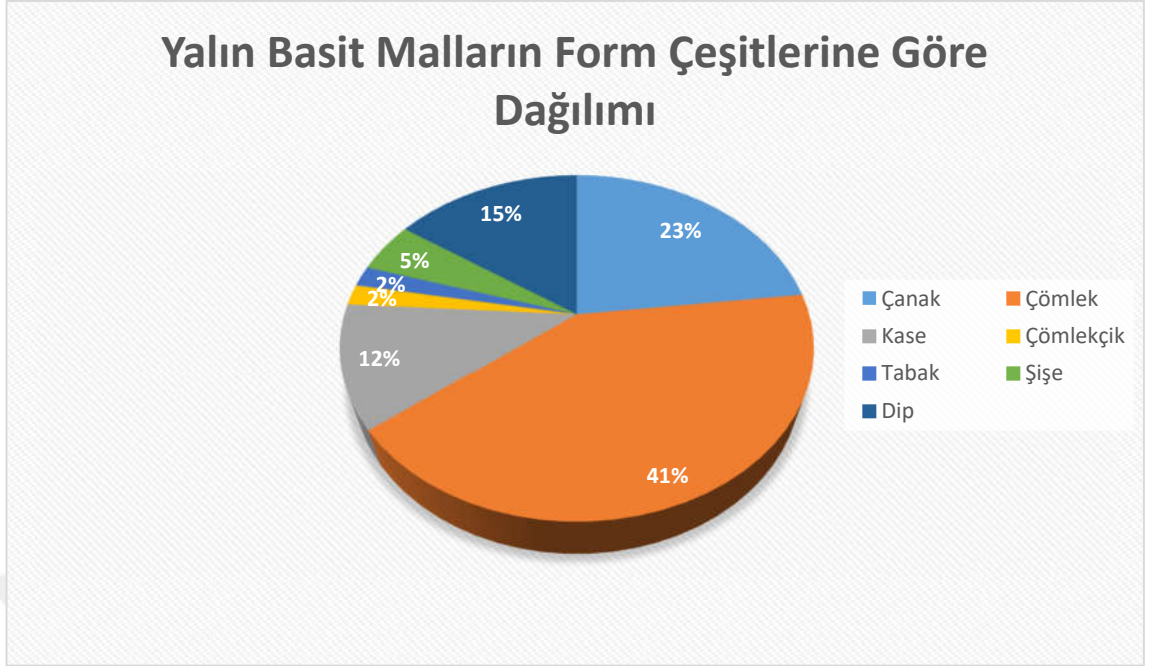
3.2.1.3. Yüzey İşlenişleri

Genel olarak farklı bir renk tonunda astarlanmış olmasına karşın astarlanmamış hamur renginde bırakılmış veya hamur renginde astarlanmışlardır. Çok az örnekte hamur renginden bir ton açık renkle kaplandığı görülmektedir. Fakat bunun astar işlemimi yoksa fırınlanmadan önce sulu kilin kaba sürülmesi mi olduğu ayırt edilmesi oldukça zordur. Genel olarak kâselerde olmak üzere az sayıdaki örneklerde astar üzerine veya astarsız yüzeylere perdahlama işlemi parçanın tamamında görülmüştür. Hemen hemen tüm seramik parçalarında katkı maddeleri seramiğin yüzeyinde de görülmektedir. Özellikle bitkisel katkı ön planda olmasına karşın, fırınlanmadan kaynaklı patlamış kireç tanecikleride yine seramik yüzeyinde görülmektedir. Ayrıca seramik yüzeylerinde çark izleri görülmektedir.

3.2.1.4. Bezeme Teknikleri

İki farklı bezeme tekniği; yiv bezeme (kazıma veya kabartma şeklinde) ve tek bir örnekte boya bezeme görülmüştür. Değerlendirilen seramik parçaları içerisinde çanaklarda ağız üst kısmında oluk şeklinde, gövdede kabartma şeklinde yiv bezeme görülmüştür. Çömleklerde bazı örneklerde ağız üst kısmı komple, boyun başlangıç noktasında veya boyun kısmında kabartma şeklinde yiv bezeme görülmektedir. Yalın basit kâse formunda seramik parçasının dışında ve iç kısımda ağız kenarında deforme olmuş kırmızı boya görülmektedir.

Değerlendirmeye alınan seramik parçaları arasında en yoğun grubu Yalın Basit Mallar oluşturmaktadır. 7 form grubuyla 24 adet çanak, 43 adet çömlek, 12 adet kâse, 2 adet çömlekçik, 2 adet tabak, 5 adet şişe ve 16 adet dip olmak üzere toplamda 104 adet seramik parçasıyla tüm seramiklerin %81 ini oluşturmaktadır.

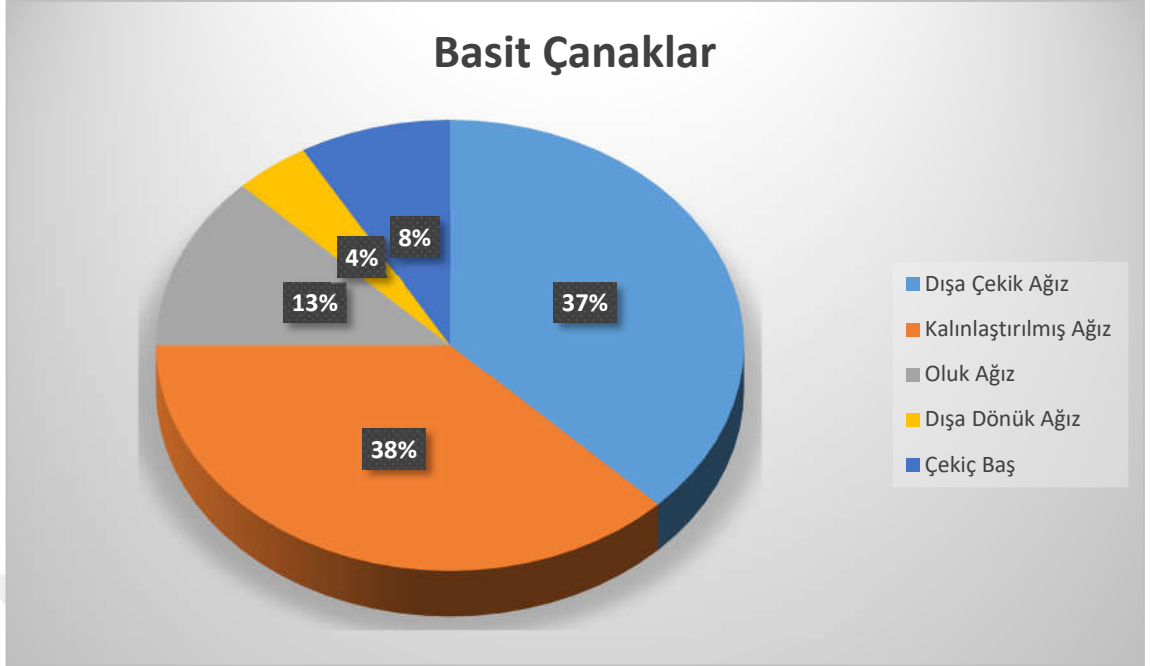
Grafik 3.2. Yalın Basit Seramiklerin Formlara Göre Dağılımı

3.2.1.5. Kap Formları

3.2.1.4.1. Çanaklar

Topraktan ya da metalden yapılmış yayvan veya derin biçimli kaplara çanak denilmektedir. Bazı bölgelerde küçük olanlar kâse, yayvan ve daha büyük olanlar ise çanak olarak bilinmektedir. Genel anlamda bakıldığında çapı yüksekliğinin iki katından az olanlara derin çanak ismi verildiği görülmektedir.⁸⁸ Fakat tez kapsamına alınan çanak parçaları bir bütünlük sağlamadığından dolayı çanaklar yayvan veya derin olarak özel bir ayırma gidilmemiş ve çanaklar bu şekilde gruplandırılmamıştır. Çapları 17 ile 33 cm arasında değişkenlik göstermektedir. Yalın Basit Mal Grubu içerisinde 24 adet parçayla grubun %23 ünü oluşturmaktadırlar. Çanaklar ağız kenarları ve duruşları göz önüne alınarak 6 gruba ayrılmıştır. Bu gruplarda yine kendi arasında alt gruplar oluşturmuştur.

⁸⁸ A.Tuba Ökse, “Önasya Arkeolojisinde Çanak Çömlek: Teknik Özellikler, Biçimler, Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca Terimler”, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2012, 88.

Grafik 3.3. Yalın Basit Çanakların Dağılımı

3.2.1.4.1.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar

Çan.1a: Dışa hafif çekik, ağız iç kısmı yivli derin çanaktır. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:1-a)** Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 18 cm dir. Derin çanak olarak nitelendirilen bu formun benzer örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Sultantepe⁸⁹ de görülmektedir.

Çan.1b Dışa çekik içe kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız dış kenarı içbükey, küresel gövdeli çanaktır. Tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:1-b)** Kırmızı (2.5YR-6/6) Hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 20 cm dir. Benzer örneği Dicle'nin kuzeyinde yer alan Grê Dimsê'de bulunmuş ve Yeni Asur (İmparatorluk Dönemi)'a tarihlendirilmiştir.⁹⁰

Çan.1c: Dışa çekik ağız, hafif eğik şekilde tasarlanmış ağız kenarlı çanak katalog kısmına 1 adet alınmıştır.**(levha:1-c)** Ağız çapı 19 cm olan çanak sıg bir yapıdadır. Pembe(5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. Benzer örnekleri; Lidar Höyük te

⁸⁹ Seton Lloyd, Nuri Gökçe, "Sultantepe: Anglo-Turkish Joint Excavations." Ana-tolian Studies, 1953, 47, fig.6-39.

⁹⁰ Nobert Karg, "Gre Dimse 1999, İlk Sonuçlar", ed. N. Tuna-J. Öztürk-J. Velibeyoğlu Ilısu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı Çalışmaları, Ortadoğu Teknik Üniversitesi TAÇDAM, Ankara 2000, 667, ş.k.6-a.

MÖ.1000-900 Yıllarına tarihlendirilen 6c tabakasında⁹¹ ve Amik Ovasında yer alan Tell Tayinat'ta görülmektedir. Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiştir.⁹² Diğer bir benzer örneği ise Tell Sheikh Hassan⁹³ da görülmektedir.

Çan.1d Dışa çekik yivli ağız kenarlı çanaktır. Katalog kısmında tek bir örneği bulunmaktadır.**(levha:1-d)** Dışa çekik ağızlı eğik ve dış kısımda yivi bulunmaktadır. Kahverengi (2.5Y-8/2) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 21 cm dir. Tille Höyük VIII. Yeni Asur yapı katında⁹⁴ , Tell Khabur Valley⁹⁵ de ve Nineveh⁹⁶ te benzer örnekleri görülmektedir.

Çan.1e.1: Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, omurgalı çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilir. **(levha:2-a)** Pembe(5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 18 cm dir. Benzer örneği Harran Ovası Aşağı Yarımca'da görülmektedir.⁹⁷

Çan.1e.2 Dışa çekik ağız kenarlı içe kalınlaştırılmış gövdeye doğru omurgası olan çanaktır. Tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:2-b)** Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 29 cm dir. Bu formun benzerlerine ulaşılammıştır.

Çan.1e.3: Dışa çekik üst kısmı yuvarlatılmış ağız kenarlı omurgalı çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:2-c)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 24 cm dir. Benzer örnekleri; Oylum Höyük Orta Demir Çağ IVb2

⁹¹ Uwe Müller, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, “*Die eisenzeitliche Keramik des Lidar Höyük*”, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999, 420, abb.10-AB11.

⁹² Elif Ünlü, “*Tell Tayinat Yerleşiminde Geç Tunç – Erken Demir Çağı Geçiş Dönemi Seramikleri Üzerinden Amik Ovası'nda, Görülen Yerel Devamlılıklar Ve Doğu Akdeniz Bağlantıları*”, Olba XXV, 2017, 106-6.

⁹³ Ellen Schneider, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, “*Die Eisen Keramik von Tell Sheikh Hassan (Syrien.)*”, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999, 334, Abb.4,2-3.

⁹⁴ Stuart R. Blaylock, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, “*Iron Age Pottery from Tille Höyük, South-Eastern Turkey*”, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999, 278, fig5-11.

⁹⁵ Daniele Morandi Bonacossi, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, *Die eisenzeitliche Keramik der Tavo-Geleindebegehung des Unteren Habur Gebiets*, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999, 217, Abb.2-f.

⁹⁶ Stephen Lumsden, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, “*Neo-Assyrian Pottery from Nineveh*”, *Altuntumskunde des Vorderen Orients Archäologische Studien. zur Kultur und Geschichte des Alten Orients*, Band 10, 1999, 12, fig.5-1.

⁹⁷ Nilgün Coşkun, Ed. Rolf A. Stucky, Oskar Kaelin and Hans-Peter Mathys, “*Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*”, *ICAANE 9*, vol 3, Wiesbaden, 2016, 318, fig.2-7.

tabakasında⁹⁸, Üçtepe’de Yeni Asur⁹⁹, Tille Höyük (IV-V)Orta Demir Çağ¹⁰⁰ ve Tell er-Rumeith’de¹⁰¹ ve 6e2 tabakasında Lidar Höyük’de¹⁰² görülmektedir.

Çan.1e.4: Dışa çekik üst kısmı düzleştirilmiş ağız kenarlı, küresel gövdeli omurgalı çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:2-d)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 26 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnkeleri; Oylum Höyük Erken Demir Çağ Va/IVc1 tabakasında¹⁰³, Lidar Höyük Erken Demir Çağ 6e1 tabakasında¹⁰⁴ görülmektedir.

Çan.1e.5: Dışa çekik ağızlı, eğik bir duruşu olan omurgalı çanaktır. Katalog kısmında tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:2-e).** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 29 cm dir. Benzer örneklerine Karkamış-Yunus Mezarlığı’nda görülmekte ve Yeni Asur Dönemine tarihlendirilmiştir.¹⁰⁵

3.2.1.4.1.2. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar

Kalınlaştırılmış ağız kenarlı çanaklar; sadece dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlılar ile hem içe hem de dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlılar olmak üzere 2 alt gruba ayrılmıştır.

3.2.1.4.1.2.1. Dışa Kalınlaştırılmış Ağız kenarlı Çanaklar

Çan.2a.1: Dışa kalınlaştırılmış, ağız iç kısmı ve gövdesi yivli çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:3-a Kırmızı)** (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 22 cm dir. Benzer örneği Geç Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Tasmator’da görülmektedir.¹⁰⁶

Çan.2a.2: Dışa kalınlaştırılmış, yuvarlatılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli çanaktır. Katalog kısmında tek bir parça ile temsil edilmektedir. **(levha:3-b)** Kırmızı (5YR-6/6)

⁹⁸ Deniz Burak Kışniş, *Oylum Höyük Erken ve Orta Demir Çağı Seramiği*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2021, 647, lev.121-1.

⁹⁹ Kemalettin Köroğlu, “*Üç Tepe I*”, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1998, 53, res.10-1.

¹⁰⁰ Blaylock, 277, fig.4-19.

¹⁰¹ Tristan J. Barako, *The Iron Age Pottery*, Chapter 3. The Pottery (Tell er-Rumeith), Tell Er-Rumeith: The Excavations. Of Paul W. Lapp, 1962 And 1967, 99-47.

¹⁰² Müller, 414, Abb.4- AB12.

¹⁰³ Kışniş, 530, levha 5-5.

¹⁰⁴ Müller, 417, Abb.7- AB12.

¹⁰⁵ Başdinç, çiz.42-18.

¹⁰⁶ S.Yücel Şenyurt, Yalçın Kamış, Atakan Akçay, *Tasmator Geç Demir Çağı Çanak Çömlek Buluntuları*, .Ed. S.Yücel Şenyurt, Tasmator, Bilgin Yayınları, Ankara 2011, 220, fig.6-75.

hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 27 cm dir. Benzer örnekleri; Oylum Höyük Erken Demir Çağ IVc tabakasında¹⁰⁷ ve Tell Sheikh Hassan da¹⁰⁸ görülmektedir.

Çan.2a.3.1: Dışa kalınlaştırılmış küresel gövdesinde hafif omurgası bulunan çanaktır. Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. Katalog kısmında tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:3-c)** Ağız çapı 20 cm dir. Benzer örnekleri bulunamamıştır.

Çan.2a.3.2: Dışa kalınlaştırılmış, hafif eğik, küresel gövdeli, omurgalı çanaktır. Katalog kısmında tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:3-d)** Kahverengi(7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 30 cm dir. Benzer örnekleri; Asur İmparatorluk Dönemine tarihlendirilen Sharqat¹⁰⁹ ve Tall el Hawwa¹¹⁰ yerleşimlerinde görülmektedir.

3.2.1.4.1.2.2. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar

Çan.2b.1: İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç ve dış kısımları yivli küresel gövdeli çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:4-a)** Pembe(5YR-8/4) hamur grubuna girmektedir. 18 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri bulunamamıştır.

Çan.2b.2: İç ve dışa kalınlaştırılmış omurgalı çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:4-b)** Kırmızı(5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 20 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Erken Demir Çağ'a tarihlendirilen Tell es-Safi¹¹¹ de ve Rumeith'de¹¹² görülmektedir.

Çan.2b.3: İç ve dışa kalınlaştırılmış içe dönük derin çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:4-c)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 21 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine Lidar Höyük Yeni Asur 6b tabakasında¹¹³ rastlanılmaktadır.

¹⁰⁷ Kişniş, 529, lev.4-5.

¹⁰⁸ Schneider, 375-Abb.3-9.

¹⁰⁹ Stefano Anastasio, *Atlas of the Assyrian Pottery of The Iron Age*, Subartu XXIV, Brepols, 2010, 181-16.

¹¹⁰ Anastasio, 187-10.

¹¹¹ Alexander, Zukerman, *Iron Age I And Early Iron Age Iia Pottery*, Ed. by Aren M. Maeir, Tell es-Safi/Gath I: The 1996 – 2005 Seasons, 2012, 284.

¹¹² Barako, 97-42.

¹¹³ Nilgün Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek. Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 392, Lev. LXXXVII-2.

Çan.2b.4: İçe ve dışa kalınlaştırılmış aynı zamanda ağız kısmına yuvarlak bir hat verilmiş sığ bir çanaktır. Katalog kısmında tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:4-d)** Gri (10 YR-4/1) hamur grubuna girmektedir. 26 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine M.Ö 7.yy (Yeni Asur) dönemine tarihlendirilmiş Nineveh¹¹⁴, Tell Sheikh Hassan'da¹¹⁵ görülmektedir.

Çan.2b.5: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli derin çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:4-e)** Kırmızı(7.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 33 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri bulunamamıştır.

3.2.1.4.1.3. Oluk Ağız Kenarlı Çanaklar

Çan.3a: İçe ve dışa kalınlaştırılmış oluklu ağıza sahip çanaktır. Küresel gövdelidir. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:5-a)** Kahverengi (7.5YR-6/3) hamur grubuna girmektedir. 18 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; orta Demir Çağ'a tarihlendirilen Üçtepe¹¹⁶, Hırbemerdon¹¹⁷, Khirbat Qasrij¹¹⁸, Tell Sheikh Hassan¹¹⁹ ve Sultantepe¹²⁰ yerleşimlerinde görülmektedir.

Çan.3b: Dışa eğik, kalınlaştırılmış, oluklu ağıza sahip çanaklardır. Küresel gövdelidirler. Katalog kısmında iki örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:5-b-c)** Ağız çapları 17 ile 22 cm dir. Biri Pembe(7.5YR-7/4) diğeri ise Kahverengi(7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. Benzer örnekleri; Yeni Asur Dönemi'nin sonlarına tarihlendirilmiş Üçtepe¹²¹ de, Asur İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê¹²² de, Tell Sheikh Hassan'da görülmektedir.¹²³

¹¹⁴ Lumsden, 4-6.

¹¹⁵ Schneider, 4-4.

¹¹⁶ Köroğlu, 65-4.

¹¹⁷ Guido Guarducci, Laneri Nicola, Hirmebedon Tepe During the Iron Age Period: A Case Study in the Upper Tigris. River Region, *Anatolica*, XXXVI, 2010, 59, fig.15-86

¹¹⁸ Anastasio, 82-12.

¹¹⁹ Schneider, 372-Abb.4-2.

¹²⁰ Nilgün Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 401.

¹²¹ Köroğlu, 53-6.

¹²² Karg, 667, şek.6-i.

¹²³ Schneider, 372-Abb.4 A-1.

3.2.1.4.1.4. Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çanak

Çan.4: Dışa dönük keskin omurgalı ağız dış kısmı yivli çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(levha:5-d)** Kahverengi (10YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 27 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri saptanmamıştır.

3.2.1.4.1.5. Çekiç Başlı Çanaklar

Çan.5a: İçe dönük kalınlaştırılmış ağıza sahip çekiç görünümünde çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(levha:5-e)** Kırmızı (2.YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 25 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Nineveh¹²⁴ te, Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen Diyarbakır-Bismil Yüzey Araştırması Şükürlü Höyük'de ve Sultantepe'de görülmektedir.¹²⁵

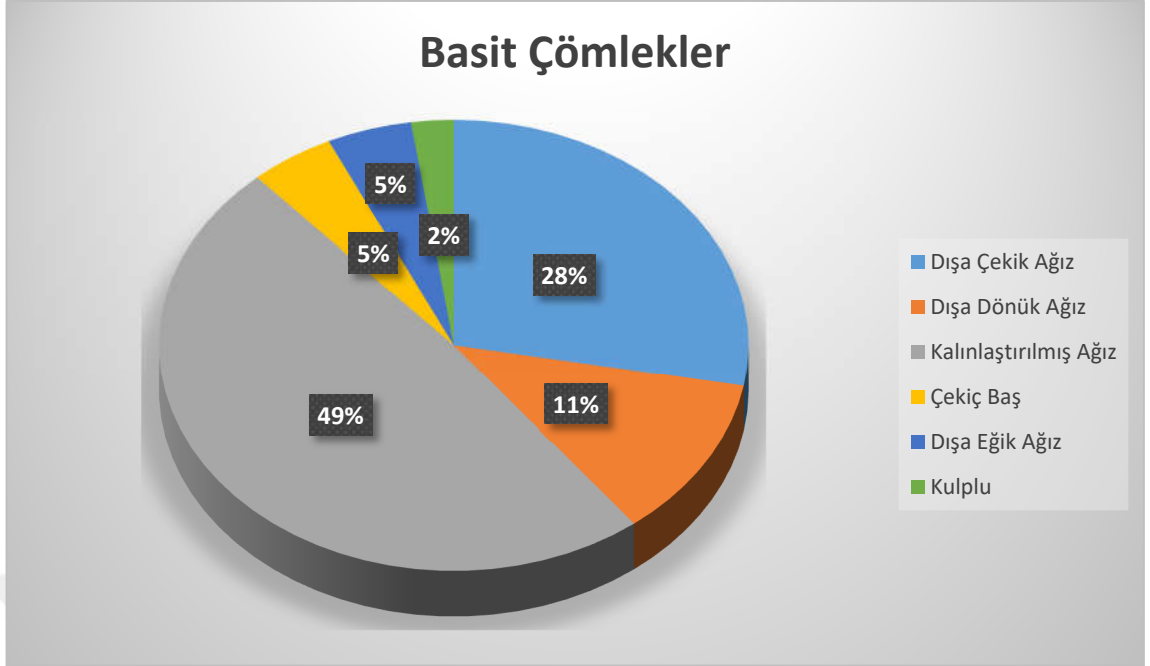
Çan.5b: İçe ve dışa kalınlaştırılmış çekiç başı görünümlü ağıza sahip çanaktır. Katalog kısmında tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(levha:5-f)** Kırmızı (2.YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 33 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri saptanmamıştır.

3.2.1.4.2. Çömlekler

Genellikle yemek pişirme kabı olarak kullanım gösteren veya içerisine sıvı, katı yiyecekler konarak saklanan kapların çömlek olarak nitelendirildiği bilinmektedir. Ağız çapı gövde çapının yarısına yakın olan veya gövde genişlikleri ile yükseklikleri birbirine yakın ölçülerde olan kaplar arkeolojik kaynaklarda çömlek olarak nitelendirilmektedir. Harran Höyük Demir Çağ seramiklerinin arasında çömlekler en yoğun formu oluşturmakla beraber tüm formlara oranla %41 lik dilimi kapsamaktadır. Basit mallar tipi içerisinde çapı 10 ile 26 cm arasında değişen 43 adet çömlek bulunmaktadır. Çömlekler genel olarak ağız kenarlarına göre 6 gruba ayrılmıştır. Yine bu gruplar kendi arasında alt gruplar oluşturmuştur.

¹²⁴ Lumsden, 11, fig.4-9.

¹²⁵ Başdınç, 232, çiz.17-14.

Grafik 3.4. Yalın Basit Çömleklerin Dağılımı

3.2.1.4.2.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler

Çöm.1: Dışa çekik ağızlı kısa boyunlu çömleklerdir. Katalog kısmında 4 parça ile temsil edilmektedir. (**Levha:6-a-b-c-d**) Ağız çapları 16 ile 21 cm arasında değişmektedir. Pembe (7.5YR-7/4, 5YR-7/4) ve kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedirler. Benzer örneklerine; Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat¹²⁶, Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen IVb2 tabakasında Oylum Höyük¹²⁷, Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6b tabakasında Lidar Höyük¹²⁸, Hırbemerdon¹²⁹, Karkamış¹³⁰ G Alanı 11a evresinde görülmektedir.

Çöm.1a: Dışa çekik ağız kenarlı gövdede kabartma şeklinde omurgası bulunan çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. (**Levha:6-e**) Pembe(7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Ağız kenarı kısmı Çöm.1 ile benzerdir.

¹²⁶ Belgin Savaş, *Mezraa-Teleilat Demir Çağı Seramikleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2005, 295, lev.33-4.

¹²⁷ Kişniş, 648, lev.123-3.

¹²⁸ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 392, Lev. LXXXVII-6.

¹²⁹ Guarducci, 61, fig.17-149.

¹³⁰ Zaina, F, *The Iron Age. Excavations at Karkemish I. The Stratigraphic Sequence. of Area G in the Inner Town.*, Bologna: Ante Quem, 2018, Fig.3.31.12.

Gövde kısmındaki kabartma şeklindeki omurgayla o gruptan ayrılmakta olup, benzer örnekleri bulunamamıştır.

Çöm.1b: Dışa çekik yuvarlatılmış ağız kenarlı dudak üst kısmında oluk bulunan çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:6-f)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 20 cm ağız çapına sahiptir. Benzer bir örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş, Harran Ovası Yukarı Yarımca da görülmektedir.¹³¹

Çöm.1c: Dışa çekik ağız kenarlı gövdede omurgası bulunan çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:6-g)** Pembe(5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 23cm ağız çapına sahiptir. Benzer bir örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş, Harran Ovası Göktepe'de görülmektedir.¹³²

Çöm.1d: Dışa çekik ağız kenarlı dudak üstünde oluk bulunan dar ağızlı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:7-a)** Kahverengi (7.5YR-5/2) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 9 cm dir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.1e: Dışa çekik, dar ağızlı, kısa boyunlu, küresel gövdeli ve omurgalı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:7-b)** Pembe(7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6b tabakasında Lidar Höyük¹³³ ve Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat'da görülmektedir.¹³⁴

Çöm.1f: Dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu, boynun başlangıcında kabartma şeklinde ince bir yiv bulunan çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:7-c)** Pembe(7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.1g: Dışa çekik aynı zamanda eğik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:7-d)** Kırmızı (5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 15 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.1h: Dışa çekik ağız kenarlı, kısa boyunlu boyundan gövdeye doğru yivleri bulunan geniş ağızlı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:7-e)**

¹³¹ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 326, fig.7-12.

¹³² Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 325, fig.6-14.

¹³³ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 392, Lev. LXXXVII-5.

¹³⁴ Savaş, 295, lev.33-3.

Pembe(5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 26 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.2.2. Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çömlekler

Çöm.2: Dışa dönük ağız kenarlı, dar ağızlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:8-a)** Pembe(7.5YR-8/3) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine Asur İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê¹³⁵ de, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Tell Es-Safi¹³⁶ ve Hırbemerdon'da¹³⁷ görülmektedir.

Çöm.2a: Dışa dönük kalınlaştırılmış ağız kenarlı, kısa boyunlu dar ağızlı çömleklerdir. 2 örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:8-b-c)** Kırmızı (5YR-6/6) hamur grubuna girmektedirler. 10 ile 13 cm ağız çapına sahiptirler. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.2b: Dışa dönük hafif çekik kısa boyunlu, yivli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:8-d)** Pembe(7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 20 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.2c: Dışa dönük, hafif eğik, kısa boyunlu, yuvarlak gövdeli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:8-e)** Kırmızı (7.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 18 cm ağız çapına sahiptir. Benzer bir örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Sultantepe¹³⁸ ve Nineveh'de görülmektedir.¹³⁹

3.2.1.4.2.3. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler

3.2.1.4.2.3.1. Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler

Çöm.3a: Dışa kalınlaştırılmış dar ağızlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:9-a)** Kahverengi (7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 10 cm

¹³⁵ Karg, 667, şek.6-k.

¹³⁶ Zukerman, 82, Pl.13.11-15.

¹³⁷ Guarducci, 60, fig.16-129.

¹³⁸ Seton Lloyd, "Sultantepe.. Part II. Post-Assyrian Pottery and Small Objects Found by the Anglo-Turkish Joint Expedition in 1952", *Anatolian Studies*, 4, British Institute, London 1954.

¹³⁹ Lumsden, 15, fig.7-38.

ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine Hırbemerdon' da¹⁴⁰ Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş, Seh Guba'da görülmektedir.¹⁴¹

Çöm.3a.1: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyun kısmında yiv bulunan dar ağızlı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:9-b)** Kahverengi (7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 10 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Ebla¹⁴² E ve F alanlarında da görülmektedir.

Çöm.3a.2: Dışa kalınlaştırılmış çift boğumlu, orta yükseklikte boyuna sahip küçük ağızlı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:9-c)** Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 10 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Qasrij Cliff'de görülmektedir.¹⁴³

Çöm.3a.3.1: Dışa düzleştirilerek kalınlaştırılan kısa boyunlu dar ağızlı, yivli çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:9-d)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 13 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş ve Saray Malları olarak adlandırılmış Qasrij Cliff'de¹⁴⁴ görülmektedir.

Çöm.3a.3.2: Dışa düzleştirilerek kalınlaştırılan kısa boyunlu dar ağızlı çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:9-e)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 13 cm ağız çapına sahiptir. Benzer bir örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş, Harran Ovası Göktepe' de görülmektedir.¹⁴⁵

Çöm.3a.4: Dışa kalınlaştırılmış ve ağız kısmına keskin bir hat verilen çömlektir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:9-f)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 15 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine; Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen IVb2 tabakasında Oylum Höyük¹⁴⁶, Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş

¹⁴⁰ Guarducci, 60, fig.16-122.

¹⁴¹ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 346, Lev. XLI-7.

¹⁴² Sara Pizzimenti, *Ebla In The Iron Age: New Evidence From The Acropolis Remarks From. A Work In Progress*, Ed. Paolo Matthiae, Frances Pinnock and Marta D'Andrea, Ebla and Beyond Ancient Near Eastern Studies after Fifty Years of Discoveries at Tell Mardikh, 2014, 491-1.

¹⁴³ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 342, Lev. XXXVII-6.

¹⁴⁴ John Curtis, *Excavations at Qasrij Cliff and Khirbet Qasrij (British Museum Western Asiatic Excavations, I)*, London, 1989, Şek.8-3.

¹⁴⁵ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 326, fig.7-11.

¹⁴⁶ Kişniş, 649, lev.124-1.

Üçtepe¹⁴⁷, Aşağı Salat¹⁴⁸, Hırbemerdon¹⁴⁹ ve Sultantepe yerleşimlerinde görülmektedir.¹⁵⁰

Çöm.3a.5: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa dönük kısa boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:9-g)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 16 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.3a.6: Dışa kalınlaştırılmış hafif eğik ağızlı, ağız iç kısmı yivli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-a)** Kırmızı (5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.3a.7: Dışa kalınlaştırılmış ve kare kesit verilmiş, dudak üstü bol yivli ağız kenarlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-b)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Göktepe' de görülmektedir.¹⁵¹

Çöm.3a.8: Dışa kalınlaştırılmış çekik kısa boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-c)** Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6b1b tabakasında Lidar Höyük'de görülmektedir.¹⁵²

Çöm.3a.8.1: Dışa kalınlaştırılmış çekik, hafif eğik ağızlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-d)** Kahverengi (7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 16 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.3a.8.2: Dışa kalınlaştırılmış, çekik ve kare kesit verilmiş omurgalı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-e)** Kahverengi (10YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 16 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6c1 tabakasında Lidar Höyük'de görülmektedir.¹⁵³

¹⁴⁷ Köroğlu, 53-13.

¹⁴⁸ S. Yücel Şenyurt, Atakan Akçay, İlkey Aklan, "Yukarı Dicle Havzası'nda Bir Yeni Asur Yerleşimi: Aşağı Salat", Seleucia-Olba Kazısı Serisi, VIII, 2018, 261, lev.11-4.

¹⁴⁹ Guarducci, 61, fig.17-140.

¹⁵⁰ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 327, fig.8-8.

¹⁵¹ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 325, fig.6-13.

¹⁵² Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 394, Lev. LXXXIX-7.

¹⁵³ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 391, Lev. LXXXVI-13.

Çöm.3a.8.3: Dışa kalınlaştırılmış, hafif çekik iç kısmı ve gövdesi keskin yivli kısa boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-f)** Kırmızı (5YR-7/6) hamur grubuna girmektedir. 20 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Khirbet Khatuniyeh'de görülmektedir.¹⁵⁴

Çöm.3a.8.4: Dışa kalınlaştırılmış, hafif çekik ve eğik çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:10-g)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 22 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.2.3.2. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler

Çöm.3b.1: İç ve dışa kalınlaştırılmış, içi yivli dışa dönük çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-a)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 10 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş, Tell Es-Safi'de görülmektedir.¹⁵⁵

Çöm.3b.2.1: İç ve dışa kalınlaştırılmış hafif çekik ağızlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-b)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Erken ve Orta Demir Çağ Karkamış ve Yunus Mezarlığı'nda görülmektedir.¹⁵⁶

Çöm.3b.2.2: İç ve dışa kalınlaştırılmış hafif çekik ağızlı, içi yivli kısa boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-c)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Jerusalem'de görülmektedir.¹⁵⁷

Çöm.3b.3: Ağız kısmı iç ve dışa kalınlaştırılarak keskinlik verilmiş, iç kısmı yivli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-d)** Pembe(7.5YR-8/3) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

¹⁵⁴ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 316, Lev. XI-6.

¹⁵⁵ Zukerman, 66-1.

¹⁵⁶ Zaigna, 140-13.

¹⁵⁷ Joe Uziel, Salome Dan-Goor and Nahshon Szanton. Ed. David Ben-Shlomo "The Development of Pottery in Iron Age Jerusalem", The Iron Age Pottery of Jerusalem: A Typologica and Technologica Study, Ariel University Institute of Archaeology Monograph Series Number 2, 82, fig.4.10-3.

Çöm.3b.4: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağızlı, dudak üstü oluklu uzun boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-e)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.3b.5: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli, omurgalı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-f)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 17 cm ağız çapına sahiptir. . Benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6b1b tabakasında Lidar Höyük 'de görülmektedir.¹⁵⁸

Çöm.3b.6: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, hafif yuvarlatılmış omurgalı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:11-g)** Kırmızı (7.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 22 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.2.4. Çekiç Başlı Çömlekler

Çöm.4a: Çekiç başı görünümlü hafif eğik ağız kenarına sahip çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:12-a)** Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Jerusalem'da görülmektedir.¹⁵⁹

Çöm.4b: Çekiç başı görünümlü ağız kenarına sahip çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:12-b)** Kahverengi(2.5YR-8/2) hamur grubuna girmektedir. 19 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.2.5. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çömlekler

Çöm.5a: Dışa eğik hafif kalınlaştırılmış, dudak üstünde yiv bulunan çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:12-c)** Kırmızı (7.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 10 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Çöm.5b: Dışa eğik iç kısmı ve gövdesi yivli geniş ağızlı çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:12-d)** Kırmızı (5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 25 cm

¹⁵⁸ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri. Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 394, Lev. LXXXIX-18.

¹⁵⁹ Irit Yezerski, "Iron Age II Pottery", Ed. Hillel Geva, *Jewish Quarter Excavations In The Old City Of Jerusalem*, Jerusalem, 2010, 115-16.

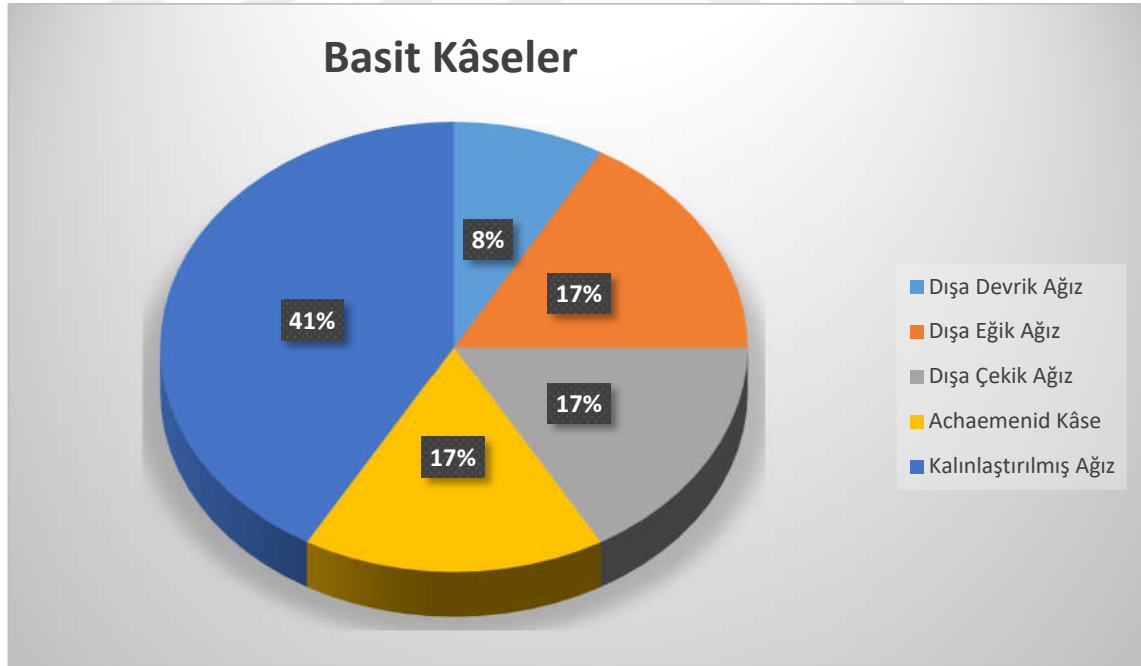
ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Yukarı Yarımca' da görülmektedir.¹⁶⁰

3.2.1.4.2.6. Kulplu Çömlek

Çöm.6: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı kulplu, uzun boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:12-e**) Kırmızı (5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Bu formun birebir örneği bulunmamıştır.

3.2.1.4.3. Kâseler

Ağız çapı yüksekliğinin iki katı olan kaplar kâse olarak nitelendirilmektedir. Bazı yörelerde kâse küçük, çanak ise daha büyük kaplar olarak bilinmektedir. Tez kapsamında çapı 16 cm e kadar olan yayvan kaplar kâse olarak nitelendirilmiştir.¹⁶¹ Yalın basit mallar içerisinde kâseler 10 adet ağız parçasıyla %12 lik dilimi kapsamaktadır. Kâseler ağız ve gövde duruşlarına göre 5 gruba ayrılmıştır. Bu gruplarda kendi içerisinde alt gruplar oluşturmuştur.

Grafik 3.5. Yalın Basit Kaselerin Dağılımı

¹⁶⁰ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Period of the Harran Plain in Light of a Survey*, 326, fig.7-12.

¹⁶¹ Ökse, 88.

3.2.1.4.3.1. Dışa Devrik Omurgalı Kâse

Kas.1: Dışa devrik omurgalı, ağız iç kısmı yivli kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:13-a)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 12 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Demir Çağ I-II ye tarihlendirilmiş Karkamış Yunus Mezarlığı'n da görülmektedir.¹⁶²

3.2.1.4.3.2. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Kâseler

Kas.2a: Dışa eğik ağız kenarlı, omurgalı kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:13-b)** Pembe (5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 10 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine rastlanılmamıştır.

Kas.2b: Dışa eğik ağız kenarlı, dudak üst kısmında yiv bulunan omurgalı kâsedir. Katalog kısmında tek bir örneği bulunmaktadır. **(levha:13-c)** Kırmızı (7.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. Ağız çapı 15 cm dir. Benzer örneklerine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.3.3. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kâseler

Kas.3a: Dışa çekik ağız kenarlı iç kısmı yivli kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:12-d)** Pembe (7.5YR-8/4) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir. Demir Çağ'da yoğun olarak görülen bu kâse formun benzer örnekleri; Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat¹⁶³, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük¹⁶⁴, Yeni Asur VIII. tabakasında Tille Höyük¹⁶⁵, Tell Sheikh Hassan¹⁶⁶, Post Asur Dönemi(IA3) ne tarihlendirilmiş Khirbat Qasrij¹⁶⁷ ve Ziyarettepe yerleşimlerinde görülmektedir.¹⁶⁸

Kas.3b: Dışa çekik düzleştirilmiş omurgalı kâsedir. Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. Katalog kısmında tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:13-e)**

¹⁶² Zaigna, 139-18.

¹⁶³ Savaş, 271, lev.9-1.

¹⁶⁴ Kişniş, 529, lev. 4-8.

¹⁶⁵ Blaylock, 278, fig.5-18.

¹⁶⁶ Schneider, 336, Abb.6-10.

¹⁶⁷ Anastasio, 161-8.

¹⁶⁸ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeler: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 455, Lev. CL-3.

Ağız çapı 16 cm dir. Benzer örnekleri; Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Shargat¹⁶⁹ ta, Demir Çağ IIA (VIIB) tabakasında Tell-er Rumeith¹⁷⁰ te görülmektedir.

3.2.1.4.3.4. Akhamenid Kâseler

Akhamenid Kâseleri, dışa açılan yüksek ağızlı yarım küresel gövdeli kaplardır ve yoğun olarak Pers İmparatorluğu döneminde görülmektedir. İlk örnekleri altın, gümüş ve bronzdan yapıldığı bilinirken, daha sonra bunların taklidi olarak cam ve seramik örnekleri de yapılmıştır. Genel olarak bezemesiz olmakla beraber bezemeli örneklerine de rastlanılmaktadır.¹⁷¹ Harran Höyük Demir Çağı Seramiklerinin içerisinde biri boyalı olmak üzere 2 adet Akhamenid Kâse bulunmaktadır.

Kas.4a: Dışa dönük hafif dışa çekik ağız kenarlı kâsedir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:13-f)** Kırmızı (5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 16 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Kas.4b: Dışa dönük basit ağız kenarlı boyalı kâsedir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:13-g)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 16 cm ağız çapına sahiptir. Boyalı örneklerine rastlanılmamıştır. Form olarak benzer örnekleri; Geç Demir Çağ (IA3) a tarihlendirilmiş Khirbat Khattuniyah¹⁷², Nimrud¹⁷³, Til Barsib¹⁷⁴, Demir Çağ I-II ye tarihlendirilmiş Karkamış Yunus Mezarlığı¹⁷⁵, Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat¹⁷⁶ ve Tille Höyük¹⁷⁷ yerleşimlerinde görülmektedir.

3.2.1.4.3.5. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Kâseler

Kas.5a: İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç ve dışı yivli, düz dipli kâsedir. Tek bir örnek ile temsil edilmektedir. **(Levha:14-a)** Gri (10YR-7/2) hamur grubuna girmektedir.

¹⁶⁹ Anastasio, 93-15.

¹⁷⁰ Barako, 101-8.

¹⁷¹ Pınar Kızıltepe Bilgin, *Afyonkarahisar İli Yüzey Araştırmalar Işığında İçbatı Anadolu'da Demir Çağı Seramiği*, Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü, Denizli, 2008, 95.

¹⁷² Anastasio, 157-8.

¹⁷³ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 328, Lev. XXIII-9.

¹⁷⁴ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 455, Lev. LXII-5.

¹⁷⁵ Zaigna, 139-17.

¹⁷⁶ Savaş, 277 lev.15-2.

¹⁷⁷ Blaylock, fig.10-1.

10 cm ağız çapına sahiptir. Tam form veren bu kâsenin benzer örneklerine rastlanılmamıştır.

Kas.5b.1: Dışa kalınlaştırılmış içe dönük ağız kenarlı kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:14-b**) Kırmızı (2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 11 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Kepirli¹⁷⁸ ve Tell Ahmar¹⁷⁹ C Alanı'nda görülmektedir.

Kas.5b.2: Dışa kalınlaştırılmış oluklu ağız kenarlı kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:14-c**) Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 13 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri için bkz. Çan.3b.

Kas.5b.3: Dışa kalınlaştırılmış çift boğumlu ağız kenarlı keskin omurgalı kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:13-d**) Kırmızı (2.5YR-5/6) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Harran Ovası Edelyi (Delye)' de görülmektedir.¹⁸⁰

Kas.5b.4: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, hafif yuvarlatılmış kâsedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:14-e**) Gri (7.5YR-5/1) hamur grubuna girmektedir. 15 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine; Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVcI tabakasında Oylum Höyük¹⁸¹ te, Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilen Üçtepe¹⁸² de, Hakemi Use¹⁸³, Tell Abu Dhair¹⁸⁴, Asur İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê yerleşimlerinde görülmektedir.¹⁸⁵

¹⁷⁸ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 326, fig.7-7.

¹⁷⁹ Jamieson, 299 fig.1-8.

¹⁸⁰ Nurettin Yardımcı, *Harran Ovası Yüzey Araştırması I-II*, Archaeological Survey in The Harran Plain I-II. İstanbul 2004, 436-8.

¹⁸¹ Kişniş, 536, lev.11-1.

¹⁸² Köroğlu, 37-5.

¹⁸³ Timur Demir, *Arkeolojik Veriler Işığında Geç Tunç – Erken Demir Çağı Geçiş Sürecind Doğu Ve Güneydoğu Anadolu'da Değişim*, (Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2015, 326, şek.69-1.

¹⁸⁴ Anthony Green, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, *The Ninevite Countryside. Post and Places of the Eski-Mosul Region in the Neo-Assyrian and Post- Assyrian Periods* *Alttertumskunde des Vorderen Orients Archäologische Studien zur Kultur und Geschichte des Alten Orients*, Band. 10, 1999, 95, şek.5-8.

¹⁸⁵ Karg, 667, şek.6-c.

3.2.1.4.4. Çömlekçikler

Genellikle alışılacelmiş günlük kullanım kaplarından çok daha küçük olan, muhtemelen ritüel veya oyuncak olarak kullanılan ve özel işlevi bulunduğu düşünölen kaplar çömlekçik olarak nitelendirilmektedir.¹⁸⁶ Tez kapsamında incelenen seramik parçaları arasında bu tanıma uyan 2 adet kap bulunmaktadır. Bu iki kap ağız ve gövde duruşlarıyla birbirinden ayrılarak iki grup oluşturulmuştur.

Çömç.1: Dışa dönük basit ağız kenarlı yuvarlak gövdeli çömlekçiktir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:15-a)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 6 cm ağız çapına sahiptir.

Çömç.2: Dışa dönük ağızlı çömlekçiktir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:15-b)** Kahverengi(2.5YR-8/2) hamur grubuna girmektedir. 9 cm ağız çapına sahiptir. Erken dönemlerden başlayarak Demir Çağ' da yaygın görölen bir formdur. Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilmiş Harran Höyük¹⁸⁷, Orta Anadolu da Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Boğazköy Büyökkaya¹⁸⁸, Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat¹⁸⁹, M.Ö 900-850 yıllarına tarihlenen Lidar Höyük¹⁹⁰ 6c2 tabakasında ve Yeni Asur Dönemi'ne tarihlenen Nineveh¹⁹¹ te görölmektedir.

3.2.1.4.5. Tabaklar

Derinliğı az yayvan kaplara tabak ismi verilmektedir.¹⁹² Tez kapsamında tabak olarak nitelendirilebilecek 2 parça bulunmaktadır. Ağız kenarı ve gövde biçimi temel alınarak alt gruplara ayrılmıştır.

Tab.1: Dışa çekik iç kısmı kalınlaştırılmış ağız kenarlı tabaktır. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:15-c)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 14 cm ağız çapına sahiptir.

¹⁸⁶ Ökse, 96.

¹⁸⁷ Selim, 188, levha 40-b.

¹⁸⁸ İlker Çakmak, *Erken Demir Çağı'nda Orta Anadolu: Kültürel Yapı ve Arkeolojik Veriler*, (Yüksek Lisans Tezi), Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çorum, 2018, 216-9.

¹⁸⁹ Savaş, lev.34-1.

¹⁹⁰ Müller, 424, Abb.14-05.

¹⁹¹ Lumsden, 15, fig.8-47.

¹⁹² Ökse, 89.

Tab.2: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı tabaktır. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:15-d)** Kırmızı (5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 24 cm ağız çapına sahiptir.

3.2.1.4.6. Şişeler

Ağız çapı gövde çapının yarısından daha küçük olan ayrıca yüksekliği genişliğinden daha büyük olan kaplar şişe olarak nitelendirilmektedir. Genellikle uzun boyunlu olmakla beraber nadiren boyunsuz örnekleri de görülmektedir. Boyutları ise kullanım amacına bağlı olarak büyük, küçük veya minyatür şeklinde görülebilmektedir.¹⁹³ Tez kapsamında ele alınan seramik parçaları içerisinde şişe olarak nitelendirilebilecek birbirinden farklı şekilde 5 adet şişe formu görülmüştür. Şişeler ağız kenarlarına göre 5 gruba ayrılmıştır.

Şişe.1: Dışa dönük, kalınlaştırılmış boğumlu ağız kenarlı şişedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:16-a)** Kahverengi(2.5Y-8/2) hamur grubuna girmektedir. 8 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Harran Ovası Karatepe¹⁹⁴ ve form olarak ise de Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük¹⁹⁵ görülmektedir.

Şişe.2: Dışa hafif çekik boğumlu ağız kenarlı şişedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:16-b)** Kahverengi(2.5Y-8/2) hamur grubuna girmektedir. 9 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş 6e1 tabakasında Lidar Höyük¹⁹⁶ ve Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Tell Afis'de görülmektedir.¹⁹⁷

Şişe.3: Dışa kalınlaştırılmış, oluklu, dik boyunlu şişedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:16-c)** Pembe (7.5YR-7/3) hamur grubuna girmektedir. 8 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Demir Çağ (Yeni Asur Dönemi) ne tarihlendirilmiş Tell Sheikh Hassan¹⁹⁸ ve form olarak ta Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük'de görülmektedir.¹⁹⁹

¹⁹³ Ökse, 96.

¹⁹⁴ Yardımcı, *Harran Ovası Yüzey Araştırması I-II*, 244.

¹⁹⁵ Kişniş, 577, lev.52-8.

¹⁹⁶ Müller, 419, Abb.9-12.

¹⁹⁷ Ida Oggiano, *The Pottery of Iron Age II from Tell Afis*, Contributi della Scuol di Specializzazione in Archaeologi dell'Università degli Studi di Pisa, 1997, 208, Pl.IX.15.

¹⁹⁸ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Gruplar ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 328, Lev. LXIII-25.

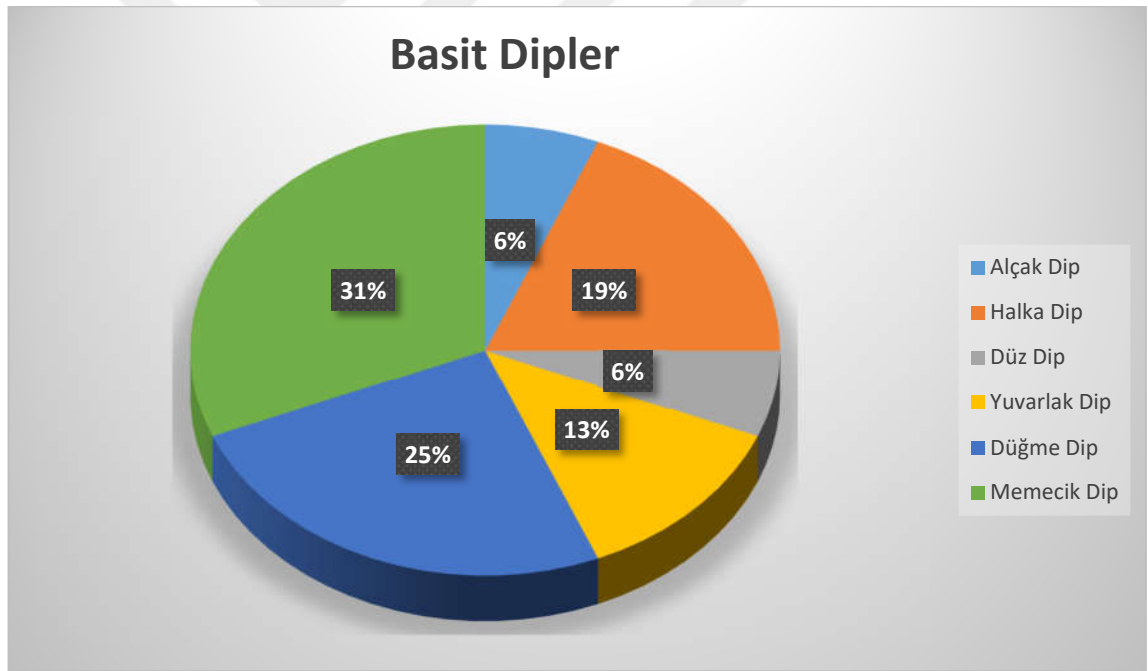
¹⁹⁹ Kişniş, 574, lev.49.

Şiše.4: Basit ağız kenarlı hafif dışa kalınlaştırılmış, orta uzunlukta bir boyuna sahip şişedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:16-d)** Kahverengi(10YR-8/2) hamur grubuna girmektedir. 8 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine rastlanılmamıştır.

Şiše.5: İçe kalınlaştırılmış ağız kenarlı, orta uzunlukta bir boyuna sahip şişedir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:16-e)** Kahverengi(2.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 8 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneklerine rastlanılmamıştır.

3.2.1.4.7. Dipler

Kabın düzgün durmasını sağlayan alt kısımlarındaki taban dip olarak nitelendirilmektedir.²⁰⁰ Dipler farklı biçimlerde görülmektedir. Tez kapsamında değerlendirilmeye alınan basit mal grubunun içerisinde alçak, halka, düz, yuvarlak, düğme ve memecik olmak üzere 6 farklı dip formu görülmüştür.

Grafik 3.6. Yalın Basit Diplerin Dağılımı

3.2.1.4.7.1. Alçak Kaideli Dip

Dip.1: Alçak kaideye sahip bu form tek örnektir.**(Levha:17-a)** Kırmızı(2.YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 5 cm dip çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Geç Asur

²⁰⁰ Ökse, 126.

Dönemi'ne tarihlendirilmiş Tell Khabur Valley²⁰¹, Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat²⁰², Karadeniz Bölgesi'nde Vezirköprü/Oymağaç Höyük²⁰³, Doğu Anadolu Bölgesi'nde Tepeköy Höyük²⁰⁴ ve Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat'da²⁰⁵ ta olmak üzere hemen hemen tüm Demir Çağ yerleşimlerinde görülmektedir.

3.2.1.4.7.2. Halka Dip

Dip.2: Halka şeklinde bir eklenti veya oyuk açılarak oluşturulan dip formu katalog kısmında 3 parça ile temsil edilmektedir. (**Levha:17-b-c-d**) Dip çapları 4 ile 9 cm arasında değişmektedir. Kırmızı ve pembe hamur gruplarını içermektedirler. Benzer örnekleri; Kuzey Suriye Bölgesinde; Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Tell Sheikh Hassan²⁰⁶, Orta Fırat Bölgesi'nde Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük²⁰⁷, Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat²⁰⁸ ve Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Sultantepe'de²⁰⁹ olmak üzere hemen hemen tüm Demir Çağ yerleşimlerinde görülmektedir.

3.2.1.4.7.3. Düz Dip

Dip.3: Düz bir zeminde biçimlendirilen veya henüz çarktayken bir ip yardımıyla kesilip alınan²¹⁰ bu dip formu tek bir örnekle temsil edilmektedir. (**Levha:17-e**) Pembe(7.5YR-8/3) hamur grubuna girmektedir. 6 cm dip çapına sahiptir. Benzer örnekleri; Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Tell Sheikh Hassan²¹¹, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük²¹², Geç Demir Çağı'na

²⁰¹ Bonacossi, 229, Abb.14-f.

²⁰² Savaş, 328, lev.66-1.

²⁰³ Yılmaz, 506, lev.106.

²⁰⁴ Dilek Zirekbilek, *Muş Tepeköy Höyüğü Kurtarma Kazılar Orta Demir Çağ/Urartu Çanak Çömleği* (Yüksek Lisans Tezi), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2021.

²⁰⁵ Savaş, 328, lev.65.

²⁰⁶ Schneider, 346, Abb.16-32/1.

²⁰⁷ Kişniş, 565, lev.40.

²⁰⁸ Savaş, 328, lev.65.

²⁰⁹ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 322, fig.4.13-15.

²¹⁰ Ökse, 125.

²¹¹ Schneider, 346, Abb.16-32/2.

²¹² Kişniş, 565, lev.40.

tarıhlendirilmiş Mezraa Teleilat²¹³ olmak üzere hemen hemen tüm Demir Çağ yerleşimlerinde görölmektedir.

3.2.1.4.7.4. Yuvarlak Dip

Dip.4: Yontularak yuvarlatılan bu dip formu 2 paręa ile temsil edilmektedir. **(levha:18-a-b)** 2-3 cm arasında değişen dip ęapına sahiptirler. Her iki örnekte kırmızı hamur grubuna girmektedir. Benzer örneklerine; Geç Demir Çağı'na tarıhlendirilmiş Mezraa Teleilat²¹⁴, Yeni Asur Dönemi'ne tarıhlendirilmiş Sultantepe²¹⁵, Yeni Asur Dönemi'ne tarıhlendirilmiş Nineveh²¹⁶, Orta Demir Çağı'na tarıhlendirilen IVb tabakasında Oylum Höyük²¹⁷ ayrıca Orta Demir Çağ'a tarıhlendirilmiş Tell Afis²¹⁸ te ve Kavuşan Höyük'de²¹⁹ görölmektedir.

3.2.1.4.7.5. Düğme Dip

Dip.5: Düz dibin yontulmasıyla tasarlanan bu formun 4 örneği bulunmaktadır. **(levha:19-a-b-c-d)** Pembe ve kahverengi hamur gruplarına girmektedirler. Dip ęapları 1,5-2 cm arasında değişiklik göstermektedir. Benzer örneklerine; Yeni Asur Dönemi'ne tarıhlendirilmiş Tille Höyük²²⁰, Sultantepe²²¹, Tell Ahmar²²², Orta Asur Erken Evre ye tarıhlendirilen Üçtepe' de görölmektedir.²²³

3.2.1.4.7.6. Memecik Dip

Dip.6:

²¹³ Savaş, 328, lev.67.

²¹⁴ Savaş, 331, lev.70 1-2.

²¹⁵ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 318, fig.2.15.

²¹⁶ Lumsden, 15, fig.8-55.

²¹⁷ Kişniş, 671, lev.146-6.

²¹⁸ Oggiano, 26-7.

²¹⁹ Gülriz Kozbe, Kemalettin Köroğlu, Haluk Sağlamtimur, "Kavuşan Höyük 2001 Yılı Kazısı", Ed. N. Tuna-, J. Greenhalg, J. Velibeyoğlu, *Ilisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 2001 Yılı Çalışmaları*, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Taçdam, Ankara 2004, 492, şek.24.1-2.

²²⁰ Blaylock, fig.9-1.

²²¹ Coşkun, *Middle and Neo-Assyria Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 327, fig.8.15.

²²² Andrew, Jamieson, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, "Neo-Assyrian Pottery from Tell Ahmar", *Iron Age Potter in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia*, 1999, 307, fig.9.

²²³ Köroğlu, 43, res.5-9.

Bazı kaplar oval gövdeleri ve kaidesi kendinden meme ucu şekliyle bitmektedir. Estetik görünümlere sahip olan bu formun değerli sıvılar için kullanıldığı düşünülmektedir. Bu tür kapların Suriye, Kuzey Mezopotamya ve Filistin'de varlıkları görülmektedir. Mezopotamya'da Geç Asur Döneminde M.Ö 9.yy'dan M.Ö 7.yy sonuna kadar süreklilik göstermiştir.²²⁴ Geç Asur Dönemi karakteristik bir tip olan meme ucu görünümü olan bu kaideler Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri arasında 5 adettir. Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan bu form 5 parça ile temsil edilmektedir. (levha:20-a-b-c-d-e) 0,4-1,3 cm arasında dip çapına sahiptirler. Hamur grupları kırmızı, pembe ve kahverengi olarak farklılık göstermektedir. Benzer örneklerine Yeni Asur Dönemine tarihlendirilmiş Sultantepe²²⁵, Üçtepe²²⁶, Hakemi Use²²⁷, Orta Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê²²⁸ ve Sharqat²²⁹, Geç Asur Dönemi Sharqat²³⁰ ile Khirbat Khattuniyah'da görülmektedir.²³¹

3.2.2. Mutfak Mal Grubu

3.2.2.1. Adlandırma

Mutfak kapları olarak nitelendirilen bu seramik grubu içerisinde besin pişirildiğinden dolayı bu isimle anılmaktadır. Çoğunluğu büyük boyutta olan bu seramiklerin yüzeyinde pişirilme amaçlı kullanıldıklarından dolayı yanık izleri görülmektedir. Genellikle üçgen tutamaklı olarak bilinen mutfak kapları Cooking Ware, Cooking Pots olmak üzere farklı isimlerle nitelendirilmektedirler.²³²

²²⁴ Serdar Özbilen, "Tavşantepe. Höyükten Bir Grup Asur Seramiği", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (12), 2016, 363.

²²⁵ Coşkun, *Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 325, fig.6-15.

²²⁶ Köroğlu, res.9.5-10.

²²⁷ Halil Tekin, "Hakemi Use 2001 Yılı Kazısı İlk Sonuçlar" 2001, ed. N. Tuna-, J. Greenhalg, J. Velibeyoğlu, *İhsu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 2001 Yılı Çalışmaları*, Ortadoğu Teknik Üniversitesi., Ankara 2004, 443, şek.8.4-6

²²⁸ Karg, 669, Şek.8-o.

²²⁹ Anastasio, 185-3.

²³⁰ Anastasio, 131-10.

²³¹ Anastasio, 157-19.

²³² Selim, 50.

3.2.2.2. Üretim Teknikleri

Tümü çark yapımı olan mutfak kapları genellikle iyi derecede pişirilmiştir. Yoğun olarak bitkisel katkının görüldüğü bu kaplarda kireç ve taşçık katkısı da görülmektedir. Hamurları sık dokulu olmakla beraber çok az sayıdaki kaplarda hamur orta sık dokuludur. Yalın basit seramiklerde görülen mika katkısı mutfak kaplarında görülmez. Hamur renkleri yanmadan dolayı çok zor seçilmekle beraber görünürde siyah ve gri tonlarında görülmektedir. Hamur renkleri; kahverengi(7.5YR-6/4, 7.5YR-6/3), Pembe (7.5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-7/3, 5YR-7/4, 5YR-8/4) ve kırmızı(2.5YR-6/6, 5YR-6/6, 5YR-6/4) olmak üzere farklılık göstermektedir. Fakat yoğunluk kırmızı hamurdur.

3.2.2.3. Yüzey İşlenişleri

Mutfak kaplarının çoğunluğunda astar görülmezken az sayıda farklı bir renkle veya hamur renginden bir ton açık renkle kaplandığı görülmektedir. Hemen hemen tüm seramik parçalarında katkı maddeleri seramiğin yüzeyinde de görülmektedir. Özellikle bitkisel katkı ön planda olmasına karşın, fırınlanmadan kaynaklı patlamış kireç tanecikleride yine seramik yüzeyinde görülmektedir. Yalın basit seramikte nadirde olsa görülen perdahlama işlemi mutfak kaplarında görülmemektedir. Seramikler üzerinde çark izleri görülmektedir.

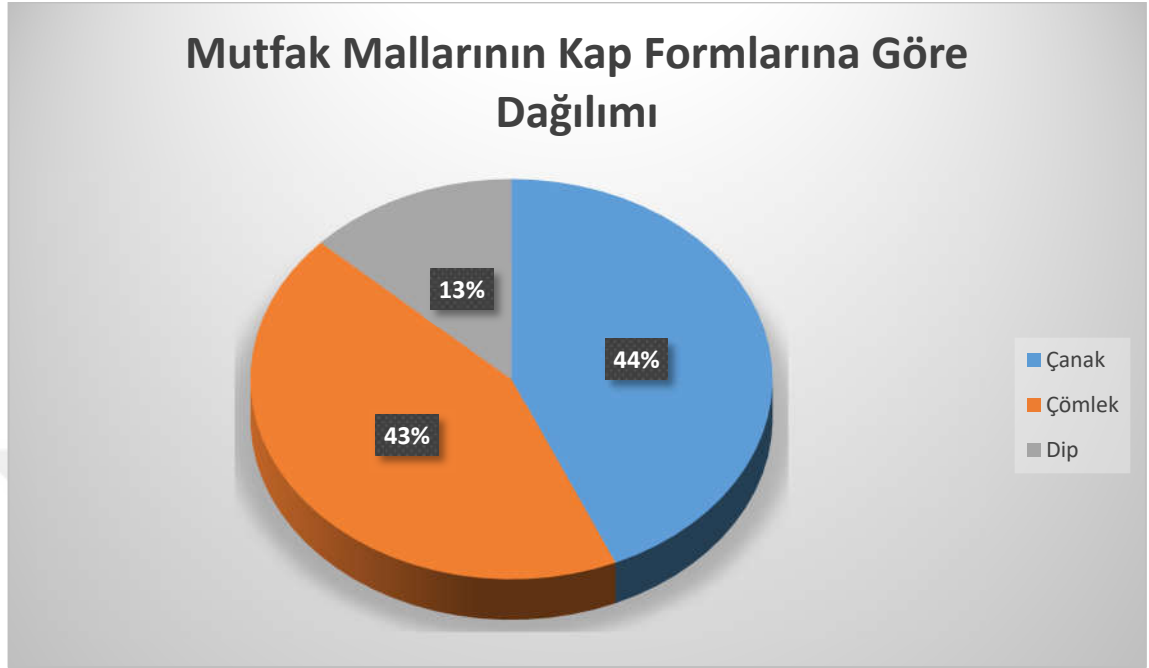
3.2.2.4. Bezeme Teknikleri

Mutfak kaplarında iki farklı bezeme tekniği görülmüştür. İlki en yoğun olarak görülen yiv bezemedir. Yivler kazıma veya kabartma bant şeklinde verilmiştir. Çanakların ağız iç kısmında, çömleklerin ise hem iç kısmında hem de boyun kısmında görülmektedir. Diğer bir bezeme tekniği ise baskı bezemedir. Tek bir örnekte görülmektedir. Dışa eğik ağız kenarlı çanak ağız üst kısmında dairesel baskı bezeme şeklinde görülmüştür. Yiv ve baskı dışında farklı bir bezeme görülmemektedir.

3.2.2.5. Kap Formları

Mutfak mal grubunda çanak, çömlek, halka dip formları görülmektedir. 10 adet çanak, 10 adet çömlek ve 3 adet dip parçasıyla tüm seramikler içerisinde %19 luk kısmı

oluşturmaktadır. Çanaklar ve çömlekler ağız kenarlarına göre gruplara ayrılmıştır. Bunlarda yine kendi arasında alt gruplar oluşturmuştur.

Grafik 3.7. Mutfak Mallarının Formlara Göre Dağılımı

3.2.2.5.1. Çanaklar

Mutfak malları olarak belirtilen grup içerisinde çapları 30 ile 44 cm arasında değişen 10 adet çanak ağız-gövde parçası bulunmaktadır. Ağız kenarlarına göre 3 gruba ayrılmıştır.

3.2.2.5.1.1. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar

mut.çan.1a: Dışa çekik içe ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli derin çanaktır. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:21-a)** Kahverengi(7.5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 31 cm ağız çapına sahiptir. Form olarak benzer örneği Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Tille Höyük'te görülmektedir. ²³³

mut.çan.1b: Dışa çekik ağız kenarlı, yivli, küresel gövdeli derin çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:21-b)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 30 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

²³³ Blaylock, 274 fig.1-7.

mut.çan.1c.1: Dışa çekik ağız kenarlı keskin omurgalı, içe doğru inceltilmiş derin çanaklardır. Katalog kısmında 2 örneği bulunmaktadır. **(levha:21-c-d)** Her iki örnekte kırmızı (7.5YR-6/6, 2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedirler. 32-34 cm ağız çaplarına sahiptirler. Benzer örnekleri Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş MG22 Alanın da Ninawa²³⁴ ve Nineveh'de görülmektedir.²³⁵

mut.çan.1c.2: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, omurgalı derin çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:21-e)** Kırmızı(5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 41 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Yeni Asur Dönemi Hırbemerdon' da görülmektedir.²³⁶

3.2.2.5.1.2. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çanaklar

mut.çan.2a: Dışa eğik kalınlaştırılmış, dudak üstü dairesel baskı bezemesi olan, omurgalı çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:22-a)** Kırmızı(5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 26 cm ağız çapına sahiptir. Form olarak benzeri bulunmamıştır. Fakat dudak üstünde yer alan bezemesine Demir Çağ da örneklerine rastlanılmaktadır. Görülen aynı türdeki bu baskı bezeme kabın farklı alanlarında görülmektedir. Örneğin; Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Tell Afis'de²³⁷, Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Khirbat Qasrij'de²³⁸ ve Tell Sheikh Hassan'da²³⁹ kabın gövdesinde, Yeni Asur Dönemi Hırbemerdon'da ise kulp üstünde kullanılmıştır.²⁴⁰

mut.çan.2b: Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı hafif omurgalı çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:22-b)** Kırmızı(5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 34 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Nimrud²⁴¹ ve Yeni Asur Dönemi Nineveh'de görülmektedir.²⁴²

²³⁴ Anastasio, 172-5.

²³⁵ Lumsden, 12, fig.5-22.

²³⁶ Guarducci, 57-fig.13-62.

²³⁷ Oggiano, 210, PI XI-6.

²³⁸ Anastasio, 163-16.

²³⁹ Schneider, 342, Abb.12-1.

²⁴⁰ Guarducci, 64, fig.20-205.

²⁴¹ Anastasio, 169-16.

²⁴² Lumsden, 12, fig.5-19.

mut.çan.2c: Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı yivli, küresel gövdeli çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:22-c)** Kırmızı(5YR-6/4) hamur grubuna girmektedir. 38 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

mut.çan.2d: Dışa eğik ağız kenarlı, omurgalı derin çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:22-d)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 44 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Nimrud'da görülmektedir.²⁴³

3.2.2.5.1.3. İçe ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar

mut.çan.3: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, ağız iç kısmı yivli derin çanaktır. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:22-e)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 44 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.2.5.2. Çömlekler

Mutfak malları içerisinde çapı 26 ile 44 cm arasında değişen 10 adet çömlek ağız-gövde parçası bulunmaktadır.

3.2.2.5.2.1. Dışa Dönük Ağız Kenarlı

Mut.çöm.1: Dışa dönük içe kalınlaştırılmış kısa boyunlu çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:23-a)** Kırmızı(5YR-5/4) hamur grubuna girmektedir. 27 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Orta Asur Dönemi Khirbet-ed Diniyeh (Haradu)²⁴⁴ da görülmektedir.

3.2.2.5.2.2. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler

Mut.çöm.2a: Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız altında ince bir yiv bulunan çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:23-b)** Kırmızı(10YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 21 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri Orta Demir

²⁴³ Anastasio, 169-13.

²⁴⁴ Başdınç, 269.

Çağ'a tarihlendirilen Oylum Höyük²⁴⁵ IVb Evresinde ve Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Ebla²⁴⁶ G Alanında görülmektedir.

Mut.çöm.2b: Dışa çekik, dönük ağız kenarlı çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:23-c)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 27 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Mut.çöm.2c: Dışa çekik, kare kesit ağız kenarlı çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:23-d)** Kırmızı(5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 39 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örnekleri Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Khirbet Khatuniyeh²⁴⁷ ve Geç Tunç Çağı- Erken Demir Çağ'a geçiş dönemine tarihlendirilmiş Tell Tayinat'da görülmektedir.²⁴⁸

Mut.çöm.2d: Dışa çekik, kısa boyunlu, boynun altında iki sıra kabartma yiv bulunan çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:23-e)** Kahverengi(7.5YR-6/3) hamur grubuna girmektedir. 41 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.2.5.2.3. İç ve Dış Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler

Mut.çöm.3a: İç ve dış kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı yivli küresel gövdeli kısa boyunlu çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:24-a)** Kırmızı(2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. 26 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Mut.çöm.3b: İç ve dış kalınlaştırılmış basit ağız kenarlı çömlektir. Tek örnekle temsil edilmektedir. **(levha:24-b)** Pembe (5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 30 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Mut.çöm.3c: İç ve dış kalınlaştırılmış ağız iç kısmı oluklu ve boyun kısmı yivli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(Levha:24-c)** Kahverengi(7.5YR-6/3)

²⁴⁵ Kişniş, lev.123-3.

²⁴⁶ Pizzimenti, 489,11.

²⁴⁷ Coşkun, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkiler Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, 316, Lev. XI-8.

²⁴⁸ Elif Ünlü, *Tell Tayinat Yerleşiminde Geç Tunç – Erken Demir Çağı Geçiş Dönemi Seramikleri Üzerinden Amik Ovası'nda Görülen Yerel Devamlılıklar Ve Doğu Akdeniz Bağlantıları*, OLBA, XXV, 2017, 109, fig.6-b.

hamur grubuna girmektedir. 32 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

Mut.çöm.3d: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, dışa çekik ve ağız dış kısmı yivli uzun boyunlu çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:24-d)** Pembe (7.5YR-8/4) hamur grubuna girmektedir. 36 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneği Yeni Asur Dönemi Sultantepe²⁴⁹ ve Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Oylum Höyük²⁵⁰ IVc evresinde görülmektedir.

Mut.çöm.3e: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, içe çekik bol yivli çömlektir. Tek bir örnekle temsil edilmektedir. **(levha:24-e)** Pembe (7.5YR-7/4) hamur grubuna girmektedir. 38 cm ağız çapına sahiptir. Benzer örneğine rastlanılmamıştır.

3.2.2.5.3. Dipler

Mutfak malları içerisinde sadece 3 adet halka dip formu görülmektedir.

3.2.2.5.3.1. Halka Dipler

Mut.dip.1: Halka şeklinde bir eklenti veya oyuk açılarak oluşturulan bu dip formunun 3 örneği bulunmaktadır. 11 ile 14 cm dip çaplarına sahiptirler. **(Levha:25-a-b)** Biri Kahverengi(2.5Y-8/2) hamur grubuna girerken, diğer ikisi ise Kırmızı(2.5YR-6/6) hamur grubuna girmektedir. Benzer örnekleri için bkz. dip.2.

²⁴⁹ Coşkun, *Middle and Neo-Assyria Periods of the Harran Plain in Light of a Survey*, 322, fig.4-10.

²⁵⁰ Kişniş, lev.23-6.

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Çalışma, Orta Fırat Kültür Bölgesi içerisinde yer alan, Şanlıurfa ili Harran ilçesinde yer alan Harran Höyük’de 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2011 ve 2018 yıllarında yapılan kazılarda açığa çıkarılan 127 parça Demir Çağ seramiklerini kapsamaktadır. Çevre yerleşimlerden benzer örnekleri bulunarak tarihlendirilmeye çalışılmıştır. Öncelikle seramik hamur renkleri göz önüne alınarak, %41 oranında Pembe Hamurlu Seramikler, %40 oranında Kırmızı Hamurlu Seramikler, %18 Kahverengi Hamurlu Seramikler ve %1 Gri Hamurlu Seramikler olmak üzere 4 farklı hamur gruplandırılması yapılmıştır. Daha sonra gerek kullanım amaçları gerekse hamur, katkı maddeleri ve yüzey işlenişleri göz önünde bulundurularak Yalın Basit ve Mutfak Kapları olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır. Bu gruplar form özellikleri göz önüne alınarak alt gruplar oluşturulmuştur.

Yalın Basit Mal, 7 form grubuyla 24 adet çanak, 43 adet çömlek, 12 adet kâse, 2 adet çömlekçik, 2 adet tabak, 5 adet şişe ve 16 adet dip olmak üzere toplamda 104 adet seramik parçasıyla tüm seramiklerin %81 ini oluşturmuştur.

Çanaklar, Yalın Basit Mal Grubu içerisinde 24 adet parçayla grubun %23 ünü oluşturmaktadırlar. Belirtilen form grupları ise kendi içerisinde ağız kenarları ve duruşlarına göre 5 gruba ayrılmıştır. Bu gruplar, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar, Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar, Oluk Ağız Kenarlı Çanaklar, Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çanaklar ve Çekiç Başlı Çanaklardır. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı çanaklar ise kendi içerisinde Dışa Kalınlaştırılmış Ağız kenarlı Çanaklar ile İçe ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır.

Yalın Basit Çanaklar içerisinde en yoğun grubu Dışa Çekik Ağız Kenarlı çanaklar oluşturmaktadır. İncelenen Yalın Basit Çanaklardan Dışa Çekik Ağız Kenarlı **Çan.1** olarak nitelendirilen formun benzer örneği Yeni Asur Dönemi’ne tarihlendirilmiş Harran yakının da yer alan Sultantepe’de görülmektedir. Başka benzer örneği bulunmayan bu form Yeni Asur Çağı’na tarihlendirilmiştir. **Çan.1b** formunun, Benzer örneği Dicle’nin kuzeyinde yer alan Grê Dimsê’de görülmüş ve Orta Demir Çağ (Yeni Asur İmparatorluk Dönemi)’a tarihlendirilmiştir. **Çan.1c** formunun benzer örnekleri, Lidar Höyük’de MÖ.1000-900 Yıllarına tarihlendirilen 6c tabakasında, Erken Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Amik Ovasında yer alan Tell Tayinat’da ve Suriye’de Fırat’ın batı kıyısında yer alan Tell Sheikh Hassan’da görülmüştür. **Çan.1d** formu benzerleri, VIII.

Yeni Asur yapı katında Tille Höyük’de ve yine Yeni Asur’a tarihlendirilmiş Tell Khabur Valley ile Nineveh’de görülmüştür. **Çan.1e.1** formu Yeni Asur Dönemi’ne tarihlendirmiş Harran yakınında Aşağı Yarımca’da görülmektedir. **Çan.1e.2** formunun benzerleri saptanmamıştır. **Çan.1e.3** formunun benzerleri, Orta Demir Çağ a tarihlendirilmiş Dicle’nin sağında yer alan Üçtepe’de, Orta Fırat Bölgesi Tille Höyük ve Lidar Höyük’de, Levant Bölgesi Ürdün’de yer alan Tell er-Rumeith’de görülmektedir. **Çan.1e.4** formu Erken Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Oylum Höyük ve Lidar Höyük’de görülmektedir. **Çan.1e.5** formu benzerleri Orta Fırat Bölgesi Karkamış-Yunus Mezarlığı’nda görülmekte ve Yeni Asur Dönemi’ne tarihlendirilmiştir.

Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanakların Dışa Kalınlaştırılmış Ağız kenarlı Çanaklar grubuna dâhil olan **Çan.2a.1** formu benzer örneği Doğu Anadolu da Geç Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Tasmator yerleşiminde görülmektedir. **Çan.2a.2** formu benzer örnekleri Erken Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Oylum Höyük ile Tell Sheikh Hassan’da görülmüştür. **Çan.2a.3.1** formunun benzerleri saptanmamıştır. **Çan.2a.3.2** formunun benzerleri Yeni Asur Dönemi’ne tarihlendirilmiş, Irak’ta Asur için önemli bir merkez olan Sharqat’ta ve Kuzey Suriye de yer alan Tall el Hawwa’da görülmektedir. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar grubunda yer alan **Çan.2b.1** formun benzeri saptanmamıştır. **Çan.2b.2** formunun benzerleri Erken Demir Çağ’a tarihlendirilen, İsrail’in en büyük Demir Çağ merkezlerinden biri olan Tell es-Safi’de ve Levant Bölgesi Ürdün de yer alan Tell er-Rumeith’te görülmektedir. **Çan.2b.3** formu benzeri Lidar Höyük Yeni Asur tabakasında görülmüştür. **Çan.2b.4 formu benzerleri** M.Ö 7.yy (Yeni Asur) dönemine tarihlendirilmiş Nineveh ve Tell Sheikh Hassan’da görülmüştür. Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar grubunda yer alan son form **Çan.2b.5** benzeri saptanmamıştır.

Oluk Ağız Kenarlı Çanaklar grubuna dâhil olan **Çan.3a** formu benzerleri Yukarı Dicle Hırbemerdon’da, Irak ta Dicle’nin Batı Kıyısında yer alan Khirbat Qasrij’de, Suriye de Fırat’ın batı kıyısında yer alan Tell Sheikh Hassan’da, Dicle’nin sağında yer alan Üçtepe’de ve Sultantepe’de görülmektedir. Bu yerleşimlerde Orta Demir Çağ (Yeni Asur Dönemi)’a tarihlendirilmiştir. **Çan.3b** formunun benzerleri Yeni Asur ve Asur İmparatorluk Dönemleri’ne tarihlendirilmiş Üçtepe, Tell Sheikh Hassan ve Dicle Bölümü’nde yer alan Grê Dimsê’de görülmüştür.

Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çanaklar grubuna dâhil tek form olan Çan.4'nin benzer örneği saptanmamıştır.

Çekiç Başlı Çanaklar olarak nitelendirilen bu gruba ait 2 çanak bulunmaktadır. Bu çanaklar da İçe dönük kalınlaştırılmış ve İçe ve dışa kalınlaştırılmış çekiç başı görünümlü çanaklar olarak birbirinden ayrılmaktadır. İçe dönük kalınlaştırılmış **Çan.5a** formunun benzerleri Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen Diyarbakır-Bismil Yüzey Araştırması Şükürlü Höyük'de, Nineveh ve Sultantepe'de tespit edilmiştir. İçe ve dışa kalınlaştırılmış **Çan.5a** formunun benzer örneği saptanmamıştır.

24 adet Yalın Basit Çanak parçasının incelenmesi sonucu Orta Fırat Bölgesinde Oylum, Tille ve Lidar Höyük ile Sultantepe'de yayılım göstermişlerdir. Suriye de Fırat'ın batı kıyısında yer alan Tell Sheikh Hassan, Tell Khabur Valley, Kuzey Suriye de yer alan Tall el Hawwa'da. Dicle Bölgesinde Yukarı Dicle Hırbemerdon, Dicle'nin sağında yer alan Üçtepe, Dicle'nin kuzeyinde yer alan Grê Dimsê ve Şükürlü Höyük'de, Amik Ovasında yer alan Tell Tayinat, Irak ta Asur için önemli bir merkez olan Sharqat, Irak ta Dicle'nin Batı Kıyısında yer alan Khirbat Qasrij ve Dicle'nin doğu kıyısında Irak'da yer alan Nineveh'e yayılım görülmektedir. Levant Bölgesi Ürdün de yer alan Tell er-Rumeith ve Tell Es-Safi, Doğu Anadolu da Tasmator'da benzerlerinin görüldüğü yerlerdir. Genel olarak Yalın Basit Çanaklar Erken ve Orta Demir Çağı'na tarihlendirilmiştir.

Çömlekler Harran Höyük Demir Çağ Seramiklerinin arasında en yoğun formu oluşturmakla beraber tüm formlara oranla 43 parçayla %41 lik dilimi kapsamaktadır. Çömlekler genel olarak ağız kenarlarına göre, Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler, Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çömlekler, Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler, Çekiç Başlı Çömlekler, Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çömlekler ve Kulplu Çömlek olmak üzere 6 gruba ayrılmıştır. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler ise kendi içerisinde Dışa Kalınlaştırılmış Ağız kenarlı Çömlekler ile İçe ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler olmak üzere 2 gruba ayrılmıştır.

Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler grubuna dâhil olan **Çöm.1** formunun benzerlerine Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen, Orta Fırat Bölgesi'nde Lidar Höyük, Oylum Höyük ve Karkamış'da Yukarı Dicle Bölgesinde Hırbemerdon'da görülmektedir. Yine Orta Fırat Bölgesinde yer alan Mezraa Teleilat 'da Geç Demir Çağı'na

tarikhlendirilmiştir. Bu formun kullanımı Geç Demir Çağ'dan Orta Demir Çağ'a değin olduğu anlaşılmaktadır. **Çöm.1a** formu Çöm.1 ile benzerdir. Gövde kısmındaki kabartma şeklindeki omurgayla o gruptan ayrılmakta olup, benzer örnekleri bulunamamıştır.

Çöm.1b ve **Çöm.1c** Formlarının benzer örnekleri Yeni Asur Dönemi'ne tarikhlendirilmiş, Harran Ovası Yukarı Yarımca'da ve Göktepe'de görülmektedir. **Çöm.1d** formunun ise benzer örneği saptanmamıştır. **Çöm.1e** nin benzerleri ise Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilmiş Lidar Höyük'te ve Geç Demir Çağ'a tarikhlendirilen Mezraa Teleilat'ta görülmektedir. Yine bu formunda kullanımı Orta Demir Çağ'dan Geç Demir Çağ'a değin olduğu anlaşılmaktadır. **Çöm.1f**, **Çöm.1g** ve **Çöm.1h** formlarının benzer örnekleri saptanmamıştır.

Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çömlekler grubuna dahil olan **Çöm.2** formunun benzerleri Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilmiş Grê Dimsê'de ve Hırbemerdon'da, Erken Demir Çağı'na tarikhlendirilmiş Tell Es-Safi'de görülmektedir. Bu formunda kullanımı Erken Demir Çağ'dan Orta Demir Çağ'a kadar sürdüğü görülmüştür. **Çöm.2a** ve **Çöm.2b** formlarının benzer örnekleri bulunmamıştır. Dışa Dönük Ağız Kenarlı Çömlekler grubunun son formu olan **Çöm.2c** nin benzer örnekleri Yeni Asur Dönemi (Orta Demir Çağ) tarikhlendirilmiş Sultantepe ve Nineveh'de görülmektedir.

Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler'in Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler grubuna içerisinde yer alan **Çöm.3a** formu, Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilen Hırbemerdon'da ve Irak'da yer alan Seh Guba'da görülmektedir. **Çöm.3a.1** benzeri Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilmiş, Ebla'da görülmektedir. **Çöm.3a.2** ve **Çöm.3a.3.1** benzeri ise Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilen, Irak ta Dicle Nehri'nin sağ kıyısında yer alan Qasriy Cliff'de görülmektedir. **Çöm.3a.4** Benzer örneklerine; Orta Demir Çağı'na tarikhlendirilen Orta Fırat Bölgesinde Oylum Höyük ve Sultantepe'de, Dicle Bölümünde ise yine Orta Demir Çağ (Yeni Asur)'a tarikhlendirilmiş Üçtepe, Hırbemerdon ve Aşağı Salat'ta görülmektedir. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı çömlekler içinde **Çöm.3a.5** ve **Çöm.3a.6** formlarının benzerleri saptanmamıştır. **Çöm.3a.7** formu Harran ve Çevresinde yapılmış Yüzey Araştırması kapsamında Yeni Asur Dönemi'ne tarikhlendirilmiş Göktepe de görülmüştür. **Çöm.3a.8** Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilen Lidar Höyük'te benzeri görülmüştür. **Çöm.3a.8.1** formunun benzer örneğine rastlanılmamıştır. **Çöm.3a.8.2** ise Orta Demir Çağ'a tarikhlendirilen Lidar Höyük'te görülmektedir. Kısa boyunlu

kalinlaştırılmış ağızlı yivli **Çöm.3a.8.3** formunun benzer örneği Yeni Asur Dönemi (Orta Demir Çağ)'ne tarihlendirilmiş Khirbet Khatuniyeh'de görülmektedir. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı grubun son tipi olan **Çöm.3a.8.4** Benzer örneğine rastlanılmamıştır. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler in İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çömlekler grubuna içerisinde yer alan içi yivli **Çöm.3b.1** benzer örneği Orta Demir Çağı'na tarihlendirilen Tell Es-Safi'de görülmektedir. İç ve dışa kalınlaştırılmış hafif çekik ağızlı çömlek olan **Çöm.3b.2.1** benzer örneği Erken ve Orta Demir Çağ Karkamış ve Yunus Mezarlığı'nda görülmektedir. **Çöm.3b.2.2** formu Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Jaruselam'da görülürken, **Çöm.3b.3** ile **Çöm.3b.4** tiplerinin benzer örnekleri saptanmamıştır. İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli, omurgalı çömlek olan **Çöm.3b.5** benzer örneği Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen 6b1b tabakasında Lidar Höyük'te görülmektedir. **Çöm.3b.6** benzer örnekleri bulunamamıştır.

Çekiç Başlı Çömlekler olarak nitelendirilmiş grup içerisinde çekiç başı görünümlü hafif eğik ağız kenarına sahip çömlek olan **Çöm.4a** Benzer örneklerine Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Jerusalem'de görülmektedir. Bu grubun diğer tipi olan **Çöm.4b** benzer örneği saptanmamıştır.

Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çömlekler içerisinde değerlendirilen **Çöm.5a** Dışa eğik hafif kalınlaştırılmış, dudak üstünde yiv bulunan çömlek benzerlerine rastlanılmamışken, aynı grup içerisinde yer alan Dışa eğik iç kısmı ve gövdesi yivli geniş ağızlı çömlek olan **Çöm.5b** formunun benzerleri Yeni Asur Dönemi (Orta Demir Çağ) 'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Yukarı Yarımca'da görülmüştür.

Tüm seramikler içerisinde kulplu olan tek örnek **Çöm.6** tipidir. Bu tipin birebir örneğine rastlanılmamış fakat yakın formları Orta Fırat Bölgesi Demir Çağ yerleşimlerinde görülmektedir.

Yalın Basit Çömleklerin; Harran Ovası Yukarı Yarımca'da, Sultantepe ve Göktepe'de, Orta Fırat Bölgesinde Lidar Höyük, Tille Höyük, Oylum Höyük, Mezraa Teleilat ve Karkamış'ta Yukarı Dicle Bölgesinde Hırbemerdon, Dicle'nin kuzeyinde yer alan Grê Dimsê, Üçtepe, Hırbemerdon ve Aşağı Salat, Levant Bölgesi Ürdün'de yer alan Tell er-Rumeith, Tell Es-Safi ve Jaruselam, Irak'da Dicle Nehri'nin sağ kıyısında yer alan Qasrij Cliff, Dicle'nin doğu kıyısında Irak'da yer alan Nineveh ve Khirbet Khatuniyeh'e

yayılım gösterdiği görülmüştür. Genel olarak Yalın Basit Çömlekler Erken ve Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiştir.

Yalın basit mallar içerisinde kâseler 10 adet ağız parçasıyla %12 lik dilimi kapsamaktadır. Kâseler ağız ve gövde duruşlarına göre 5 gruba ayrılmıştır. Bu gruplarda kendi içerisinde alt gruplar oluşturmuştur. Dışa Devrik Omurgalı ağız iç kısmı yivli kâse olan **Kas.1** tipi Benzer örneği Erken ve Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Karkamış Yunus Mezarlığı'nda benzer örnekleri görülmektedir. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Kâseler **Kas.2a** ve **Kas.2b** tiplerinin benzer örnekleri saptanmamıştır. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Kâse tipi olan **Kas.3a** dışa çekik ağız kenarlı iç kısmı yivli kâseye Demir Çağ yerleşimlerinde sıklıkla rastlanılmaktadır. Geç Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat, Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük, Yeni Asur VIII. tabakasında Tille Höyük, Tell Sheikh Hassan, Post Asur Dönemi(IA3)'ne tarihlendirilmiş Khirbat Qasrij ve Ziyarettepe'de görülmektedir. Dışa çekik ağızlı bir diğer kâse tipi olan **Kas.3b** Benzer örnekleri; Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Shargat ve Demir Çağ IIA (VIIB) tabakasında Tell-er Rumeith te görülmektedir. Yoğun olarak Pers İmparatorluğu döneminde görülürken bir form olan Akhamenid Kâseler 2 tip e ayrılmaktadır. İlk tip olan **Kas.4a** Dışa dönük hafif dışa çekik ağız kenarlı kâse ağız gövde parçasıdır. İki parça halinde farklı açmalarda açığa çıkarılmıştır. Her iki parçanın aynı kaba ait olduğu anlaşılmış ve birleştirilmiştir. Her iki parçada muhtemelen bulundukları alandan kaynaklı renk farklılığı görülmektedir. Bu örnekle birlikte seramiğin hamur rengine göre gruplandırılmasının sağlıklı sonuçlar vermeyeceği anlaşılmıştır. Bu tipin benzer örneklerine rastlanılmamıştır. Akhamenid Kâseler in bir diğer tipi ve tüm seramikler içinde tek boyalı olma özelliği taşıyan **Kas.4b** tipinin boyalı örneğine rastlanılmamış, fakat form olarak Geç Demir Çağ yani Pers Dönemi'ne tarihlendirilen örneklerine rastlanılmıştır. Form olarak benzer örnekleri; Geç Demir Çağ (IA3)'a tarihlendirilmiş Khirbat Khattuniyah'da, Nimrud, Suriye de Fırat'ın batısında yer alan Til Barsib diğer adıyla Tell Ahmar'da, Karkamış Yunus Mezarlığı'nda, Mezraa Teleilat ve Tille Höyük'de görülmektedir. Ayrıca diğer bölgelerin genelinde de görülen bir formdur. Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Kâseler grubu 5 tipe ayrılmıştır. İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç ve dışı yivli, düz dipli kâse olarak nitelendirilen **Kas.5a** tipi seramik parçaları arasında form veren tek örnek olarak görülmektedir. Bu tipin benzer örneklerine rastlanılmamıştır. Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı kâseler içerisinde yer alan **Kas.5b.1** tipi benzer

örneklerine Benzer örnekleri; Yeni Asur (Orta Demir) Dönemi'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Kepirli ve Tell Ahmar'da görülmektedir. **Kas.5b.2** ise **Çan.3b** tipi ile aynı formda olup, benzerleri Yeni Asur ve Asur İmparatorluk Dönemleri 'ne tarihlendirilmiş Üçtepe, Tell Sheikh Hassan ve Dicle Bölümü'nde yer alan Grê Dimsê'de görülmüştür. **Kas.5b.3** Dışa kalınlaştırılmış çift boğumlu ağız kenarlı keskin omurgalı kâse nin benzeri Benzer örneği Yeni Asur (Orta Demir) Dönemi'ne tarihlendirilmiş Harran Ovası Edelyi (Delye) de görülmektedir. Kâse formunun son tipi olan Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, hafif yuvarlatılmış kâse **Kas.5b.4** nin benzer örnekleri Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVcI tabakasında Oylum Höyük'te, Yeni Asur Dönemi'ne tarihlendirilen Üçtepe'de, Dicle Bölümünde yer alan Hakemi Use'de ve Asur İmparatorluk Dönemi'ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê'de görülmektedir.

Yalın basit mallar içerisinde kâseler; Harran Ovası Kepirli de, Orta Fırat Bölgesi Karkamış Yunus Mezarlığında, Mezraa Teleilat, Oylum Höyük, Tille Höyük, Lidar Höyük'e, Ziyarettepe'ye, Tell-er Rumeith, Khirbat Khattuniyah, Nimrud, Suriye'de Fırat'ın batısında yer alan Til Barsib diğer adıyla Tell Ahmar'da, Tell Sheikh Hassan ve Khirbat Qasrij'a yayılım göstermektedir.

Çömlekçik olarak nitelendirilen form grubuna ait dışa dönük basit ağız kenarlı yuvarlak gövdeli çömlekçik ve Dışa Dönük Ağızlı Çömlekçik olmak üzere 2 adet seramik parçası bulunmaktadır. Çömlekçik formlarının benzer örnekleri Orta Tunç Çağı'na tarihlendirilmiş Harran Höyük'de, Orta Anadolu da Erken Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Boğazköy Büyükkaya'da, Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat'da, Yeni Asur Dönemi'ne tarihlenen Nineveh'de ve M.Ö 900-850 yıllarına tarihlenen Lidar Höyük' te görülmektedir. Genel olarak Demir Çağı yerleşimlerinde görünen bu formlar erken dönemlerden Demir Çağı'na kadar kullanım gördüğü anlaşılmıştır.

Tez kapsamında tabak olarak nitelendirilebilecek 2 parça bulunmaktadır. Ağız kenarı ve gövde biçimi temel alınarak **Tab.1** Dışa çekik iç kısmı kalınlaştırılmış ağız kenarlı tabak ve Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı tabak olarak gruplara ayrılmıştır.

Ele alınan seramik parçaları içerisinde şişe olarak nitelendirilebilecek birbirinden farklı şekilde 5 adet şişe formu görülmüştür. Şişeler ağız kenarlarına göre 5 gruba ayrılmıştır. Dışa dönük, kalınlaştırılmış boğumlu ağız kenarlı şişe olan **Şişe.1** Benzer örneği Harran Ovası Karatepe'de ve Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında

Oylum Höyük’de görülmektedir. **Şişe.2** Dışa hafif çekik boğumlu ağız kenarlı şişe örnekleri benzer örneklerine Erken Demir Çağ’a tarihlendirilmiş 6e1 tabakasında Lidar Höyük ve Orta Demir Çağ’a tarihlendirilmiş Tell Afis’de görülmektedir. Bu formunda Erken ve Demir Çağ’da kullanım gördüğü anlaşılmaktadır. Dışa kalınlaştırılmış, oluklu, dik boyunlu şişe **Şişe.3** tipinin benzer örnekleri Orta Demir Çağ (Yeni Asur Dönemi)’a tarihlendirilmiş Tell Sheikh Hassan’da ve Erken Demir Çağı’na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük’de görülmektedir. **Şişe.4 ve Şişe.5** tiplerinin benzer örnekleri saptanmamıştır.

Tez kapsamında değerlendirilmeye alınan basit mal grubunun içerisinde alçak, halka, düz, yuvarlak, düğme ve memecik olmak üzere 6 farklı dip formu görülmüştür. **Dip.1** olarak nitelendirilen alçak kaideli dip Geç Asur Dönemi’ne tarihlendirilmiş Tell Khabur Valley’de, Geç Demir Çağı’na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat’da, Karadeniz Bölgesi’nde Vezirköprü/Oymaağaç Höyük’de, Doğu Anadolu Bölgesi’nde Tepeköy Höyük’de, olmak üzere hemen hemen tüm Demir Çağ yerleşimlerinde görülmektedir. Halka Dip **Dip.2** formunun benzerleri Orta Fırat Bölgesinde Erken Demir Çağı’na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük’de, Yeni Asur (Orta Demir Çağ) Dönemi’ne tarihlendirilmiş Sultantepe’de, Geç Demir Çağı’na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat ve Suriye de Fırat’ın batı kıyısında yer alan Tell Sheikh Hassan’da görülmektedir. Bölgede bu tip diplerin tüm Demir Çağ boyunca kullanıldığı görülmektedir. Düz Dip **Dip.3** tipide yine yoğun görülen formlar arasındadır. **Dip.4** benzerleri ise Yeni Asur(Orta Demir) Dönemi’ne tarihlendirilmiş Tell Afis, Sultantepe, Oylum Höyük, Mezraa Teleilat, Nineveh ve Dicle Bölümünde yer alan Kavuşan Höyük’de görülmektedir. Düğme Dip **Dip.5** olarak adlandırılan bu form bölgedeki Tille Höyük, Sultantepe, Tell Ahmar ve Üçtepe yerleşimlerinde görülmekte ve hepsi Yeni Asur (Orta Demir Çağ)’a tarihlendirilmiştir. **Dip.6** Memecik Dip Bu tür kapların Suriye, Kuzey Mezopotamya ve Filistin de varlıkları görülmektedir. Geç Asur Dönemi karakteristik bir tip olan meme ucu görünümü olan bu kaideler Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri arasında 5 adettir. Benzer örneklerine Yeni Asur Dönemine tarihlendirilmiş Sultantepe’de, Hakemi Use’de, Üçtepe’de ve Orta Asur Dönemi’ne tarihlendirilmiş Grê Dimsê’de görülmektedir.

Mutfak mal grubunda çanak, çömlek, halka dip formları görülmektedir. 10 adet çanak, 10 adet çömlek ve 3 adet dip parçasıyla tüm seramikler içerisinde %19 luk kısmı oluşturmaktadır. Çanaklar ve çömlekler ağız kenarlarına göre gruplara ayrılmıştır.

Bunlarda yine kendi arasında alt gruplar oluşturmıştır. Mutfak malları olarak belirtilen grup içerisinde çapları 30 ile 44 cm arasında değişen 10 adet çanak ağız-gövde parçası bulunmaktadır. Çanaklar ağız kenarlarına göre Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çanaklar, Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çanaklar ile İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar olmak üzere 3 gruba ayrılmıştır. Dışa çekik iç ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli derin çanak olan **mut.çan.1a** tipi benzer örneği Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Tille Höyük'de görülmüştür. **mut.çan.1b** Dışa çekik ağız kenarlı, yivli, küresel gövdeli derin çanak tipinde paralelleri saptanamamıştır. Dışa çekik ağız kenarlı keskin omurgalı, içe doğru inceltilmiş derin çanak **mut.çan.1c.1** tipi Benzer örnekleri Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş MG22 Alanın da Ninawa'da ve Nineveh'de görülmektedir. Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, omurgalı derin çanak **mut.çan.1c.2** tipin benzer örneği Yeni Asur Dönemi Hırbemerdon'da görülmüştür. Dışa Eğik Ağız Kenarlı Çanaklar grubunda yer alan **mut.çan.2a** Dışa eğik kalınlaştırılmış, dudak üstü dairesel baskı bezemesi olan, omurgalı çanak tipinin benzerleri Form olarak bulunmamıştır. Fakat dudak üstünde yer alan bezemesine Demir Çağ'da örneklerine rastlanılmaktadır. Görülen aynı türdeki bu baskı bezeme kabın farklı alanlarında görülmektedir. Örneğin; Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Tell Afis'de, Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Khirbat Qasrij'de ve Tell Sheikh Hassan'da kabın gövdesinde, Yeni Asur Dönemi Hırbemerdon'da ise kulp üstüne bu bezemenin uygulandığı görülmüştür. **mut.çan.2b** Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı hafif omurgalı çanak tipi benzer örnekleri Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Nimrud'da, Yeni Asur Dönemi Nineveh'de görülmektedir. Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı yivli, küresel gövdeli çanak **mut.çan.2c** tipinin benzer örneğine rastlanılmamıştır. **mut.çan.2d** Dışa eğik ağız kenarlı, omurgalı derin çanak benzer örneği Geç Asur Dönemi'ne tarihlendirilmiş Nimrud'ta görülmektedir. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış Ağız Kenarlı Çanaklar **mut.çan.3** tipinin paralelleri saptanamamıştır.

Mutfak malları içerisinde çapı 26 ile 44 cm arasında değişen 10 adet çömlek ağız-gövde parçası bulunmaktadır. **Mut.çöm.1** Dışa dönük içe kalınlaştırılmış kısa boyunlu çömlek paraleli Orta Asur Dönemi Khirbet-ed Diniyeh (Haradu)'da görülmüştür. Dışa Çekik Ağız Kenarlı Çömlekler içerisinde 4 tip görülmektedir. **Mut.çöm.2a** benzer örnekleri Orta Demir Çağ'a tarihlendirilen Oylum Höyük'te ve IVb Evresinde ve Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Ebla'da görülmektedir. **Mut.çöm.2c** Dışa çekik, kare kesit

ağız kenarlı çömlek benzer örnekleri Orta Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Khirbet Khatuniyeh, Geç Tunç Çağı- Erken Demir Çağ'a geçiş dönemine tarihlendirilmiş Tell Tayinat'da görülmektedir. Bu formun hem Erken Demir Çağ da hem de Orta Demir Çağ da kullanımının olduğu anlaşılmıştır. İç ve Dışa Kalınlaştırılmış ağız kenarlı çömlekler kategorisinde bulunan çömleklerin 4 tanesinin paralelleri saptanamamıştır. **Mut. çöm.3d** İç ve dışa kalınlaştırılmış, dışa çekik ve ağız dış kısmı yivli uzun boyunlu çömlek benzerlerine Yeni Asur Dönemi Sultantepe'de ve Erken Demir Çağ'a tarihlendirilmiş Oylum Höyük'de görülmektedir.

Mutfak malları içerisinde sadece 3 adet halka dip görülmektedir. Üçü de aynı form Halka Dip tir. Formunun benzerleri Orta Fırat Bölgesinde Erken Demir Çağı'na tarihlendirilen IVc tabakasında Oylum Höyük'te, Yeni Asur (Orta Demir Çağ) Dönemi'ne tarihlendirilmiş Sultantepe'de, Geç Demir Çağı'na tarihlendirilmiş Mezraa Teleilat ve Suriye de Fırat'ın batı kıyısında yer alan Tell Sheikh Hassan'da görülmektedir. Bölgede bu tip diplerin tüm Demir Çağ boyunca kullanıldığı görülmektedir.

Seramikler de form çeşitliliğinin olduğu, çoğunlukla pembe hamurlu, bitkisel katkılı oldukları görülmüştür. Genellikle kendi renginde veya biraz açık tonda astarlanmışlardır. Çok nadir parçalarda açık görülmektedir. İyi derecede pişirilmiş kaliteli mallardır ve tüm seramikler çarkla şekillendirilmişlerdir. En yaygın form omurgalı formlardır. Bölgede döneme ait seramiklerde boya bezeme yaygınken Harran Höyük Seramiklerinde boya tek bir parçada boya görülmektedir. En yaygın kullanılan bezeme yiv bezemedir. Yiv dışında bir parçada dudak üstünde baskı bezeme görülmektedir. Fırat'ın batısında yer alan Demir Çağ yerleşimlerinde nadirde olsa görülen sırlı seramikler Harran'da görülmemiştir. Yalın basit Mallar bölgeyle paralellik gösterirken, seramik boyutlarının büyüdüğü ve kullanım alanı değiştiği Mutfak mallarında paralellik oranının düştüğü görülmüştür. Seramiklerinin yaklaşık %30 unun paralellerinin tespit edilememesi bu seramiklerin Harran'a özgü kendi yerel üretimleri olduğunu göstermektedir. Yine bazı seramiklerin paralellerinin sadece Harran Ovası yerleşimlerinde görülmüş olması bu yargıyı destekler nitelikte olmuştur.

Genel olarak bakıldığında Harran Höyük Demir Çağ seramikleri öncelikle içerisinde yer aldığı Orta Fırat Bölgesi Demir Çağ yerleşimleriyle form olarak benzer özellikler göstermektedir. Dâhil olduğu bölge dışında Kuzey Suriye ve Dicle Bölümü ile

de benzerlik olduğu görülmüştür. Bir diğerk benzerlik ise Levant Bölgesi ile olduğu saptanmıştır. Harran'ın önemli ticaret yolları üzerinde olması bu kültürel etkileşimi sağladığı düşünülmektedir. Seramiklerin genellikle Asur fakat daha çok Yeni Asur etkili oldukları saptanmıştır. 2 parça Akhamenid Kâsesi' nin olması burada bir Pers etkisinin de olduğunu göstermektedir.

Harran Höyük'de 1983-2019 yılları arasında kesintili bir şekilde devam eden kazılarda ele geçen buluntular gerek se sınırlı sayıdaki mimari öğeler göz önüne alındığında Demir Çağ'ın varlığı bilinmekteydi. Fakat Demir Çağ yerleşimi kompleks olarak saptanamamıştır. Nitekim Harran Höyük'te kazılan alanın sınırlı olması steril bir tabakanın açığa çıkarılmamasındaki en büyük etmendir. Tez çalışmasının sonucunda Harran Höyük Demir Çağ Seramikleri olarak nitelendirilen seramiklerin paralellerinin Demir Çağ Merkezleri'nde tespit edilmesiyle birlikte burada kesin bir Demir Çağ Yerleşimin varlığını ortaya konmuştur.

KAYNAKÇA

- Anastasio, Stefano, *Atlas of the Assyrian Pottery of The Iron Age*, Subartu XXIV, Brepols 2010.
- Barako, Tristan J, *The Iron Age Pottery*, Chapter 3. The Pottery (Tell er-Rumeith), Tell Er-Rumeith: The Excavations Of Paul W. Lapp, 1962 And 1967.
- Başdınç, Hakan, *Arkeolojik Veriler Işığında Orta Fırat Bölgesinde Orta ve Yeni Assur Varlığı*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2021.
- Blaylock, Stuart R, Ed. A. Hausleiter, A, Reiche, Münster, “Iron Age Pottery from Tille Höyük, South-Eastern Turkey”, *Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia*, 1999.
- Bonacossi, Daniele Morandi, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, *Die eisenzeitliche Keramik der Tavo- Geleindebegehung des Unteren Habur Gebiets*, *Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia*, 1999.
- Bryce, T. *The World of the Neo-Hittite Kingdoms A Political and Military History*, Oxford University Press, New York, 2012.
- Coşkun, Nilgün, *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Orta Demir Çağ Çanak Çömlek Kültür Bölgeleri: Gelişimleri, Sınırları, Çanak Çömlek Grupları ve İlişkileri Çerçevesinde Değerlendirilmesi*, (Doktora Tezi), Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2013.
- Coşkun, Nilgün, Ed. Rolf A. Stucky, Oskar Kaelin and Hans-Peter Mathys, “Middle and Neo-Assyrian Periods of the Harran Plain in Light of a Survey”, *ICAANE 9*, vol 3, Wiesbaden 2016.
- Curtis, John, *Excavations at Qasrij Cliff and Khirbet Qasrij (British Museum Western Asiatic Excavations, I)*, London 1989.
- Çakmak, İlker, *Erken Demir Çağı'nda Orta Anadolu: Kültürel Yapı Ve Arkeolojik Veriler*, (Yüksek Lisans Tezi) Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çorum 2018.

- Demir, Timur, *Arkeolojik Veriler Işığında Geç Tunç – Erken Demir Çağı Geçiş Sürecinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu’da Değişim*, (Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2015.
- Engin, Atilla *Orta Fırat Bölgesi’nin Eski Tunç Çağı Seramiği İçerisinde Gre Virike Buluntularının Yeri ve Önemi* (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.
- Grayson, A. K, *Assyrian Rulers of the Early First Millenium B.C. I (1114-859 B.C.): The Royal Inscriptions of Mesopotamia, Assyrian Periods*, Vol.2, Toronto, Buffalo, London: University of Toronto Press, 1991.
- Green, Anthony, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, The Ninevite Countryside. Post and Places of the Eski-Mosul Region in the Neo-Assyrian and Post- Assyrian Periods *Alttertumskunde des Vorderen Orients Archäologische Studien zur Kultur und Geschichte des Alten Orients*, Band 10, 1999.
- Gökçek, L.Gürkan, *Asurlular*, Bilgin Yayınları, Ankara 2015.
- Guarducci, Guido, Laneri Nicola, Hirmebedon Tepe During the Iron Age Period: A Case Study in the Upper Tigris River Region, *Anatolica*, XXXVI, 2010.
- Işıklı, Mehmet, *Yeni Asur Döneminde Asur Devleti’nin Kuzey Yayılımı ve Bu Yayılımın Siyasi ve Ekonomik Nedenleri* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1998.
- Jamieson, Andrew, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, “Neo-Assyrian Pottery from Tell Ahmar”, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999.
- Karg, Nobert, ed. N. Tuna-J. Öztürk-J. Velibeyoğlu , “*Gre Dimse 1999, İlk Sonuçlar*”, Ilısu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 1999 Yılı Çalışmaları, Ortadoğu Teknik Üniversitesi TAÇDAM, Ankara 2000.
- Kızıltepe Bilgin, Pınar, *Afyonkarahisar İli Yüzey Araştırmaları Işığında İçbatı Anadolu’da Demir Çağı Seramiği*, (Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Arkeoloji Enstitüsü, Denizli 2008.

- Kişniş, Deniz Burak, *Oylum Höyük Erken ve Orta Demir Çağı Seramiği*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2021.
- Kozbe, Gülriz, Kemalettin Köroğlu, Haluk Sağlamtimur, “*Kavuşan Höyük 2001 Yılı Kazısı*”, Ed. N. Tuna-, J. Greenhalg, J. Velibeyoğlu, Ilısu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik Ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 2001 Yılı Çalışmaları, Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Taçdam, 2004.
- Köroğlu, Kemalettin, “*Üç Tepe I*”, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1998.
- Köroğlu, Kemalettin, *Eski Mezopotamya Tarihi: Başlangıcından Perslere Kadar*. İletişim Yayınları, İstanbul 2006.
- Kuhrt, Amelie, *Eski Çağ'da Yakındoğu (M.Ö. 3000-330)*, Çev. Dilek Şendil, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2010.
- Kurt, Mehmet, “*II. Sargon Devri Kaynakları Işığında Güney Anadolu ve Toros Dağları Bölgesi*” Ankara DTCF Tarih Araştırmaları Dergisi, cilt.29, 2010.
- Lloyd, Seton, Nuri Gökçe, “*Sultantepe: Anglo-Turkish Joint Excavations.*” *Anatolian Studies*, 1953.
- Lloyd, Seton, “*Sultantepe. Part II. Post-Assyrian Pottery and Small Objects Found by the Anglo-Turkish Joint Expedition in 1952*”, *Anatolian Studies*, 4, British Institute, London 1954.
- Lloyd Seton, Brice W., “*Harran*”, *Anatolian Studies*, 1, London:British Institute, 1951.
- Lumsden, Stephen, ed. A. Hausleiter ve A. Reiche, Münster, “*Neo-Assyrian Pottery from Nineveh*”, *Alttertumskunde des Vorderen Orients Archäologische Studien zur Kultur und Geschichte des Alten Orients*, Band 10, 1999.
- Mutlu, Süheyla İrem, Albayrak Yusuf, “*Harran Ve Soğmatar'da Sin Kültünün Varlığı*” **Karadeniz**, 37, 2018, 137.
- Mutlu, Süheyla İrem, “*Yeni Kazılar Işığında Harran Höyük Erken Tunç Çağı Mimarisi ve Çanak Çömlek Verileri*” ed. M.Önal, İ.Mutlu, S.Mutlu, Harran ve Çevresi Arkeoloji, ŞURKAV Yayınları, Şanlıurfa 2019, 154.

- Müller, Uwe, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, “*Die eisenzeitliche Keramik des Lidar Höyük*”, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999.
- Müzeler Şube Müdürlüğü 1996 Yılı Harran Kazı Raporu Müzeler Şube Müdürlüğü 1999 Yılı Harran Kazı ve Yüzey Araştırmaları Raporu.
- Oggiano, Ida, *The Pottery of Iron Age II from Tell Afis*, Contributi della Scuola di Specializzazione in Archaeologia dell’Università degli Studi di Pisa, 1997.
- Ökse, A.Tuba, *Önasya Arkeolojisinde Çanak Çömlek: Teknik Özellikler, Biçimler, Türkçe, İngilizce, Almanca ve Fransızca Terimler*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2012.
- Ölçer, Sevcin, *Harran Kazıları İslami Dönem Seramikleri*, (Doktora Tezi) Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2020.
- Önal, Mehmet, *2018 Yılı Harran Kazıları*, 41. Kazı Sonuçları Toplantısı 3.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2020.
- Önal, Mehmet, Mutlu, Süheyla İrem, Mutlu, Semih, *Harran Ovası Yüzey Araştırması 2018*, 37. Araştırma Sonuçları Toplantısı 2. Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2020.
- Özbilen, Serdar, “Tavşantepe Höyükten Bir Grup Asur Seramiği”, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6 (12), 2016, 363.
- Özfırat, Aynur, *Eski Çağ’da Harran*, 1, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2005.
- Parlakçı Doğan, Hatice, *Şanlıurfa Harran Ovasında Tarımsal Üretimde Suyun Ekonomik Analizi*, Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa 2019.
- Pekşen, Okay, “*Asur Kral Yıllıklarına Göre Anadolu’nun Sahip Olduğu İktisadi ve Zirai Zenginliğin Bölgeye Yapılan Asur Seferlerine Yansıması*”, ed. L. Gürkan Gökçek-Ercüment Yıldırım- Okay Pekşen *Anadolu’nun Eski Çağlarında İktisadi ve Zirai Hayat Değişim Yayınları*, İstanbul 2018.
- Pizzimenti, Sara, *Ebla In The Iron Age: New Evidence From The Acropolis Remarks From A Work In Progress*, Ed. Paolo Matthiae, Frances Pinnock and Marta

D'Andrea, Ebla and Beyond Ancient Near Eastern Studies after Fifty Years of Discoveries at Tell Mardikh, 2014.

Prag, Kay, *The 1959 Deep Sounding At Harran İn Turkey*, Levant.

Sarın, Ümit, *Orta Fırat Bölgesi Demir Çağı Kültürleri* (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2018.

Selim, Rahime, *Harran Höyük Orta Tunç Çağı Seramikleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep 2022.

Şeşen, Ramazan, *Harran Tarihi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1993.

Savaş, Belgin, *Mezraa-Teleilat Demir Çağı Seramikleri*, (Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2005.

Schneider, Ellen, Ed. A. Hausleiter, A., Reiche, Münster, “*Die Eisen Keramik von Tell Sheikh Hassan (Syrien)*, Iron Age Pottery in Northern Mesopotamia, Northern Syria and South-Eastern Anatolia, 1999.

Şenyurt, S. Yücel, Atakan Akçay, İlkay Aklan, “*Yukarı Dicle Havzası’nda Bir Yeni Asur Yerleşimi: Aşağı Salat*”, Seleucia-Olba Kazısı Serisi, VIII, 2018.

Şenyurt, S.Yücel, Yalçın Kamış, Atakan Akçay, *Tasmasor Geç Demir Çağı Çanak Çömlek Buluntuları*, Ed. S.Yücel Şenyurt, Tasmasor, Bilgin Yayınları, Ankara 2011.

Tekin, Halil, “*Hakemi Use 2001 Yılı Kazısı İlk Sonuçlar*” 2001”, ed. N. Tuna-, J. Greenhalg, J. Velibeyoğlu, Ilisu ve Karkamış Baraj Gölleri Altında Kalacak Arkeolojik ve Kültür Varlıklarını Kurtarma Projesi 2001 Yılı Çalışmaları, Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi, TAÇDAM, 2004.

Uziel, Joe, Salome Dan-Goor and Nahshon Szanton. Ed. David Ben-Shlomo “*The Development of Pottery in Iron Age Jerusalem*”, The Iron Age Pottery of Jerusalem: A Typological and Technological Study, Ariel University Institute of Archaeology Monograph Series Number 2.

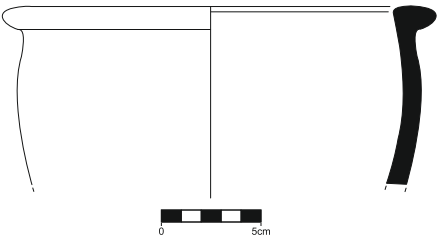
Ünlü, Elif, *Tell Tayinat Yerleşiminde Geç Tunç – Erken Demir Çağı Geçiş Dönemi Seramikleri Üzerinden Amik Ovası’nda Görülen Yerel Devamlılıklar Ve Doğu Akdeniz Bağlantıları*, KAMM Yayınları OLBA, XXV, 2017.

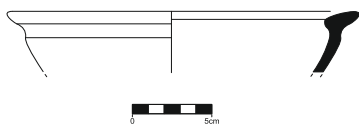
- Yardımcı, Nurettin, *Harran 1983*, VI Kazı Sonuçları Toplantısı, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, İzmir, 1984.
- Yardımcı, Nurettin, *1984 Harran Kazı ve Onarım Çalışmaları*, VII Kazı Sonuçları Toplantısı, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1985.
- Yardımcı, Nurettin, *1985 Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, VIII Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1986.
- Yardımcı, Nurettin, *1986 Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, IX Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1987.
- Yardımcı, Nurettin, *1987 Dönemi Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, X Kazı Sonuçları Toplantısı 1, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Başkanlığı, Ankara 1988.
- Yardımcı, Nurettin, *1988 Dönemi Harran Kazı Çalışmaları*, XI Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Antalya, 1989.
- Yardımcı, Nurettin, *1989 Yılı Harran Kazıları*, XII Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1990.
- Yardımcı, Nurettin, *1990 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, XIII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çanakkale, 1991.
- Yardımcı, Nurettin, *1991 Harran Kazıları*, XIV. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1992.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran Kazı ve Temizlik Çalışmaları*, XV. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1993.
- Yardımcı, Nurettin, *1994 Yılı Harran Kazıları*, XVII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1995.

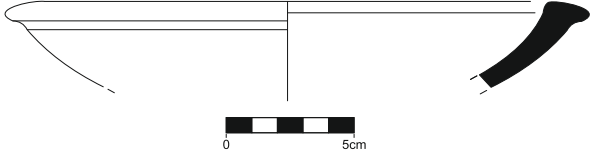
- Yardımcı, Nurettin, *1995 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, XVIII. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 1996.
- Yardımcı, Nurettin, *2001 Yılı Harran Kazı Çalışmaları*, 24. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2002.
- Yardımcı, Nurettin, *2002 Yılı Harran Kazıları*, 25. Kazı Sonuçları Toplantısı I, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2003.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran 2003 Yılı Höyük Kazıları*, 26. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Konya 2004.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran Ovası Yüzey Araştırması I-II*, Archaeological Survey in The Harran Plain I-II. İstanbul 2004.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran 2004 Yılı Kazıları*, 27. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Antalya 2005.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran 2005 Yılı Kazıları*, 28. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çanakkale, 2006.
- Yardımcı, Nurettin, *Harran 2006 Yılı Harran Kazı ve Restorasyon Çalışmaları*, 29. Kazı Sonuçları Toplantısı II, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Kocaeli 2007.
- Yardımcı, Nurettin, *Mezopotamya'ya Açılan Kapı Harran*, Ege Yayınları İstanbul 2007.
- Yardımcı, Nurettin, *2007 Yılı Harran Kazıları*, 30. Kazı Sonuçları Toplantısı 4.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Ankara 2008.

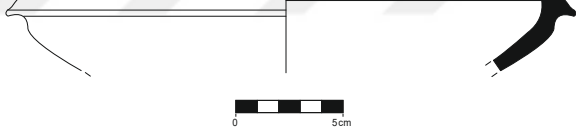
- Yardımcı, Nurettin, *2011 Yılı Harran Kazıları*, 34. Kazı Sonuçları Toplantısı 2.Cilt, T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Çorum 2012.
- Yezerski, “Irit, *Iron Age II Pottery*”, Ed. Hillel Geva, Jewish Quarter Excavations In The Old City Of Jerusalem, Jerusalem, 2010.
- Yılmaz, Mehmet Ali, *Vezirköprü/Oymaağaç Höyük Demir Çağı Seramikleri* (Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2015.
- Yücel, Müslüm, *İbrahim ve Harran Gizemi*, Belge Yayınları, İstanbul 2000.
- Zaina, F, *The Iron Age. Excavations at Karkemish I. The Stratigraphic Sequence of Area G in the Inner Town*,. Ante Quem, Bologna 2018.
- Zirekbilek, Dilek, *Muş Tepeköy Höyüğü Kurtarma Kazıları Orta Demir Çağ/Urartu Çanak Çömleği* (Yüksek Lisans Tezi), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2021.
- Zukerman, Alexander, *Iron Age I And Early Iron Age Iia Pottery*, Ed. by Aren M. Maeir, Tell es-Safi/Gath I: The 1996 – 2005 Seasons, 2012.
- 2014 Yılı Harran Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.
- 2015 Yılı Harran Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.
- 2019 Yılı Harran Kazı Sonuç Raporu, Harran Kazı Evi Arşivi.

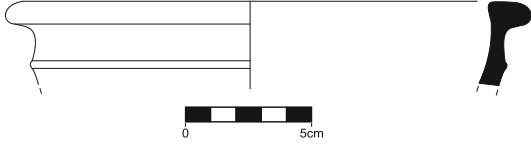
KATALOG

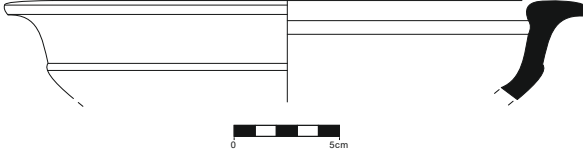
				
Katalog no: 1	Seramik no: 19	Adı: Çan.1a.	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık Bitkisel katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 1-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2006	Çap: 18 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönem: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ağız iç kısmı yivli derin çanak ağız gövde parçasıdır.				

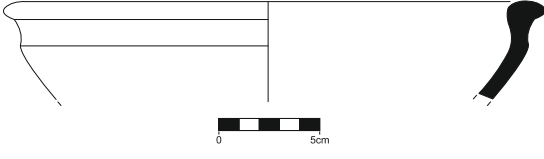
				
Katalog no: 2	Seramik no: 1	Adı: Çan.1b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel katkı	Dış astar: 7.5YR-7/3
Levha no: 1-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-7/3
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 20 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönem: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik içe kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız dış kenarı içbükey, küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır. Hafif omurgalıdır.				

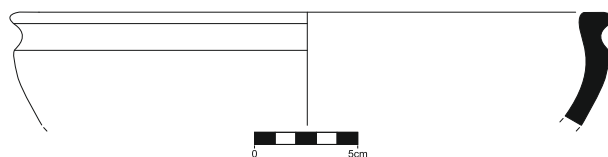
				
Katalog no: 3	Seramik no: 114	Adı: Çan.1c	Katkı maddesi: İnce Kireç- Taşçık-Bitkisel katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 1-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 19 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönem: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa çekik hafif eğik ağız kenarlı sığ çanak ağız gövde parçasıdır. Ağız altında ince bir yiv bulunmaktadır.				

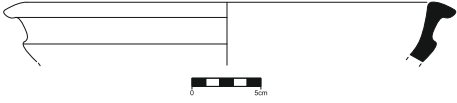
				
Katalog no: 4	Seramik no: 98	Adı: Çan.1d	Katkı maddesi: Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 1-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 21 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönem: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik hem ağız iç kısmında hem de dış kısmında yiv bulunan sığ çanak ağız gövde parçasıdır.				

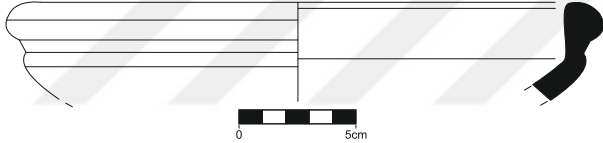
				
Katalog no: 5	Seramik no: 37	Adı: Çan.1e.1	Katkı maddesi: Bitkisel katkı- Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 2-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-DD	Tarih: 2006	Çap: 18 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönem: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

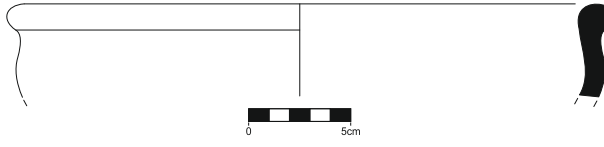
				
Katalog no: 6	Seramik no: 96	Adı: Çan.1e.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 2-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 29 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönem: - Tanım: Dışa çekik içe kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdeye doğru hafif omurgası olan çanak ağız gövde parçasıdır. İç kısımda yiv bulunmaktadır.				

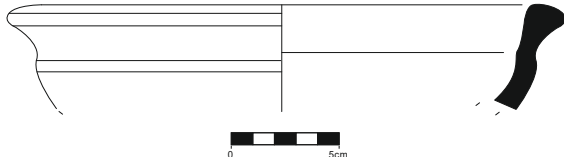
				
Katalog no: 7	Seramik no: 18	Adı: Çan.1e.3	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 10YR-7/3
Levha no: 2-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 10YR-7/3
Açma adı: 36 EE	Tarih: 09.10.2006	Çap: 24 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

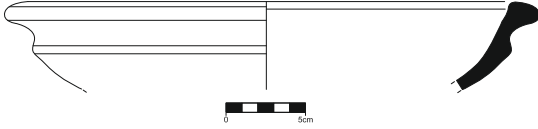
				
Katalog no: 8	Seramik no: 43	Adı: Çan.1e.4	Katkı maddesi: Kireç-taşçık	Dış astar: -
Levha no: 2-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5 YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: 35 DD	Tarih: 30.10.2007	Çap: 26 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı:
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800)				
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, küresel gövdeli omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

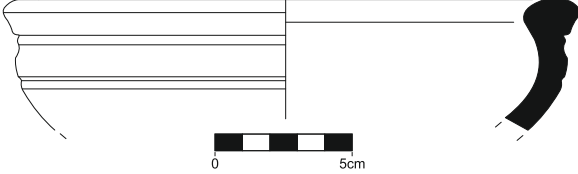
				
Katalog no: 9	Seramik no: 2	Adı: Çan.1e.5	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 2-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 29 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik eğik ağız kenarlı, omurgalı sıg çanak ağız gövde parçasıdır.				

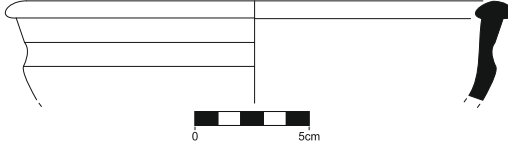
				
Katalog no: 10	Seramik no: 27	Adı: Çan.2a.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 3-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 22 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı ve gövdesi yivli, omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

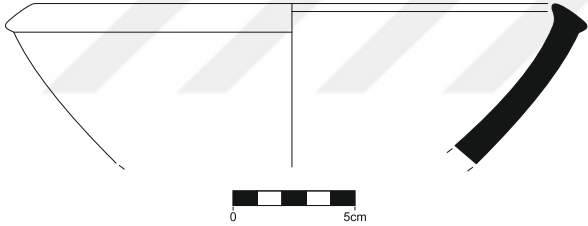
				
Katalog no: 11	Seramik no: 33	Adı: Çan.2a.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel katkı	Dış astar: 7.5YR-6/1
Levha no: 3-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-6/1
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 27 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, yuvarlatılmış ağız kenarlı, küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır.				

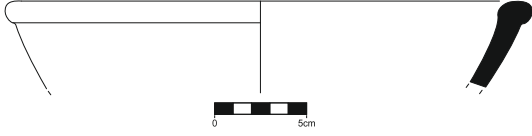
				
Katalog no: 12	Seramik no: 75	Adı: Çan.2a.3.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 3-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35 DD (a)	Tarih: 2004	Çap: 20 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa kalınlaştırılmış yivli ağız kenarlı, küresel gövdesinde hafif omurgası bulunan çanak ağız gövde parçasıdır.				

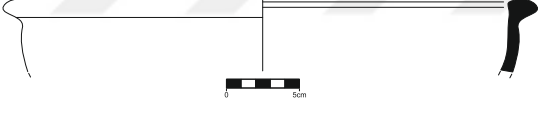
				
Katalog no: 13	Seramik no: 71	Adı: Çan.2a.3.2	Katkı maddesi: Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 3-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: -
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2011	Çap: 30 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, hafif eğik, küresel gövdeli, omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

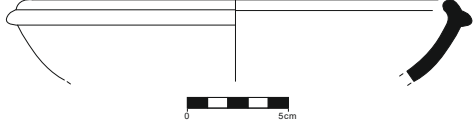
				
Katalog no: 14	Seramik no: 72	Adı: Çan.2b.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 4-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-8/4	İç astar: -
Açma adı: 35 EE	Tarih: 29.10.2011	Çap: 18 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç ve dış kısımları yivli küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır.				

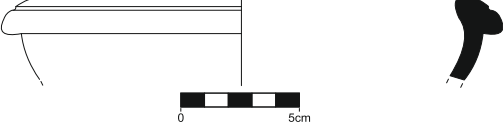
				
Katalog no: 15	Seramik no: 31	Adı: Çan.2b.2	Katkı maddesi: Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 4-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: E Açması	Tarih: 2006	Çap: 20 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, gövdesi yivli, omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

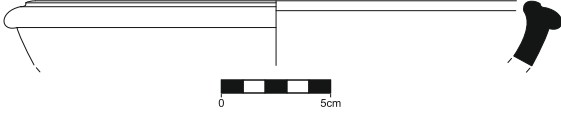
				
Katalog no: 16	Seramik no: 106	Adı: Çan.2b.3	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 4-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 21cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: İçe ve dışa kalınlaştırılmış içe dönük ağız kenarlı derin çanak ağız gövde parçasıdır.				

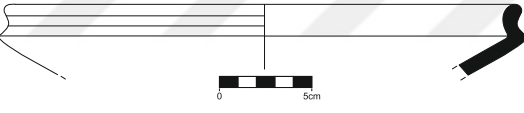
				
Katalog no: 17	Seramik no: 111	Adı: Çan.2b.4	Katkı maddesi: bitkisel katkı, taşcık çok az mika	Dış astar: -
Levha no: 4-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 5Y-6/1	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 26 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış aynı zamanda ağız kısmına yuvarlak bir hat verilmiş çanak ağız gövde parçasıdır.				

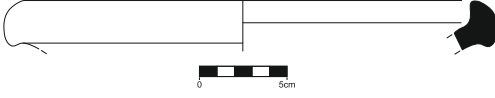
				
Katalog no: 18	Seramik no: 25	Adı: Çan.2b.5	Katkı maddesi: Kireç-Taşcık- Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 4-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 33 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, iç kısmı yivli küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır.				

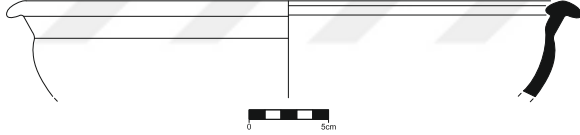
				
Katalog no: 19	Seramik no: 74	Adı: Çan.3a	Katkı maddesi: Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 10YR-7/2
Levha no: 5-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7,5YR-6/3	İç astar: 10YR-7/2
Açma adı: 35 DD (b)	Tarih: 2004	Çap: 18 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Var
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış oluk ağızlı, küresel gövdeli sıg çanak ağız gövde parçasıdır.				

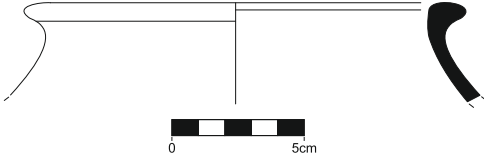
				
Katalog no: 20	Seramik no: 41	Adı: Çan.3b	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: -
Levha no: 5-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5 YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2006	Çap: 17 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa eğik, kalınlaştırılmış, oluklu ağıza sahip küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır.				

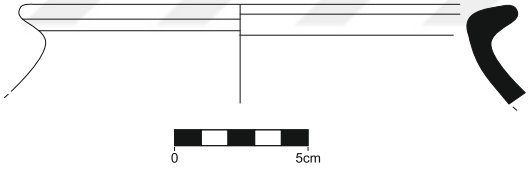
				
Katalog no: 21	Seramik no: 123	Adı: Çan.3b	Katkı maddesi: Bitkisel katkı-taşçık	Dış astar: -
Levha no: 5-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 22 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa eğik, kalınlaştırılmış, oluklu ağıza sahip, ağız iç kısmı yivli, küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır.				

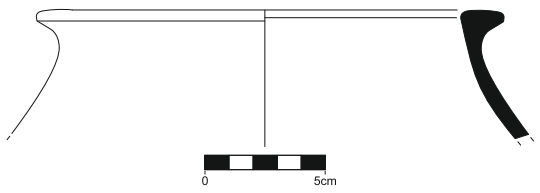
				
Katalog no: 22	Seramik no: 50	Adı: Çan.4	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5YR-4/3
Levha no: 5-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 10 YR-6/4	İç astar: 2.5YR-4/3
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 27 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme:	Astar:	Açkı:
Dönemi: - Tanım: Dışa dönük keskin omurgalı ağız dış kısmı yivli çanak ağız gövde parçasıdır. Dış kısmında yanık izleri mevcuttur.				

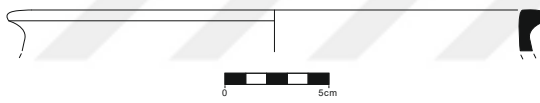
				
Katalog no: 23	Seramik no: 122	Adı: Çan.5a	Katkı maddesi: Bitkisel katkı- Kireç	Dış astar: -
Levha no: 5-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 25 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: İçe dönük kalınlaştırılmış ağıza sahip çekiç görünümünde derin çanak ağız gövde parçasıdır.				

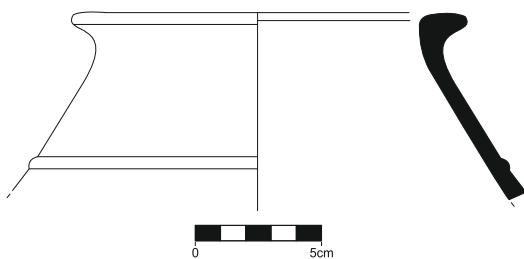
				
Katalog no: 24	Seramik no: 28	Adı: Çan.5b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 5-f	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 33cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: İçe ve dışı kalınlaştırılmış çekiç başı görünümlü ağıza sahip küresel gövdeli çanak ağız gövde parçasıdır. Ağız iç kısmında yiv bulunmaktadır.				

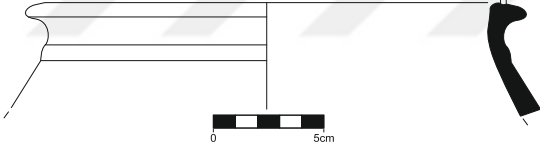
				
Katalog no: 25	Seramik no: 23	Adı: Çöm.1	Katkı maddesi: Taşçık- Bitkisel katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 6-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 2006	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

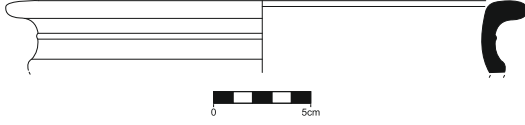
				
Katalog no: 26	Seramik no: 9	Adı: Çöm.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Yoğun Bitki	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 6-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35-36 EE-DD	Tarih: 16.10.2006	Çap: 16 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: -	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı küresel gövdeli, ağız kısmının dış kenarı iç bükey çömlek ağız gövde parçasıdır.				

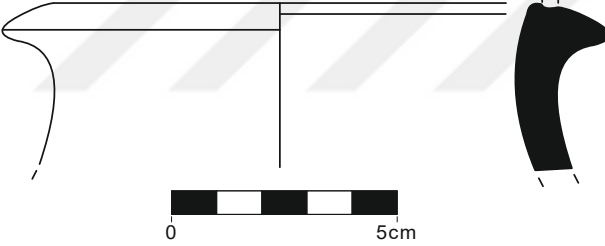
				
Katalog no: 27	Seramik no: 4	Adı: Çöm.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 6-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 12.10.2006	Çap: 16cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: -	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

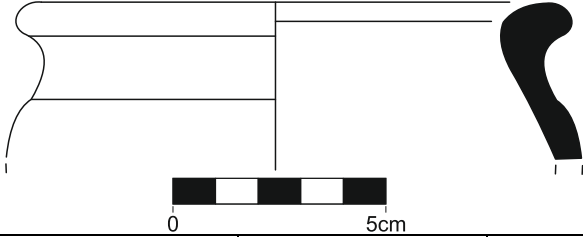
				
Katalog no: 28	Seramik no: 77	Adı: Çöm.1	Katkı maddesi: Kireç-taşçık	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 6-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35 DD (c)	Tarih: 2004	Çap: 21 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: -	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

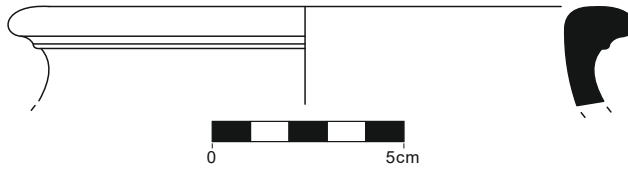
				
Katalog no: 29	Seramik no: 24	Adı: Çöm.1a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-7/2
Levha no: 6-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-7/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 2006	Çap: 12 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı gövdede kabartma şeklinde omurgası bulunan çömlektir				

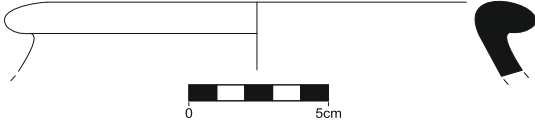
				
Katalog no: 30	Seramik no: 59	Adı: Çöm.1b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5YR-6/6
Levha no: 6-f	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 36 DD	Tarih: 21.10.2011	Çap: 20 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik yuvarlatılmış ağız kenarlı dudak üst kısmında oluk bulunan kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır. Boynun altında kabartma şeklinde yiv bulunmaktadır.				

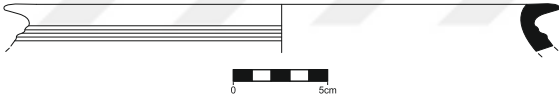
				
Katalog no: 31	Seramik no: 22	Adı: Çöm.1c	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/3
Levha no: 6-g	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 7.5YR-8/3
Açma adı: 36 EE	Tarih: 2006	Çap: 23 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı gövdede omurga, ağız iç kısmında yiv bulunan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

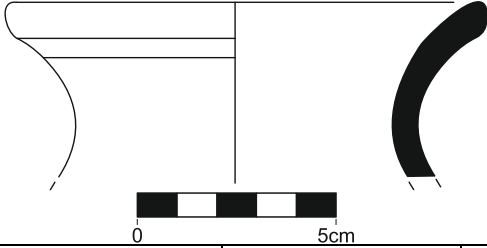
				
Katalog no: 32	Seramik no: 97	Adı: Çöm.1d	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 7-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-5/2	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 9 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı, dudak üstünde oluk bulunan dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

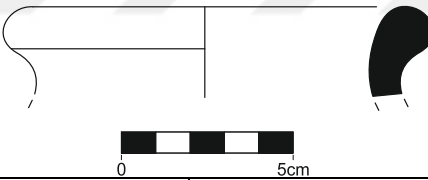
				
Katalog no: 33	Seramik no: 54	Adı: Çöm.1e	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: -
Levha no: 7-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2011	Çap: 11 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330) Tanım: Dışa çekik, dar ağızlı, kısa boyunlu, küresel gövdeli ve omurgalı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

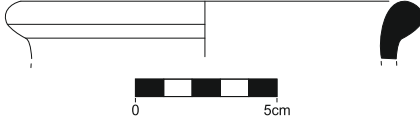
				
Katalog no: 34	Seramik no: 91	Adı: Çöm.1f	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 7-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: E Açması	Tarih: 2005	Çap: 12 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı kısa boyunlu, boynun başlangıcında kabartma şeklinde ince bir yiv bulunan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

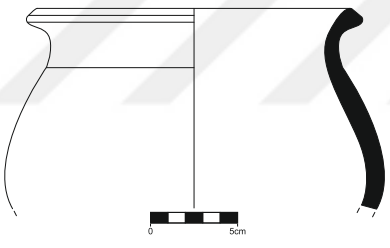
				
Katalog no: 35	Seramik no: 103	Adı: Çöm.1g	Katkı maddesi: Kum-Kireç	Dış astar: 7.5YR-7/2
Levha no: 7-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/4	İç astar: 7.5YR-7/2
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2006	Çap: 15 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa çekik aynı zamanda eğik ağız kenarlı kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

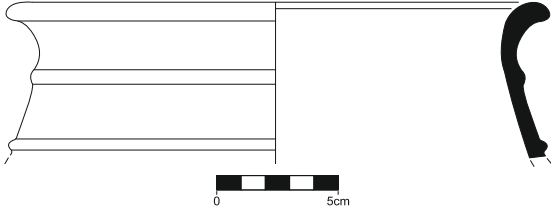
				
Katalog no: 36	Seramik no: 48	Adı: Çöm.1h	Katkı maddesi: Kireç-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 7-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 26 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı, kısa boyunlu boyundan gövdeye doğru yivleri bulunan geniş ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

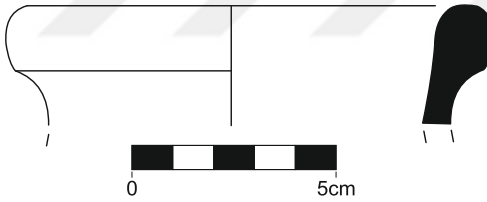
				
Katalog no: 37	Seramik no: 58	Adı: Çöm.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 8-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-8/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 29.10.2011	Çap: 11 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800) Tanım: Dışa dönük, dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

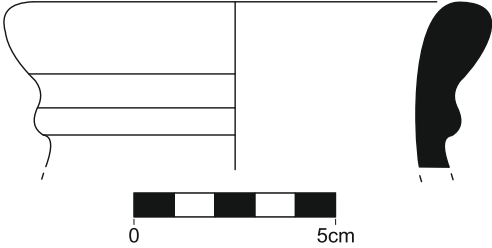
				
Katalog no: 38	Seramik no: 129	Adı: Çöm.2a	Katkı maddesi: İnce Kireç-İnce Kum-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 8-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa dönük kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

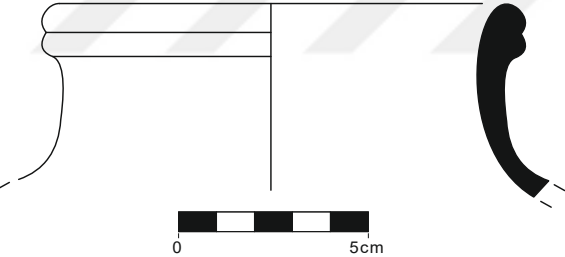
				
Katalog no: 39	Seramik no: 15	Adı: Çöm.2a	Katkı maddesi: Mika-Taşçık	Dış astar: 5YR-8/3
Levha no: 8-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: 5YR-8/3
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2006	Çap: 13 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa dönük kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

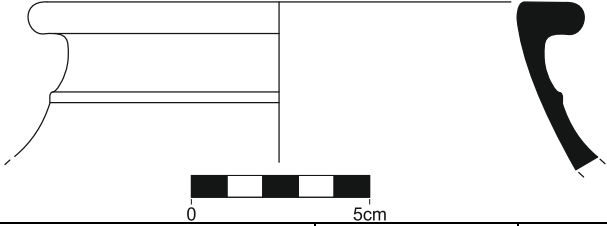
				
Katalog no: 40	Seramik no: 55	Adı: Çöm.2b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 8-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 27.10.2011	Çap: 18 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa dönük, hafif eğik, kısa boyunlu, küresel gövdeli çömlek ağız gövde parçasıdır.				

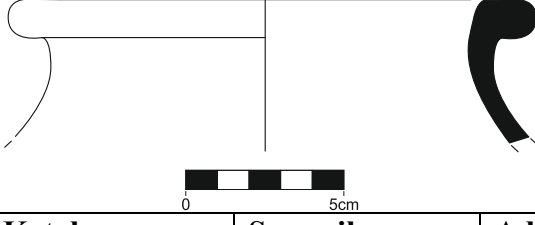
				
Katalog no: 41	Seramik no: 29	Adı: Çöm.2c	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 8-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36 EE-DD	Tarih: 2006	Çap: 20 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa dönük hafif çekik kısa boyunlu, kabartma şeklinde yivleri bulunan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

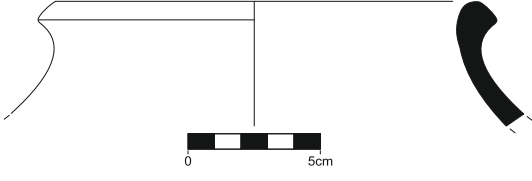
				
Katalog no: 42	Seramik no: 128	Adı: Çöm.3a	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 9-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

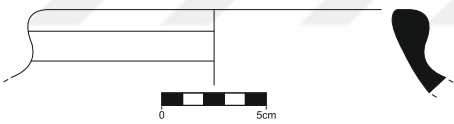
				
Katalog no: 43	Seramik no: 20	Adı: Çöm.3a.1	Katkı maddesi: İri Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5YR-7/6
Levha no: 9-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: 2.5YR-7/6
Açma adı: 35EE	Tarih: 2006	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, boyun kısmında yiv bulunan dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

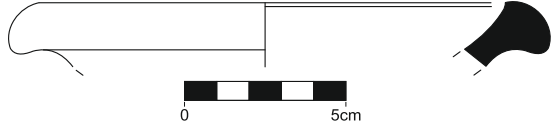
				
Katalog no: 44	Seramik no: 99	Adı: Çöm.3a.2	Katkı maddesi: İnce Kum- Mika	Dış astar: -
Levha no: 9-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış çift boğumlu, orta yükseklikte boyuna sahip küçük ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

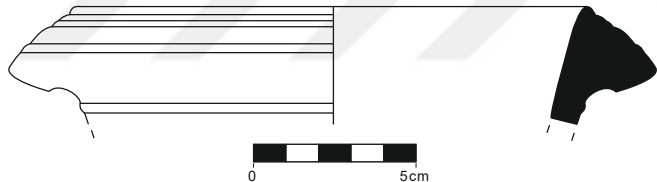
				
Katalog no: 45	Seramik no: 52	Adı: Çöm.3a.3.1	Katkı maddesi: İnce Kireç- Bitkisel Katkı- Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 9-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2007	Çap: 13 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa düzleştirilerek kalınlaştırılan kısa boyunlu dar ağızlı, boyun bitiminde kabartma şeklinde yivi olan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

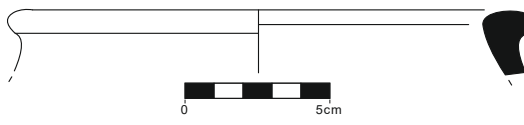
				
Katalog no: 46	Seramik no: 47	Adı: Çöm.3a.3.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 9-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5 YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35 DD (a)	Tarih: 2007	Çap: 13 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa düzleştirilerek kalınlaştırılan kısa boyunlu dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

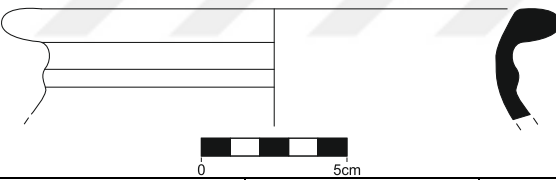
				
Katalog no: 47	Seramik no: 109	Adı: Çöm.3a.4	Katkı maddesi: İnce Kum- İnce Kireç	Dış astar: 5Y-8/2
Levha no: 9-f	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 15 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Var
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, ağız kısmına keskin bir hat verilen kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

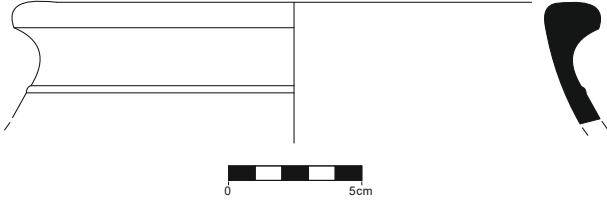
				
Katalog no: 48	Seramik no: 66	Adı: Çöm.3a.5	Katkı maddesi: İnce Kireç- Taşçık	Dış astar: 10YR-8/2
Levha no: 9-g	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 2.5YR-6/6
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2011	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, dışa dönük kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

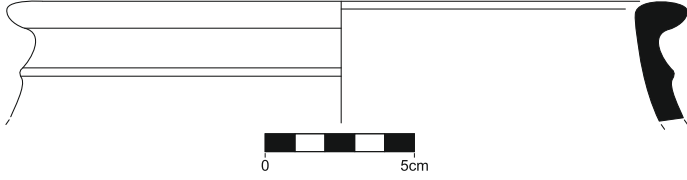
				
Katalog no: 49	Seramik no: 124	Adı: Çöm.3a.6	Katkı maddesi: Bitkisel katkı-taşçık	Dış astar: -
Levha no: 10-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/4	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 14 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa kalınlaştırılmış hafif eğik ağızlı, ağız iç kısmı yivli çömlek ağız gövde parçasıdır.				

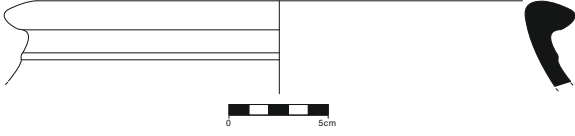
				
Katalog no: 50	Seramik no: 76	Adı: Çöm.3a.7	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 10-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 DD (c)	Tarih: 2004	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ve kare kesit verilmiş, dudak üstü bol yivli ağız kenarlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

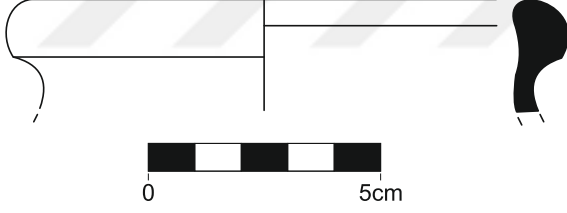
				
Katalog no: 51	Seramik no: 89	Adı: Çöm.3a.8	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 10-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: E Açması	Tarih: 2005	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: Dışa kalınlaştırılmış çekik kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

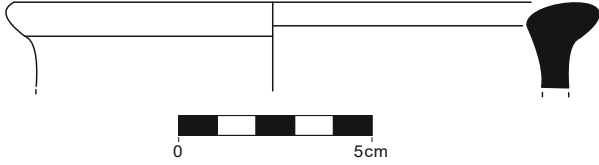
				
Katalog no: 52	Seramik no: 62	Adı: Çöm.3a.8.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 10-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 27.10.2011	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: -				
Tanım: Dışa kalınlaştırılmış çekik, hafif eğik ağızlı, kısa boyunlu boyun bitiminde kabartma şeklinde yivi bulunan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

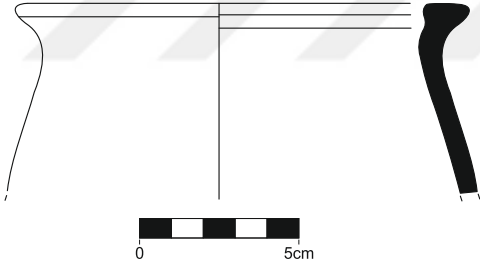
				
Katalog no: 53	Seramik no: 93	Adı: Çöm.3a.8.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: -
Levha no: 10-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 10YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, çekik ve kare kesit verilmiş kısa boyunlu, omurgalı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

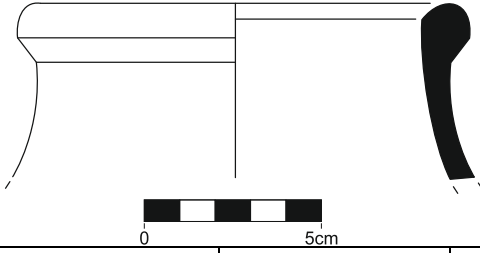
				
Katalog no: 54	Seramik no: 45	Adı: Çöm.3a.8.3	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-6/3
Levha no: 10-f	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/6	İç astar: 2.5Y-6/3
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 20 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, hafif çekik iç kısmı ve gövdesi keskin yivli kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

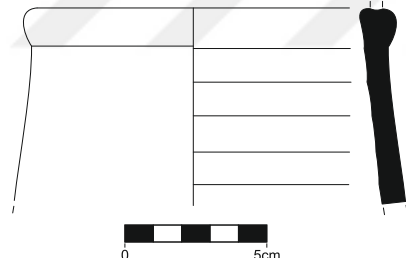
				
Katalog no: 55	Seramik no: 80	Adı: Çöm.3a.8.4	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 10-g	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: (5YR-7/4)	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 DD (c)	Tarih: 2003	Çap: 22 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, hafif çekik ve eğik, boyun bitiminde hafif kabartma şeklinde yiv bulunan kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

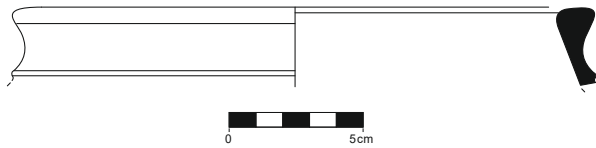
				
Katalog no: 56	Seramik no: 127	Adı: Çöm.3b.1	Katkı maddesi: Bitkisel katkı-kireç	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 11-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış, içi yivli dışa dönük kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

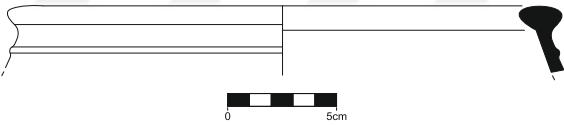
				
Katalog no: 57	Seramik no: 84	Adı: Çöm.3b.2.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 10-YR-8/2
Levha no: 11-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 10YR-8/2
Açma adı: 35-36 DD (c)	Tarih: 28.10.2003	Çap: 12 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Astar: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış hafif çekik ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

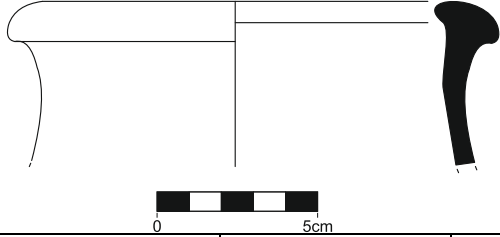
				
Katalog no: 58	Seramik no: 108	Adı: Çöm.3b.2.2	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: -
Levha no: 11-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 12 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış hafif çekik ağızlı, içi yivli kısa boyunlu, dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

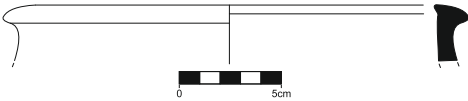
				
Katalog no: 59	Seramik no: 26	Adı: Çöm.3b.3	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 11-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-8/3	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 11 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Ağız kısmı içe ve dışa kalınlaştırılarak keskinlik verilmiş, iç kısmı yivli çömlek ağız gövde parçasıdır. Dış yüzünde yanık izleri mevcuttur.				

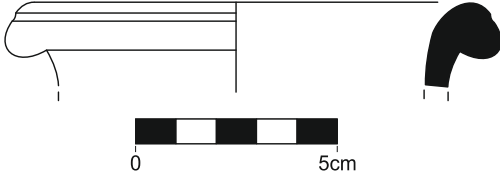
				
Katalog no: 60	Seramik no: 107	Adı: Çöm.3b.4	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 11-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 11 cm	Pişme:	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İçe ve dışa kalınlaştırılmış ağızlı, dudak üstü oluklu uzun boyunlu, dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

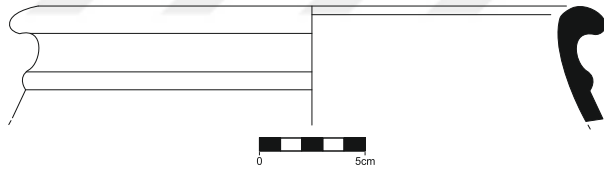
				
Katalog no: 61	Seramik no: 82	Adı: Çöm.3b.5	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 11-f	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5 YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 DD (c)	Tarih: 28.10.2003	Çap: 17 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli, omurgalı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

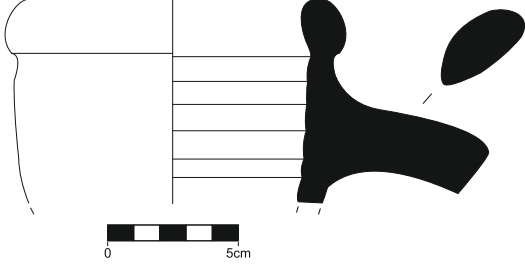
				
Katalog no: 62	Seramik no: 42	Adı: Çöm.3b.6	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç-Taşçık	Dış astar: 10YR-8/3
Levha no: 11-g	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: 10YR-8/3
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 22 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış, hafif yuvarlatılmış ağız kenarlı, omurgalı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

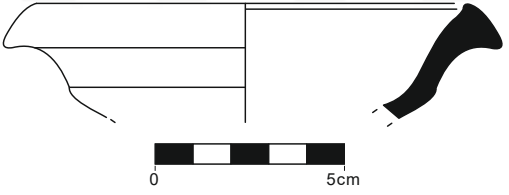
				
Katalog no: 63	Seramik no: 21	Adı: Çöm.4a	Katkı maddesi: Yoğun Kireç- Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 12-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2006	Çap: 12 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Çekiç başı görünümlü hafif eğik ağız kenarına sahip dar ağızlı çömlek ağız gövde parçasıdır.				

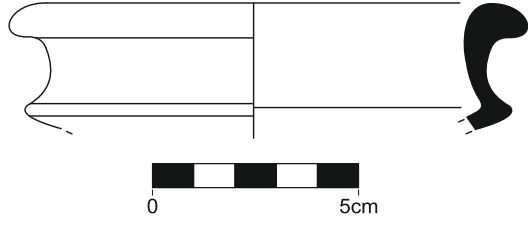
				
Katalog no: 64	Seramik no: 104	Adı: Çöm.4a	Katkı maddesi: Kireç- Kum	Dış astar: -
Levha no: 12-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: 35-36 DD(c)	Tarih: 2003	Çap: 19 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: -	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Çekiç başı görünümlü ağız kenarına sahip çömlek ağız gövde parçasıdır.				

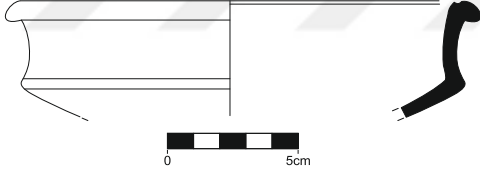
				
Katalog no: 65	Seramik no: 126	Adı: Çöm.5a	Katkı maddesi: İnce kum-ince kireç	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 12-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa eğik kalınlaştırılmış, dudak üstünde oluk şeklinde yiv bulunan çömlek ağız gövde parçasıdır.				

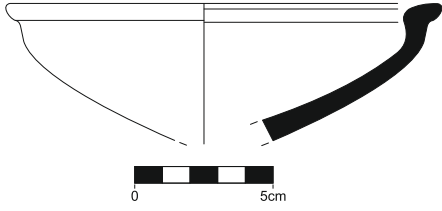
				
Katalog no: 66	Seramik no: 44	Adı: Çöm.5b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/3
Levha no: 12-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/3
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 25 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa eğik iç kısmı ve gövdesi kabartma şeklinde yivli geniş ağızlı kısa boyunlu çömlek ağız gövde parçasıdır.				

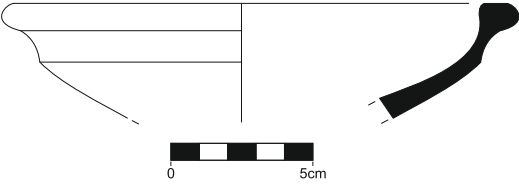
				
Katalog no: 67	Seramik no: 39	Adı: Çöm.6	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı- Kireç-Taşçık	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 12-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 35-EE	Tarih: 2006	Çap: 11 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: -	Astar: Var	Açkı: -
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış ağızlı kulplu, uzun boyunlu çömlek ağız gövde ve kulp parçasıdır.				

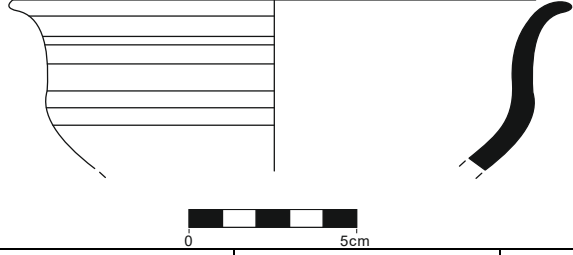
				
Katalog no: 68	Seramik no: 83	Adı: Kas.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5Y-8/2
Levha no: 13-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 7.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 DD (c)	Tarih: 28.10.2003	Çap: 12 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa devrik omurgalı, ağız iç kısmı yivli kâse ağız gövde parçasıdır.				

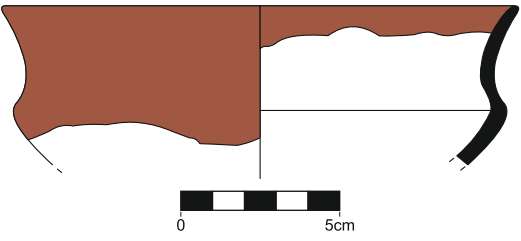
				
Katalog no: 69	Seramik no: 86	Adı: Kas.2a	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: 10 YR-8/2
Levha no: 13-b	Mal grubu: Basit	Formu: Kâse	Hamur: 5YR-7/3	İç astar: 10 YR-8/2
Açma adı: 35-DD(a)	Tarih: 2003	Çap: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa hafif eğik ağız kenarlı, omurgalı kâse ağız gövde parçasıdır.				

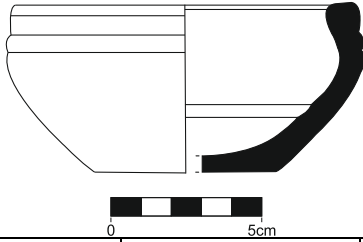
				
Katalog no: 70	Seramik no: 68	Adı: Kas.2b	Katkı maddesi: İnce Kum-İnce Kireç	Dış astar: 7.5YR-7/4
Levha no: 13-c	Mal grubu: Basit	Formu: Kâse	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-7/4
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2011	Çap: 15 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Var
Dönemi:- Tanım: Dışa eğik ağızlı, dudak üst kısmında yiv bulunan omurgalı çanak ağız gövde parçasıdır.				

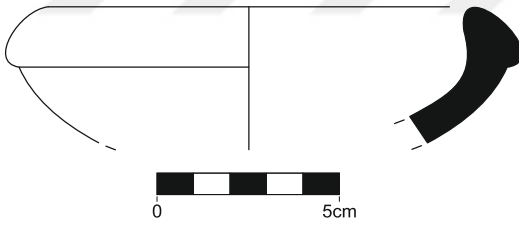
				
Katalog no: 71	Seramik no: 13	Adı: Kas.3a	Katkı maddesi: Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 5Y-8/2
Levha no: 13-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 7.5YR-8/4	İç astar: 5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2006	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800)				
Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı iç kısmı yivli, içe doğru hafifçe yuvarlatılmış, kâse ağız gövde parçasıdır.				

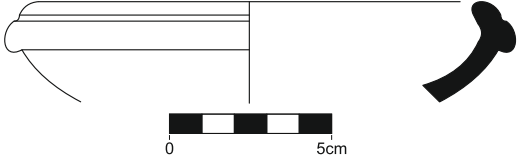
				
Katalog no: 72	Seramik no: 102	Adı: Kas.3b	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-İnce Kireç-İnce kum	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 13-e	Mal grubu: Basit	Formu: Kâse	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2006	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, omurgalı kâse ağız gövde parçasıdır.				

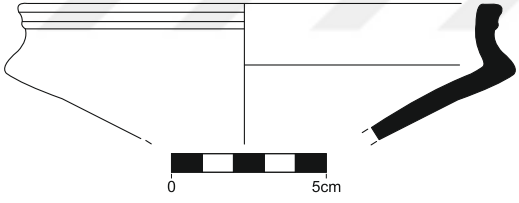
				
Katalog no: 73	Seramik no: 100	Adı: Kas.4a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 13-d	Mal grubu: Basit	Formu: Kâse	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: E Açması-F Açması	Tarih: 2005	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330)				
Tanım: Dışa dönük hafif dışa çekik ağız kenarlı kâse ağız gövde parçasıdır. İki parça halinde farklı açmalarda açığa çıkarılmıştır. Her iki parçanın aynı kaba ait olduğu anlaşılmış ve birleştirilmiştir. Her iki parçada muhtemelen bulundukları alandan kaynaklı renk farklılığı görülmektedir.				

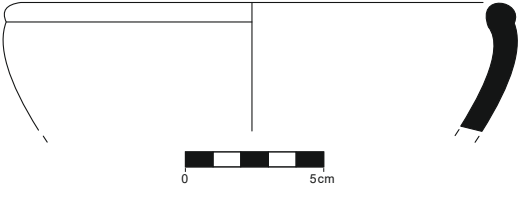
				
Katalog no: 74	Seramik no: 51	Adı: Kas.4b	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kum-Kireç	Boya: 2.5YR-6/6
Levha no: 13-e	Mal grubu: Basit	Formu: Kâse	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: - Dış Astar: -
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2007	Çap: 16 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Var
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330)				
Tanım: Dışa dönük basit ağız kenarlı boyalı kâse ağız gövde parçasıdır. İç kısmında sadece ağız kenarında boya görülmüştür. Gerek dış, gerekse iç boyası deforme olmuştur.				

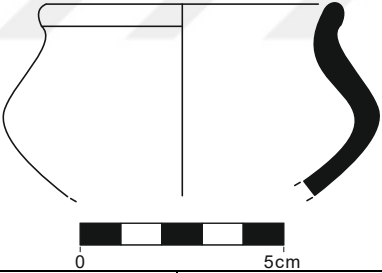
				
Katalog no: 75	Seramik no: 46	Adı: Kas.5a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 14-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 10YR-7/2	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Dip Çapı: 5,5 Ağız Çapı: 10 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış, iç ve dışı yivli, düz dipli kâse ağız-gövde-dip parçasıdır. Tez kapsamında incelenen tüm seramik parçaları içerisinde tam form veren tek örnektir.				

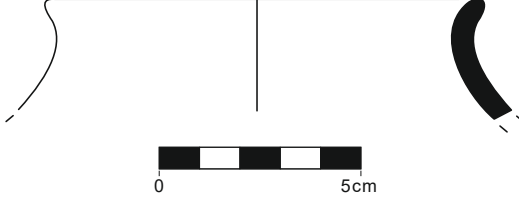
				
Katalog no: 76	Seramik no: 115	Adı: Kas.5b.1	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Taşçık	Dış astar: 7.5YR-7/3
Levha no: 14-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 2.5YR-6/6
Açma adı: 8G-10A	Tarih: 2018	Çap: 11 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: a, b, c/6, 7, 8	Seviye: 387,21	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, içe dönük ağız kenarlı küresek gövdeli kâse ağız gövde parçasıdır.				

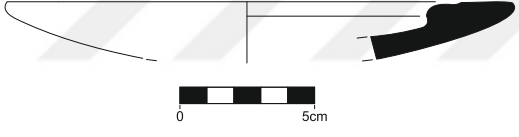
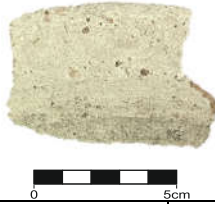
				
Katalog no: 77	Seramik no: 40	Adı: Kas.5b.2	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: 5 YR-6/6
Levha no: 14-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 7.5 YR-7/3	İç astar: 5 YR-6/6
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2006	Çap: 13 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış oluklu ağız kenarlı küresel gövdeli kâse ağız gövde parçasıdır.				

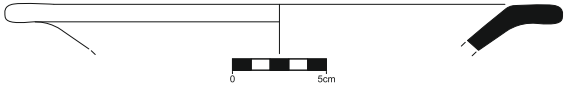
				
Katalog no: 78	Seramik no: 36	Adı: Kas.5b.3	Katkı maddesi: İnce kum- Mika	Dış astar: -
Levha no: 14-d	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 2.5YR-5/6	İç astar: -
Açma adı: 35-DD	Tarih: 2006	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış çift boğumlu ağız kenarlı, keskin omurgalı, derin kâse ağız gövde parçasıdır. Dış kısımlarda yanık izleri görülmektedir.				

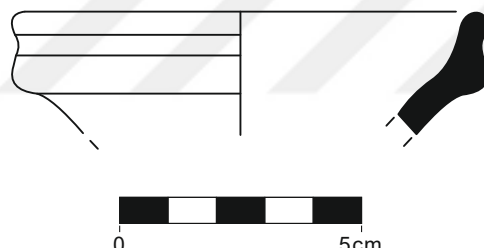
				
Katalog no: 79	Seramik no: 101	Adı: Kas.5b.4	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 14-e	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Kâse	Hamur: 7.5YR-5/1	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 15 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Var
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, hafif yuvarlatılmış küresel gövdeli kâse ağız gövde parçasıdır.				

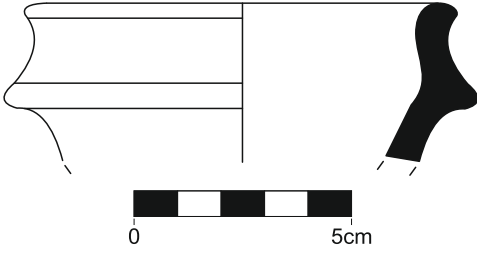
				
Katalog no: 80	Seramik no: 94	Adı: Çömç.1	Katkı maddesi: Mika-Taşçık	Dış astar: 5YR-8/2
Levha no: 15-a	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlekçik	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 5YR-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 6 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa dönük basit ağız kenarlı yuvarlak gövdeli, ince cidarlı çömlekçik ağız gövde parçasıdır.				

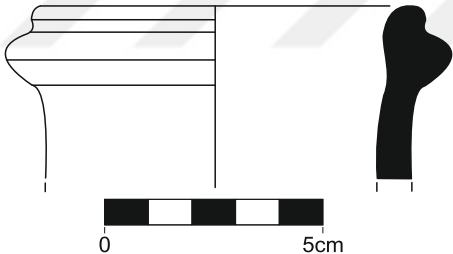
				
Katalog no: 81	Seramik no: 87	Adı: Çömç.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 15-b	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Çömlekçik	Hamur: 5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: E Açması	Tarih: 15.09.2005	Çap: 9 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Geç Demir Çağ (MÖ.600-330)				
Tanım: Dışa dönük ağızlı, kısa boyunlu çömlekçik ağız gövde parçasıdır.				

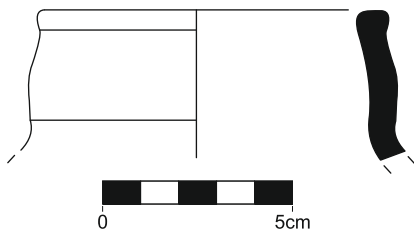
				
Katalog no: 82	Seramik no: 12	Adı: Tab.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 10YR-8/2
Levha no: 15-c	Mal grubu: Basit Mal	Formu: Tabak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 10YR-8/2
Açma adı: 36EE	Tarih: 2006	Çap: 14 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:-				
Tanım: Dışa çekik iç kısmı kalınlaştırılmış ağız kenarlı yayvan tabak ağız gövde parçasıdır.				

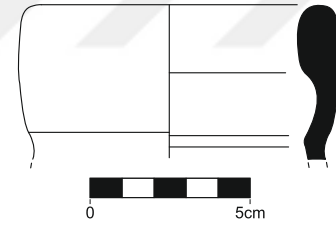
				
Katalog no: 83	Seramik no: 57	Adı: Tab.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 10YR-8/2
Levha no: 15-d	Mal grubu: Basit	Formu: Tabak	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: 10YR-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 22.10.2011	Çap: 24 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı tabak ağız gövde parçasıdır.				

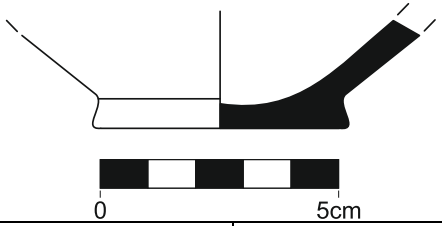
				
Katalog no: 84	Seramik no: 90	Adı: Şişe.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 16-a	Mal grubu: Basit	Formu: Şişe	Hamur: 2.5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: E Açması	Tarih: 2005	Çap: 8 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa dönük, kalınlaştırılmış boğumlu ağız kenarlı şişe ağız gövde parçasıdır.				

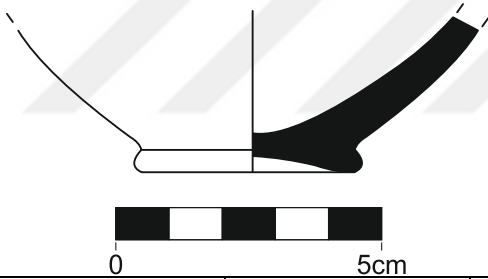
				
Katalog no: 85	Seramik no: 32	Adı: Şişe.2	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: -
Levha no: 16-b	Mal grubu: Basit	Formu: Şişe	Hamur: 2.5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 9 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800)				
Tanım: Dışa hafif çekik boğumlu ağız kenarlı şişe ağız gövde parçasıdır.				

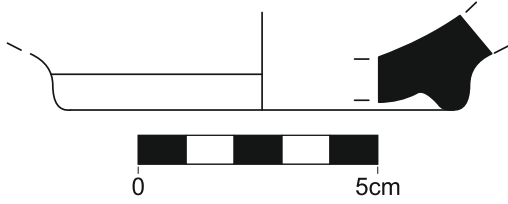
				
Katalog no: 86	Seramik no: 53	Adı: Şişe.3	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 16-c	Mal grubu: Basit	Formu: Şişe	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2011	Çap: 8 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:-				
Tanım: Dışa kalınlaştırılmış, oluklu, dik boyunlu şişe ağız gövde parçasıdır.				

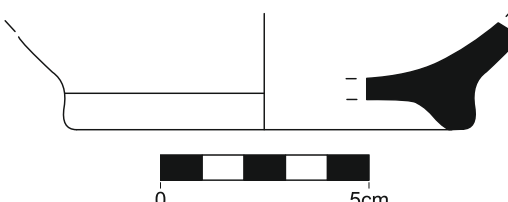
				
Katalog no: 87	Seramik no: 67	Adı: Şişe.4	Katkı maddesi: Taşçık-İnce Kireç	Dış astar: -
Levha no: 16-d	Mal grubu: Basit	Formu: Şişe	Hamur: 10YR-8/2	İç astar: -
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2011	Çap: 8 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Basit ağız kenarlı hafif dışa kalınlaştırılmış, orta uzunlukta bir boyuna sahip şişe ağız gövde parçasıdır.				

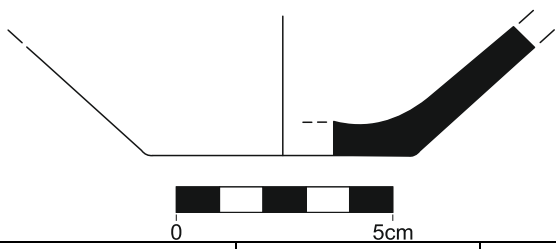
				
Katalog no: 88	Seramik no: 112	Adı: Şişe.5	Katkı maddesi: Bitkisel katkı-taşcık	Dış astar: 10YR-7/3
Levha no: 16-e	Mal grubu: Basit	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-7/4	İç astar: 10YR-7/3
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 8 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç kalınlaştırılmış ağız kenarlı, orta uzunlukta bir boyuna sahip şişe ağız gövde parçasıdır.				

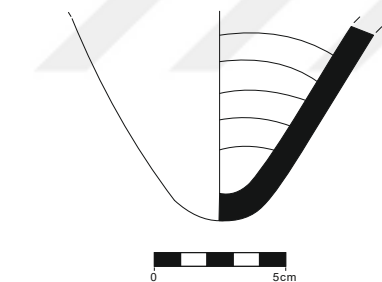
				
Katalog no: 89	Seramik no: 69	Adı: Dip.1	Katkı maddesi: Taşçık-İnce Kireç	Dış astar: 2.5Y-8/1
Levha no: 17-a	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 2.5Y-8/1
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2011	Çap: 5 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Alçak Kaideli dip-gövde parçasıdır.				

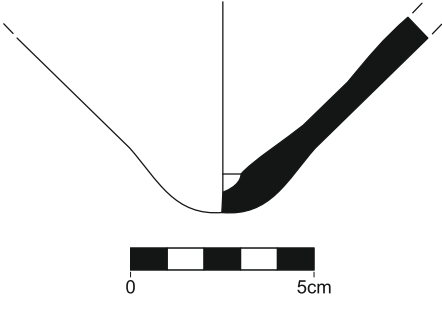
				
Katalog no: 90	Seramik no: 118	Adı: Dip.2	Katkı maddesi: İnce Kireç-Taşçık	Dış astar: 10YR-8/2
Levha no: 17-b	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 4 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Halka şeklinde dip-gövde parçasıdır.				

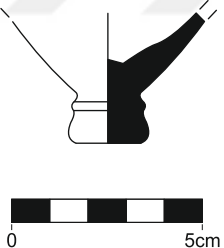
				
Katalog no: 91	Seramik no: 121	Adı: Dip.2	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Taşçık	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 17-c	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 8 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Halka şeklinde dip-gövde parçasıdır. İç astarlanmamış hamur ile aynı renktedir. Dışında ise çok az astar izi görülmektedir.				

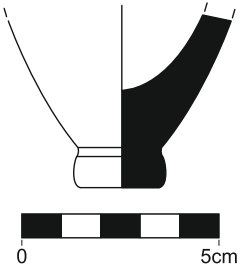
				
Katalog no: 92	Seramik no: 119	Adı: Dip.2	Katkı maddesi: İnce Kireç-Taşçık- Bitkisel katkı	Dış astar: -
Levha no: 17-d	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 9 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Halka şeklinde dip-gövde parçasıdır.				

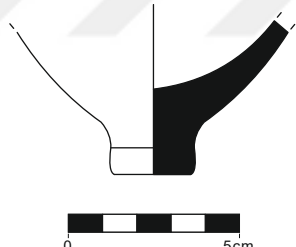
				
Katalog no: 93	Seramik no: 117	Adı: Dip.3	Katkı maddesi: Taşçık- Bitkisel katkı	Dış astar: -
Levha no: 17-e	Mal grubu: Basit	Formu:	Hamur: 7.5YR-8/3	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 6 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: Düz dip-gövde parçasıdır.				

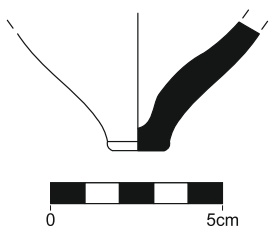
				
Katalog no: 94	Seramik no: 88	Adı: Dip.4	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 18-a	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5 YR-7/6	İç astar: -
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 2,7 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Yuvarlak forma ait dip-gövde parçasıdır.				

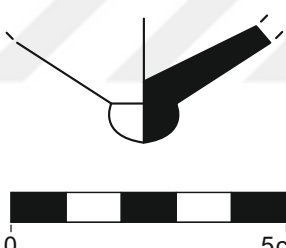
				
Katalog no: 95	Seramik no: 95	Adı: Dip.4	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 18-b	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5YR-7/6	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: E Açması	Tarih: 2005	Çap: 2 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Yuvarlak forma ait dip-gövde parçasıdır.				

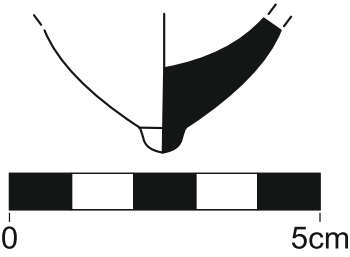
				
Katalog no: 96	Seramik no: 6	Adı: Dip.5	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5YR-6/6
Levha no: 19-a	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: 33-34 CC	Tarih: 2006	Çap: 1,7 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Düğme biçimli dip-gövde parçasıdır. Gövdeye geçişte kabartma şeklinde bant bezeme bulunmaktadır.				

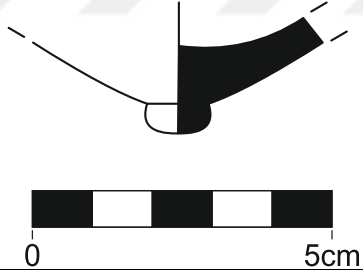
				
Katalog no: 97	Seramik no: 49	Adı: Dip.5	Katkı maddesi:	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 19-b	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2007	Çap: 2 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare:	Seviye:	Bezeme: Var	Astar:	Açkı:
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Düğme biçimli dip-gövde parçasıdır. Gövdeye geçişte bir sıra oluk bezeme bulunmaktadır.				

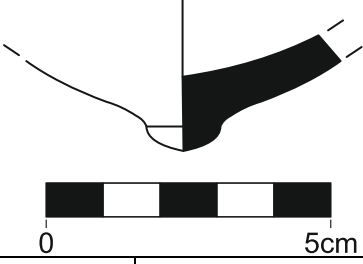
				
Katalog no: 98	Seramik no: 81	Adı: Dip.5	Katkı maddesi: Kireç-taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 19-c	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 10 YR-7/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35 DD (a)	Tarih: 30.10.2003	Çap: 2 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Düğme biçimli dip-gövde parçasıdır.				

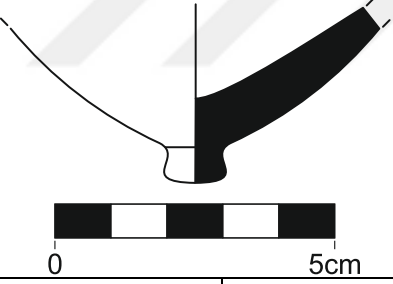
				
Katalog no: 99	Seramik no: 7	Adı: Dip.5	Katkı maddesi: Kireç-Mika-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 19-d	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE-DD	Tarih: 16.10.2006	Çap: 1,5 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Düğme biçimli dip-gövde parçasıdır.				

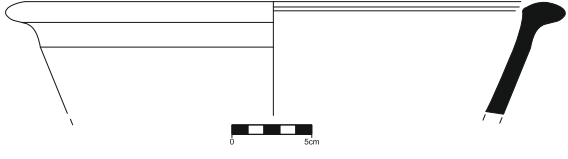
				
Katalog no: 100	Seramik no: 78	Adı: Dip.6	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 10YR-8/2
Levha no: 20-a	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 10YR-8/2
Açma adı: 35 DD (a)	Tarih: 2004	Çap: 1,3 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan dip-gövde parçasıdır.				

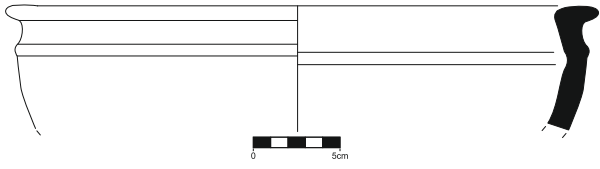
				
Katalog no: 101	Seramik no: 35	Adı: Dip.6	Katkı maddesi: İnce Kum- İnce Kireç	Dış astar: -
Levha no: 20-b	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2006	Çap: 0,3 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan dip-gövde parçasıdır.				

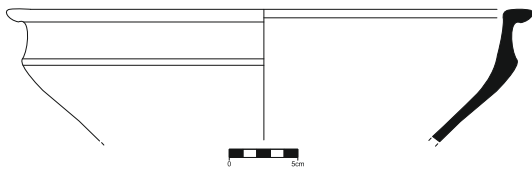
				
Katalog no: 102	Seramik no: 11	Adı: Dip.6	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 20-c	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 10YR-6/6	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 2006	Çap: 0,7 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan dip-gövde parçasıdır.				

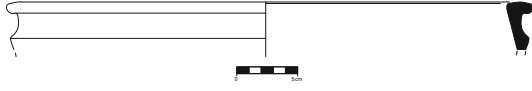
				
Katalog no: 103	Seramik no: 105	Adı: Dip.6	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı- Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 20-d	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 35-36 DD(c)	Tarih: 2003	Çap: 1 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan dip-gövde parçasıdır.				

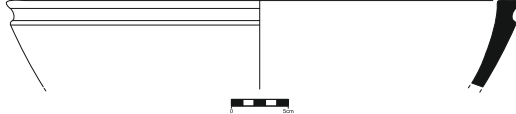
				
Katalog no: 104	Seramik no: 85	Adı: Dip.6	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı- Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 20-e	Mal grubu: Basit	Formu: Dip	Hamur: 5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: 35-DD	Tarih: 2003	Çap: 1 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Meme ucu şeklinde çıkıntısı olan dip-gövde parçasıdır.				

				
Katalog no: 105	Seramik no: 17	Adı: Mut.çan. 1a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 21-a	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-6/4	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 12.10.2006	Çap: 31cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik içe ve dışa kalınlaştırılmış, iç kısmı yivli derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

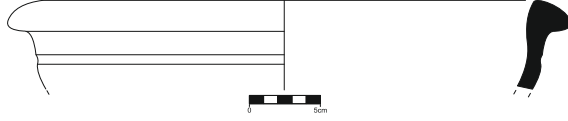
				
Katalog no: 106	Seramik no: 70	Adı: Mut.çan. 1b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5 YR-8/2
Levha no: 21-b	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 7.5 YR-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2011	Çap: 30 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı, kabartma şeklinde bir sıra yivi bulunan, küresel gövdeli derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

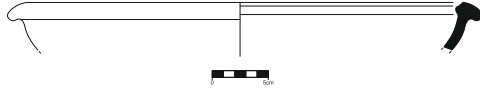
				
Katalog no: 107	Seramik no: 3	Adı: Mut.çan.1c.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 21-c	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-6/6	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36 EE-DD	Tarih: 2006	Çap: 34 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı keskin omurgalı, içe doğru inceltilmiş derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

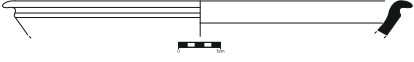
				
Katalog no: 108	Seramik no: 79	Adı: Mut.çan.1c.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: 5YR-8/2
Levha no: 21-d	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 5YR-8/2
Açma adı: 35 DD (b)	Tarih: 2004	Çap: 32 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı keskin omurgalı, içe doğru inceltilmiş derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

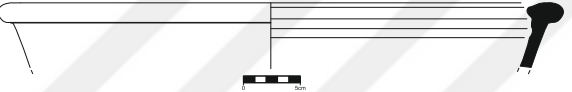
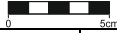
				
Katalog no: 109	Seramik no: 16	Adı: Mut.çan.1c.2	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 21-e	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35 EE	Tarih: 2006	Çap: 41 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, omurgalı derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

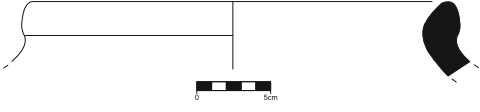
				
Katalog no: 110	Seramik no: 34	Adı: Mut.çan.2a	Katkı maddesi: Yoğun bitkisel katkı-Kireç-Taşçık	Dış astar: -
Levha no: 22-a	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 26 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: Dışa eğik kalınlaştırılmış, dudak üstü dairesel baskı bezemesi olan, omurgalı çanak ağız-gövde parçasıdır.				

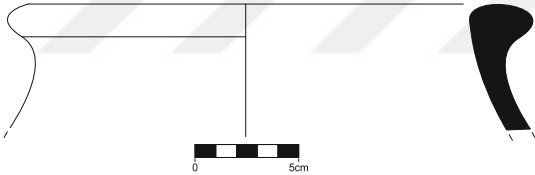
				
Katalog no: 111	Seramik no: 38	Adı: Mut.çan.2b	Katkı maddesi: Bitkisel katkı- Kireç-Kum	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 22-b	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/4	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 34 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, hafif omurgalı çanak ağız-gövde parçasıdır.				

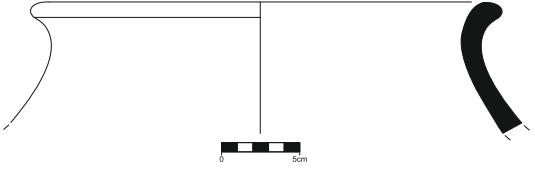
				
Katalog no: 112	Seramik no: 5	Adı: Mut.çan.2c	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 22-c	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-6/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 33-34 CC	Tarih: 2006	Çap: 38 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: - Tanım: Dışa eğik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı yivli, küresel gövdeli çanak ağız-gövde parçasıdır.				

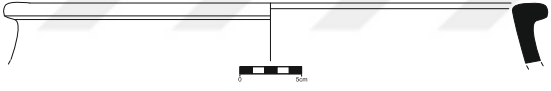
				
				
Katalog no: 113	Seramik no: 8	Adı: Mut.çan.2d	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 22-d	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 7.5YR-7/3	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE-DD	Tarih: 16.10.2006	Çap: 44 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: Dışa eğik ağız kenarlı, omurgalı derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

				
				
Katalog no: 114	Seramik no: 56	Adı: Mut.çan.3	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 22-e	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çanak	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 22.10.2011	Çap: 44 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:-				
Tanım: İçe ve dışa kalınlaştırılmış, ağız iç kısmı yivli derin çanak ağız-gövde parçasıdır.				

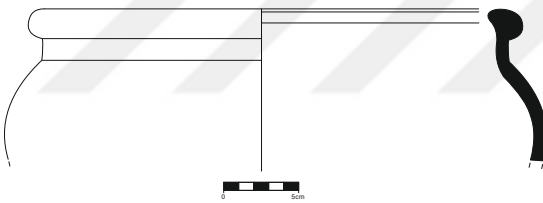
				
Katalog no: 115	Seramik no: 130	Adı: Mut.çöm.1	Katkı maddesi: İri Bitkisel Katkı-İnce kireç	Dış astar: -
Levha no: 23-a	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-5/4	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 27	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Erken Demir Çağ (MÖ.1200-800)				
Tanım: Dışa dönük içe kalınlaştırılmış kısa boyunlu çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

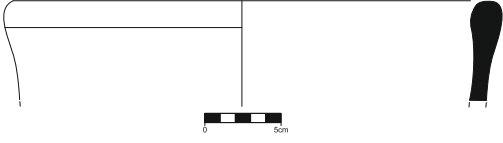
				
Katalog no: 116	Seramik no: 113	Adı: Mut.çöm.2a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 23-b	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 10YR-6/6	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 21 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600)				
Tanım: Dışa çekik kalınlaştırılmış ağız kenarlı, çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

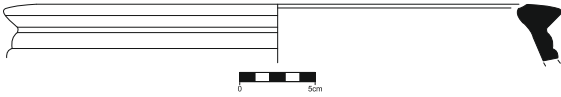
				
Katalog no: 117	Seramik no: 64	Adı: Mut.çöm.2b	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı- Kireç-Mika	Dış astar: 5YR-6/6
Levha no: 23-c	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 5YR-7/4
Açma adı: 36-EE	Tarih: 2011	Çap: 27 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Var
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik, dönük ağız kenarlı çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

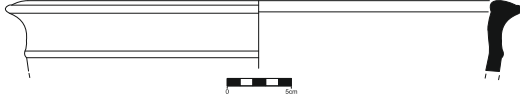
				
Katalog no: 118	Seramik no: 30	Adı: Mut.çöm.2c	Katkı maddesi: Taşçık- Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 23-d	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 35-36 EE	Tarih: 2006	Çap: 39 cm	Pişme: Çok İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Orta Demir Çağ (MÖ.800-600) Tanım: Dışa çekik, kare kesit ağız kenarlı, ağız altında ince bir yiv bulunan çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

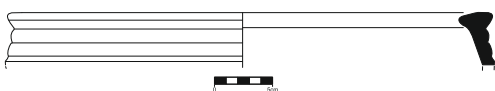
				
Katalog no: 119	Seramik no: 60	Adı: Mut.çöm.2d	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: -
Levha no: 23-e	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/3	İç astar: -
Açma adı: 35-36EE	Tarih: 27.10.2011	Çap: 41 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: Dışa çekik, kısa boyunlu, boynun altında iki sıra kabartma yiv bulunan çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

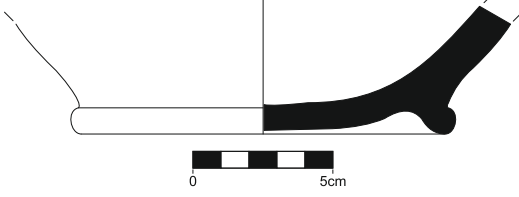
				
Katalog no: 120	Seramik no: 92	Adı: Mut.çöm.3a	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-6/3
Levha no: 24-a	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: 7.5YR-6/3
Açma adı: F Açması	Tarih: 2005	Çap: 26 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dışa kalınlaştırılmış ağız kenarlı, ağız iç kısmı yivli küresel gövdeli kısa boyunlu çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

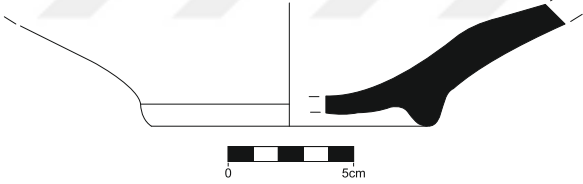
				
Katalog no: 121	Seramik no: 110	Adı: Mut.çöm.3b	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 24-b	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 5YR-7/4	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: D Açması	Tarih: 2005	Çap: 30 cm	Pişme:	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dış kalınlaştırılmış basit ağız kenarlı çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

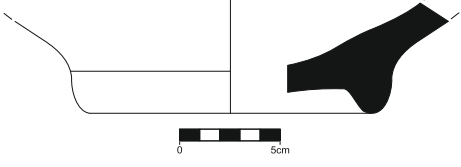
				
Katalog no: 122	Seramik no: 61	Adı: Mut.çöm.3c	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 2.5Y-8/2
Levha no: 24-c	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-6/3	İç astar: 2.5Y-8/2
Açma adı: E Açması	Tarih: 2005	Çap: 32 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dış kalınlaştırılmış ağız iç kısmı oluklu ve boyun kısmı yivli çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

				
Katalog no: 123	Seramik no: 10	Adı: Mut.çöm.3d	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitkisel Katkı	Dış astar: 7.5YR-8/2
Levha no: 24-d	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-8/4	İç astar: 7.5YR-8/2
Açma adı: 36 EE	Tarih: 2006	Çap: 36 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610) Tanım: İç ve dış kalınlaştırılmış, dışa çekik ve ağız dış kısmı yivli uzun boyunlu çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

				
Katalog no: 124	Seramik no: 73	Adı: Mut.çöm.3e	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık-Bitki	Dış astar: 5Y-8/2
Levha no: 24-e	Mal grubu: Mutfak	Formu: Çömlek	Hamur: 7.5YR-7/4	İç astar: 5Y-8/2
Açma adı: 35 EE	Tarih: 29.10.2011	Çap: 38 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Var	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi:- Tanım: İç ve dış kalınlaştırılmış, içe çekik bol yivli çömlek ağız-gövde parçasıdır.				

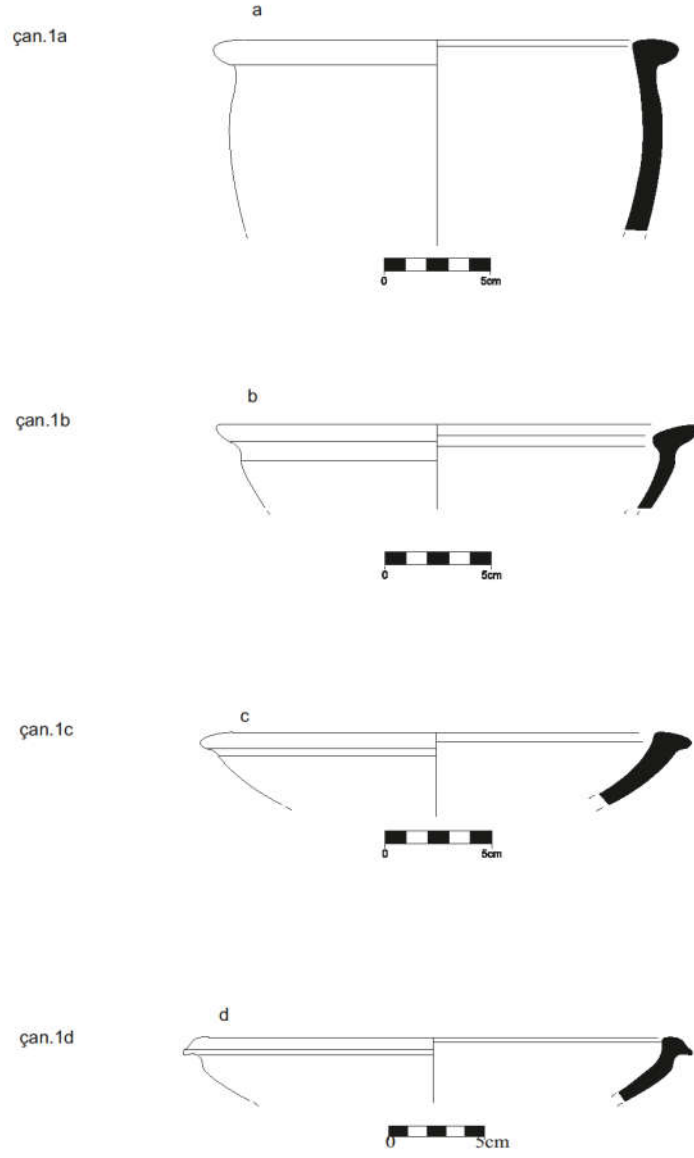
				
Katalog no: 125	Seramik no: 120	Adı: Mut.Dip.1	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı- Yoğun İnce Kireç	Dış astar: -
Levha no: 25-a	Mal grubu: Mutfak	Formu: Dip	Hamur: 2.5Y-8/2	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 13 cm	Pişme: İyi	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Halka formunda dip-gövde parçasıdır.				

				
Katalog no: 126	Seramik no: 116	Adı: Mut.Dip.1	Katkı maddesi: Kireç-Taşçık- Bitkisel katkı	Dış astar: 2.5-8/2
Levha no: 25-b	Mal grubu: Mutfak	Formu: Dip	Hamur: 5YR-7/6	İç astar: 2.5-8/2
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 11 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: -	Seviye: -	Bezeme: Yok	Astar: Var	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Halka formunda dip-gövde parçasıdır.				

				
Katalog no: 127	Seramik no: 125	Adı: Mut.Dip.1	Katkı maddesi: Bitkisel Katkı-Kireç	Dış astar: -
Levha no: 25-c	Mal grubu: Mutfak	Formu: Dip	Hamur: 2.5YR-6/6	İç astar: -
Açma adı: 9G-1A	Tarih: 2018	Çap: 14 cm	Pişme: Orta	Yapım: Çark
Plan kare: a-e/6-10	Seviye: 390,77	Bezeme: Yok	Astar: Yok	Açkı: Yok
Dönemi: Yeni Asur (MÖ.1000-610)				
Tanım: Halka formunda dip-gövde parçasıdır.				

LEVHALAR

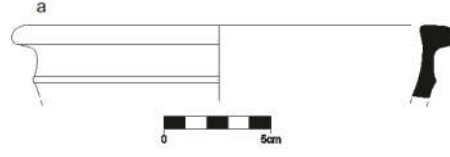
levha:1

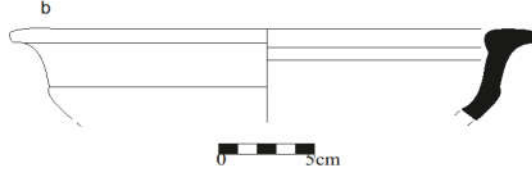
Levha 1. Yalın Basit Çanaklar

levha:2

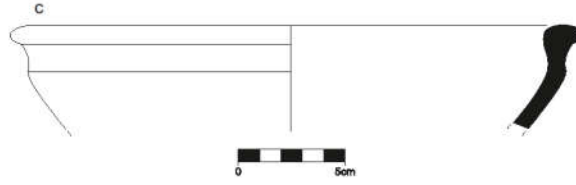
çan.1e.1

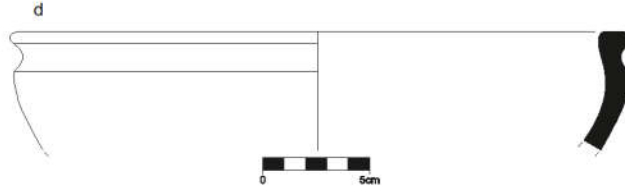
çan.1e.2

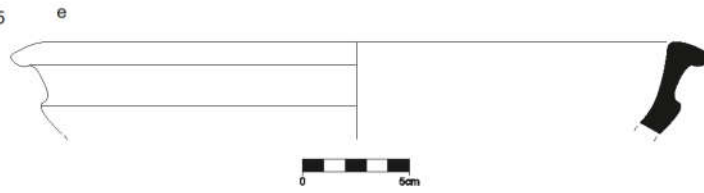
çan.1e.3

çan.1e.4

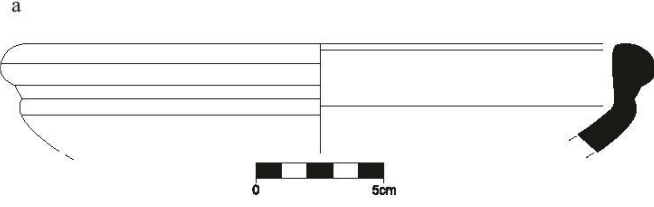
çan.1e.5

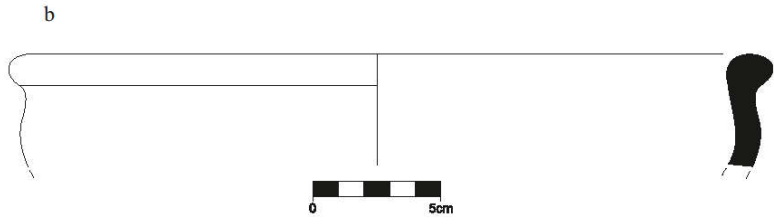
Levha 2. Yalın Basit Çanaklar

levha:3

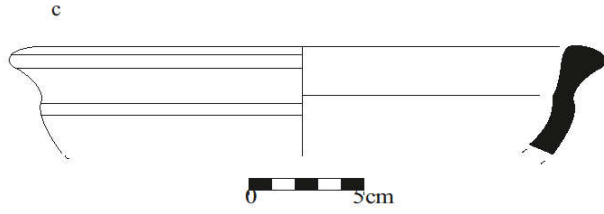
çan.2a.1

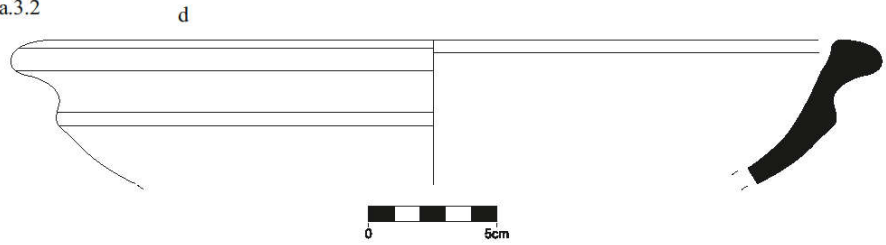
çan.2a.2

çan.2a.3.1

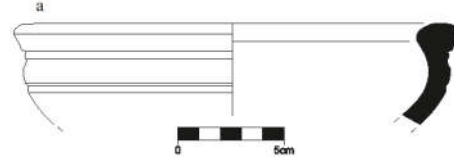
çan.2a.3.2

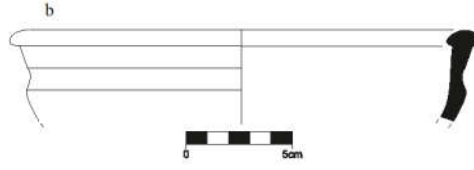
Levha.3 Yalın Basit Çanaklar

levha:4

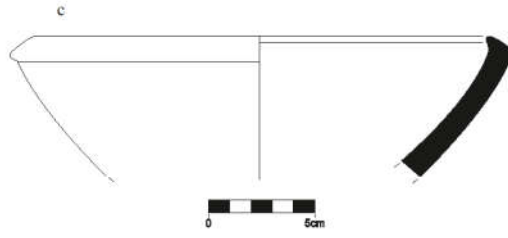
çan.2b.1

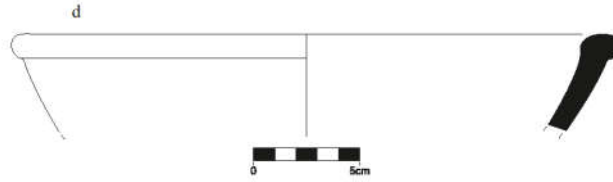
çan.2b.2

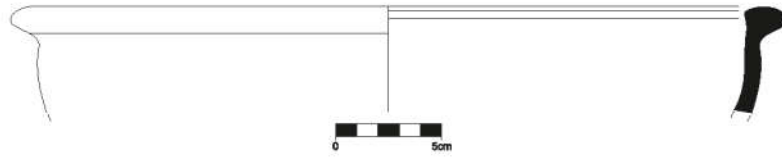
çan.2b.3

çan.2b.4

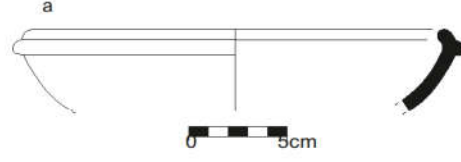
çan.2b.5 e

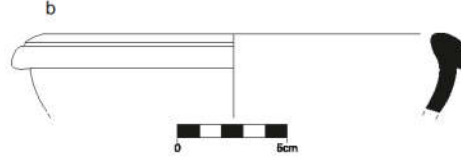
Levha 4. Yalın Basit Çanaklar

Levha:5

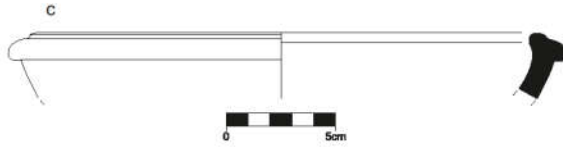
çan.3a

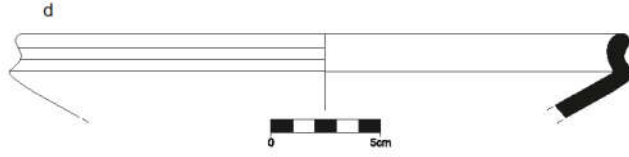
çan.3b

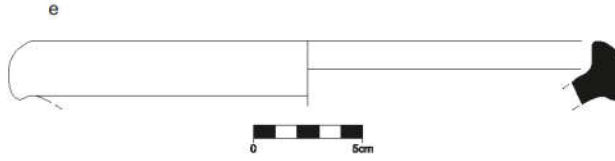
c

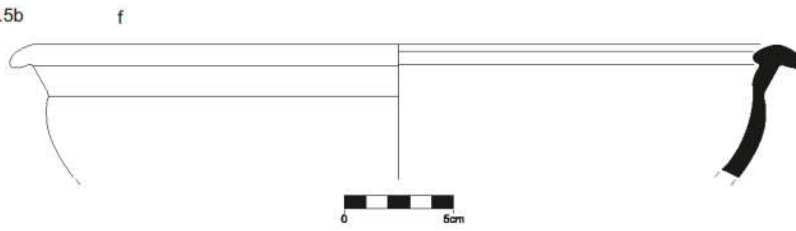
çan.4

çan.5a

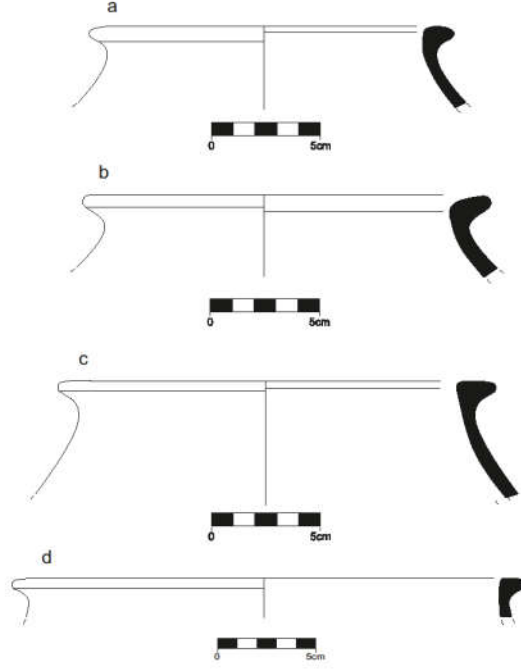
çan.5b

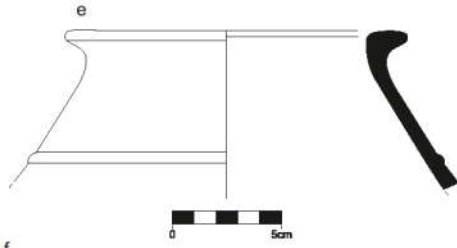
Levha 5. Yalın Basit Çanaklar

Levha:6

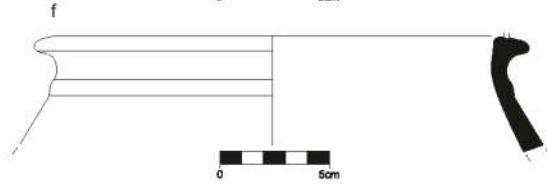
çöm.1

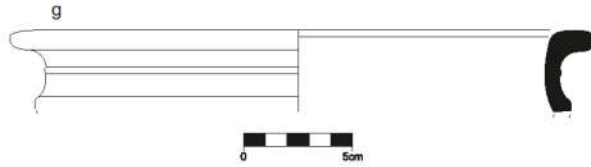
çöm.1a

çöm.1b

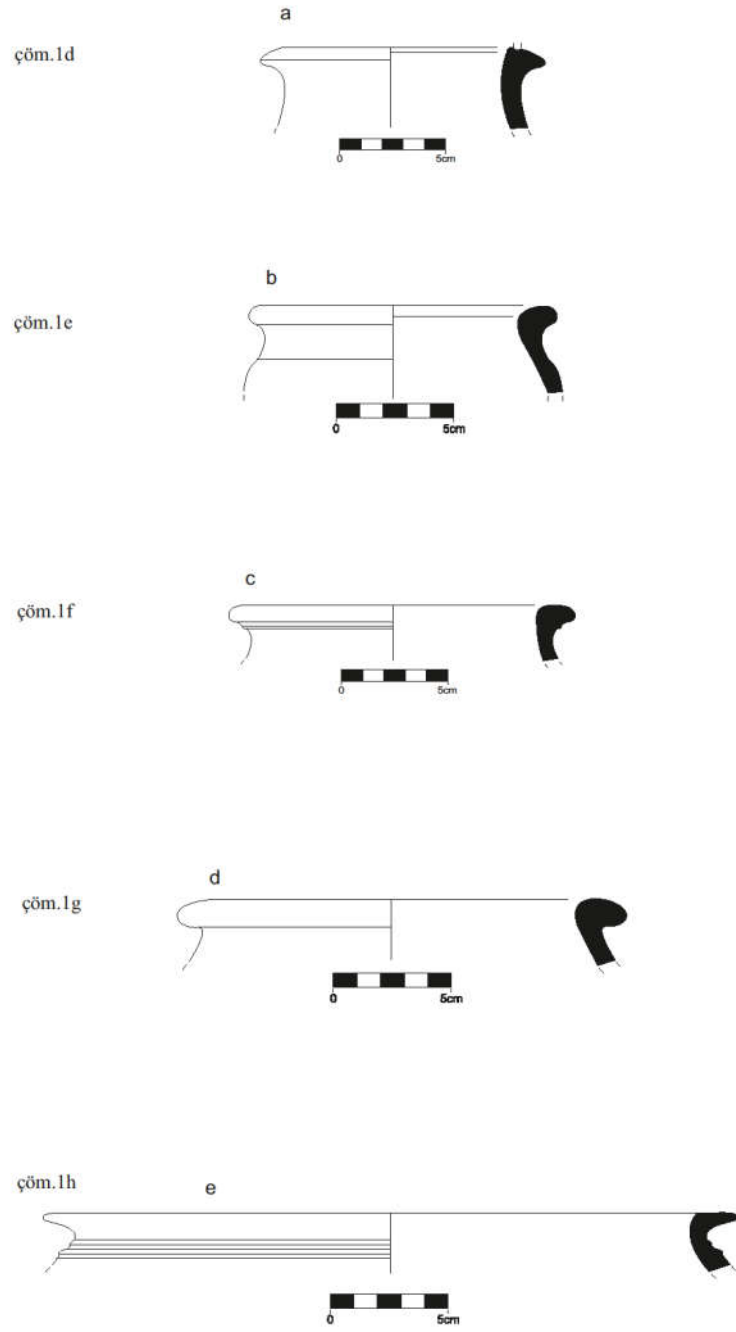

çöm.1c

Levha 6. Yalın Basit Çömlekler

levha:7

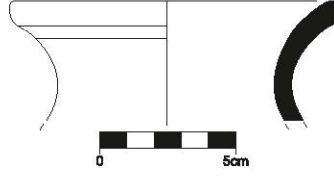

Levha 7. Yalın Basit Çömlekler

levha:8

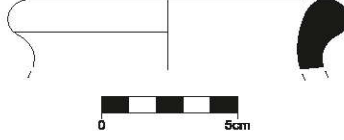
çöm.2

a

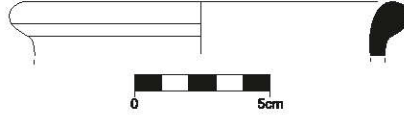

çöm.2a

b

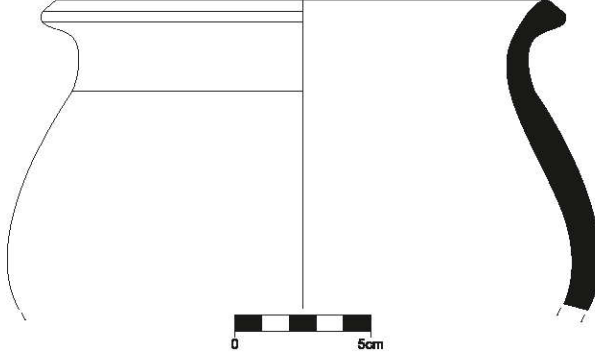

c

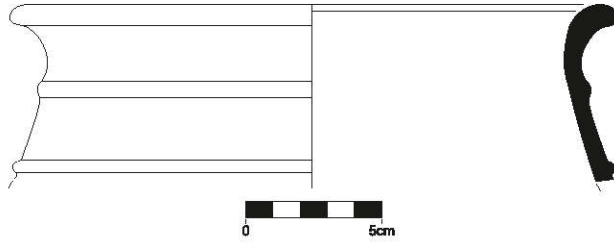
çöm.2b

d

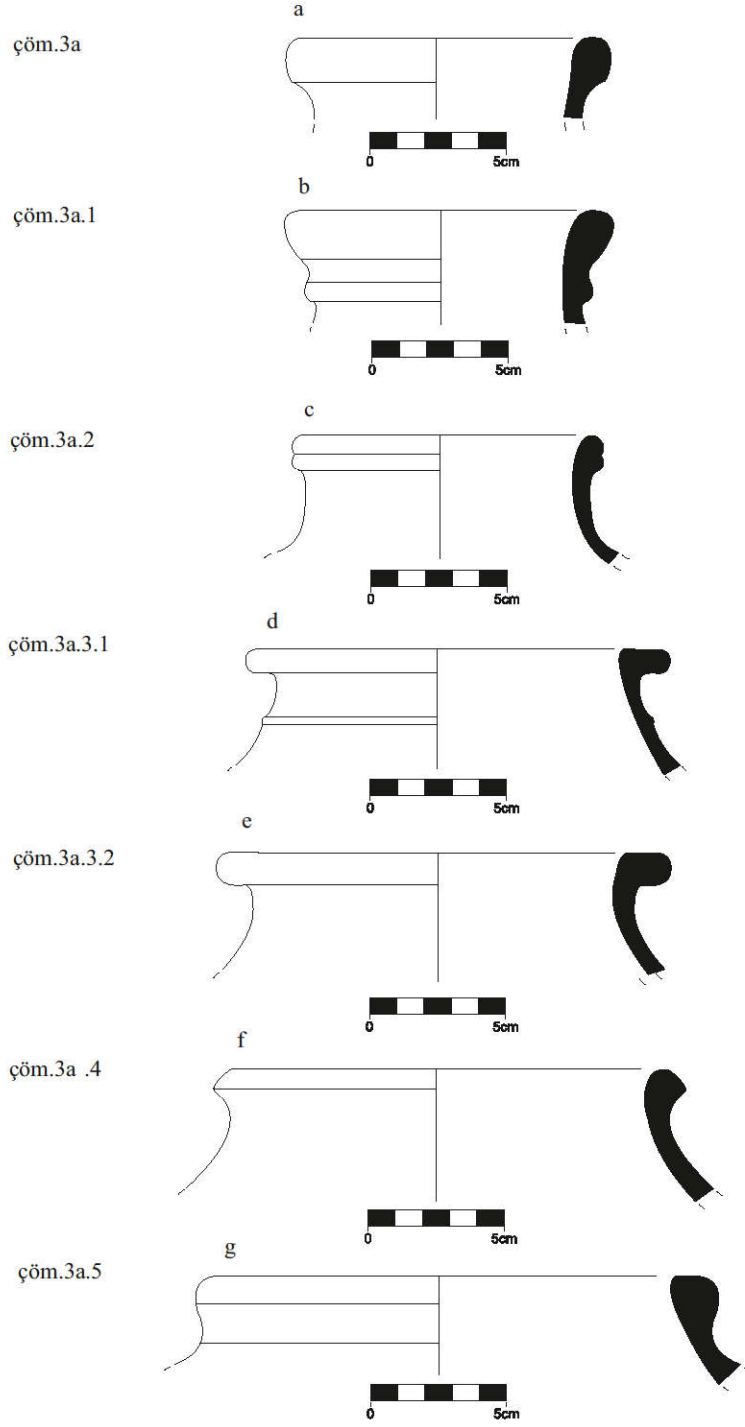
çöm.2c

e

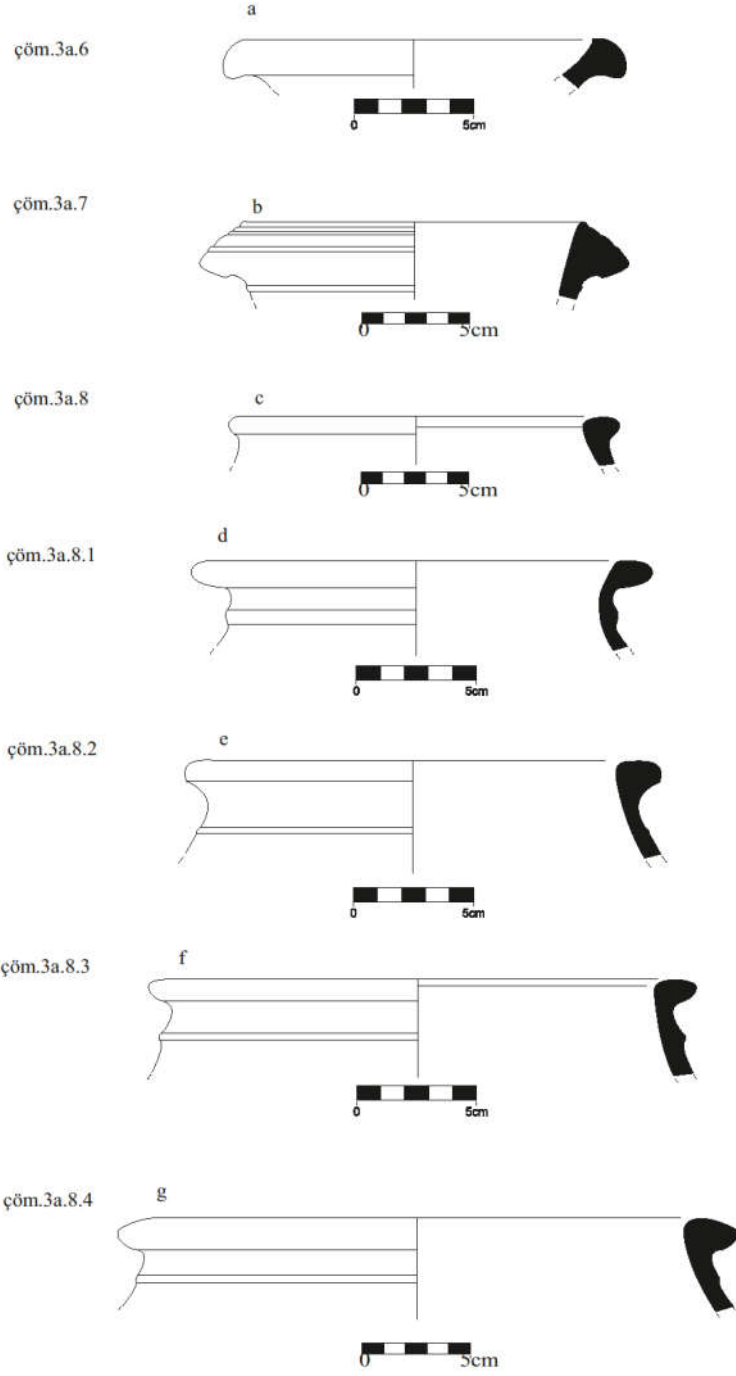
Levha 8. Yalın Basit Çömlekler

levha:9

Levha 9. Yalın Basit Çömlekler

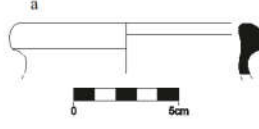
levha:10

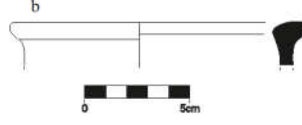
Levha 10. Yalın Basit Çömlekler

levha:11

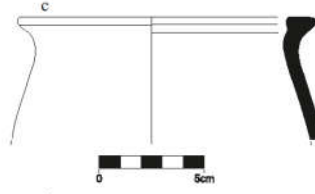
çöm.3b.1

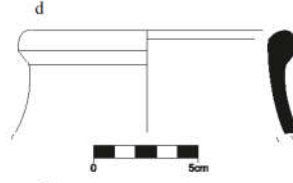
çöm.3b.2.1

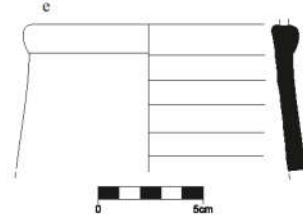
çöm.3b.2.2

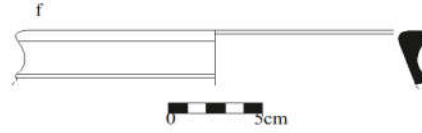
çöm.3b.3

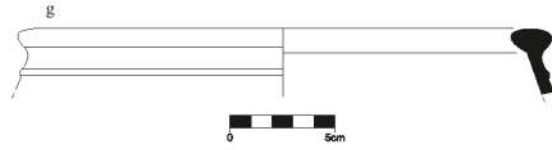
çöm.3b.4

çöm.3b.5

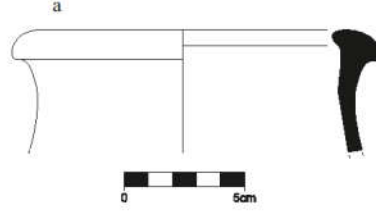
çöm.3b.6

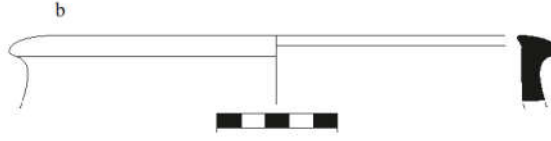
Levha 11. Yalın Basit Çömlekler

levha:12

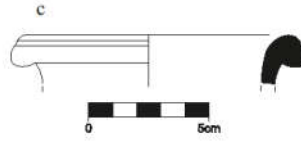
çöm.4a

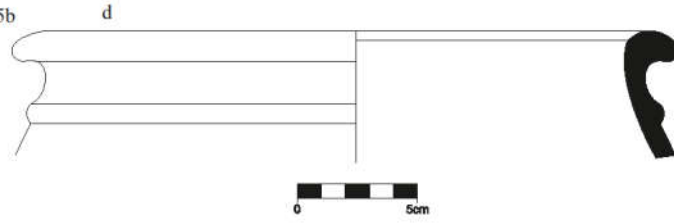
çöm.4b

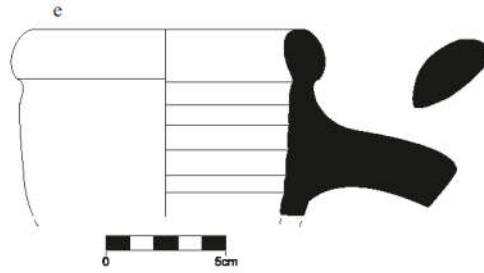
çöm.5a

çöm.5b

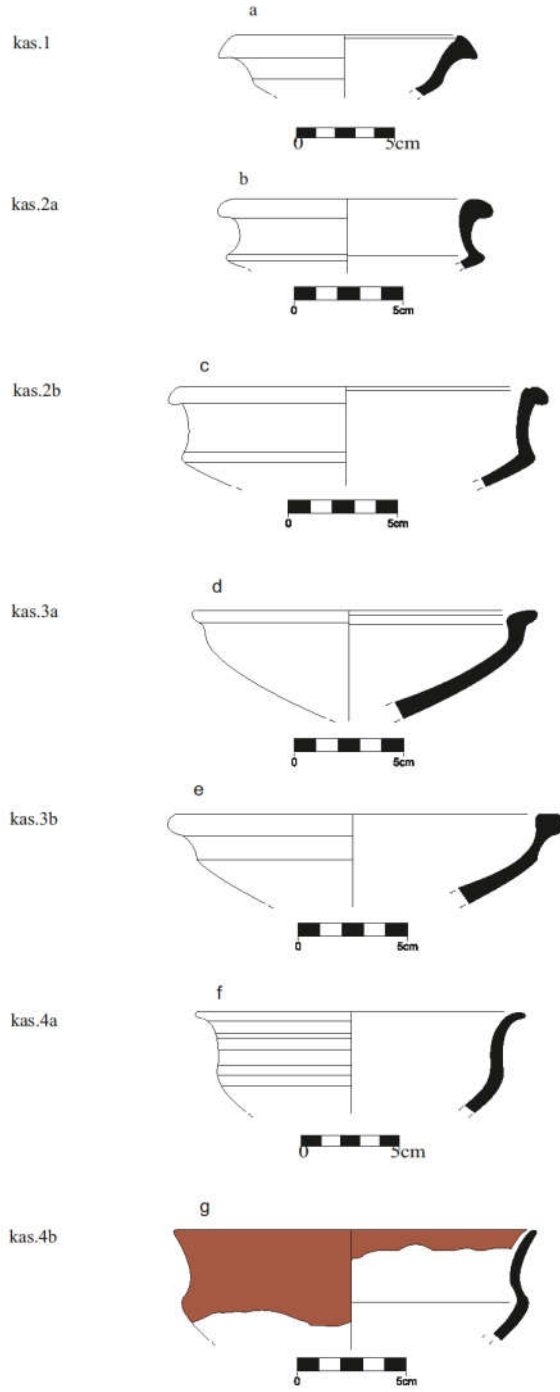

çöm.6

Levha 12. Yalın Basit Çömlekler

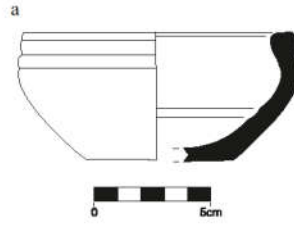
levha:13

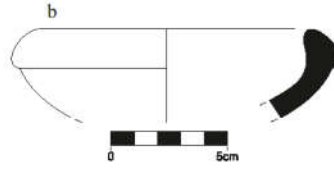
Levha 13. Yalın Basit Kâseler

levha:14

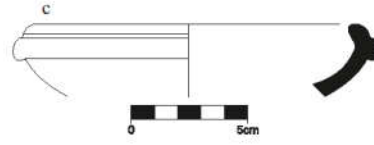
kas.5a

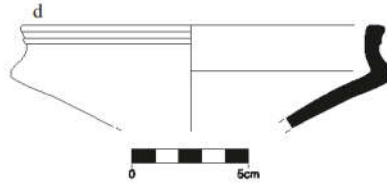
kas.5b.1

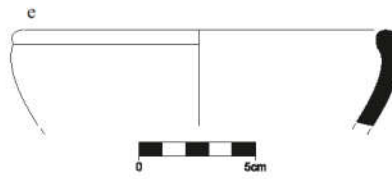
kas.5b.2

kas.5b.3

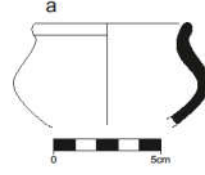
kas.5b.4

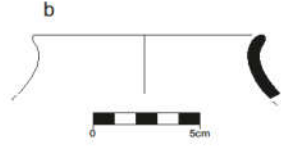
Levha 14. Yalın Basit Kâseler

levha:15

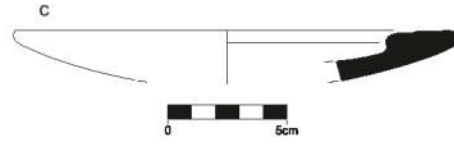
çömç.1

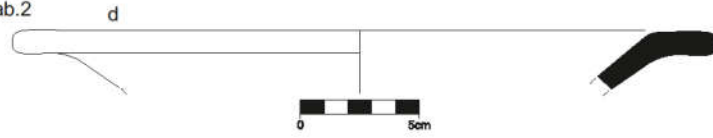
çömç.2

tab.1

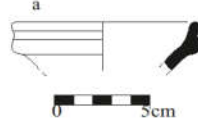
tab.2

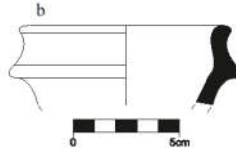
Levha 15. Yalın Basit Çömlekçik ve Tabaklar

levha:16

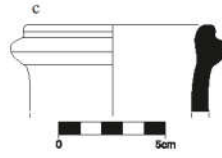
şişe.1

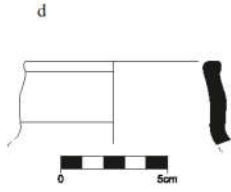
şişe.2

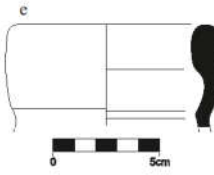
şişe.3

şişe.4

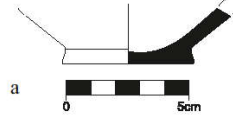
şişe.5

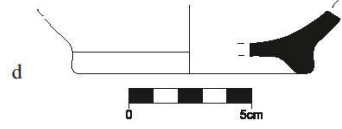
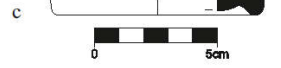
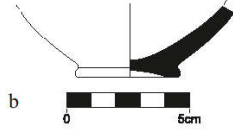
Levha 16. Yalın Basit Şişeler

levha:17

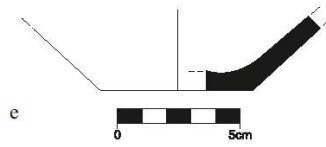
dip.1

dip.2

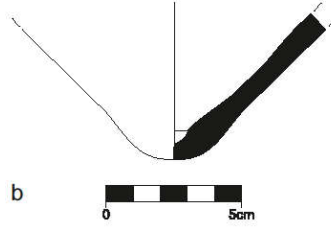
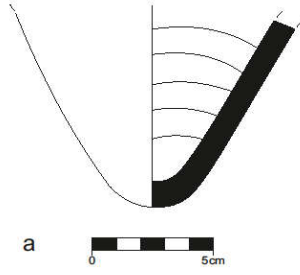

dip.3

Levha 17. Yalın Basit Dipler

levha:18

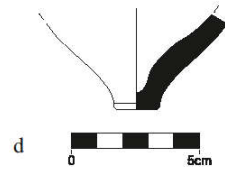
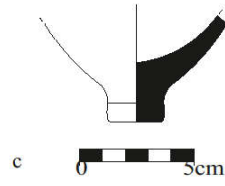
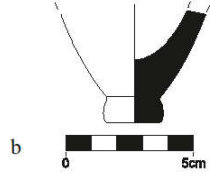
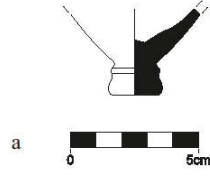
dip.4

Levha 18. Yalın Basit Dipler

levha:19

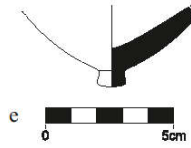
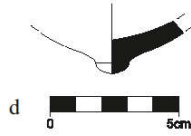
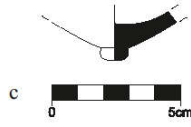
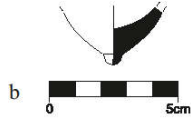
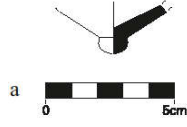
dip.5

Levha 19. Yalın Basit Dipler

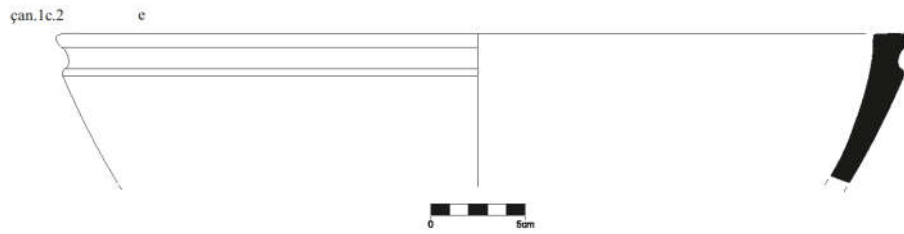
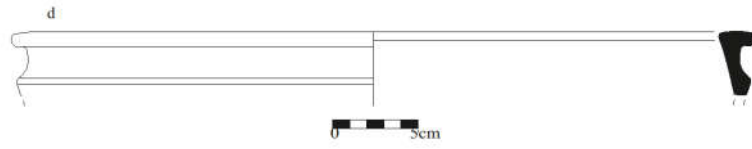
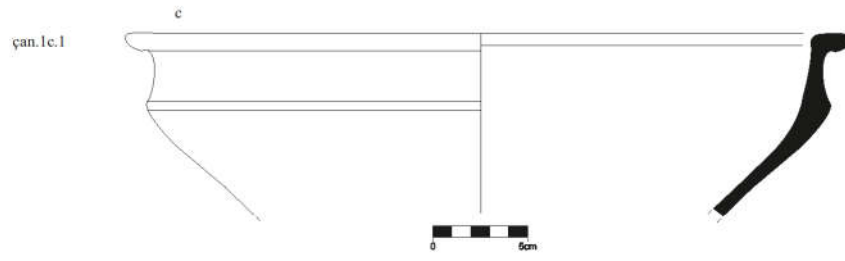
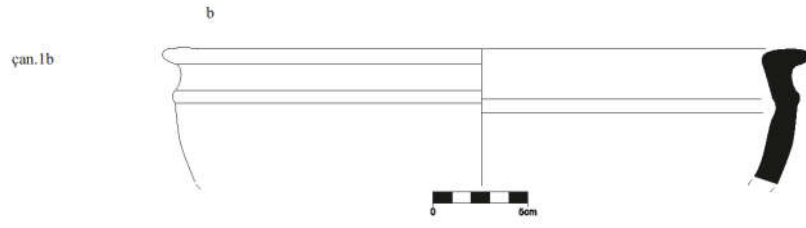
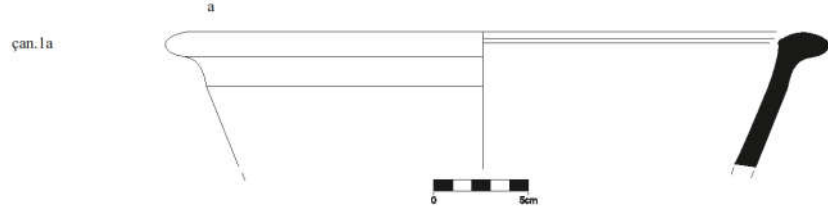
levha:20

dip.6

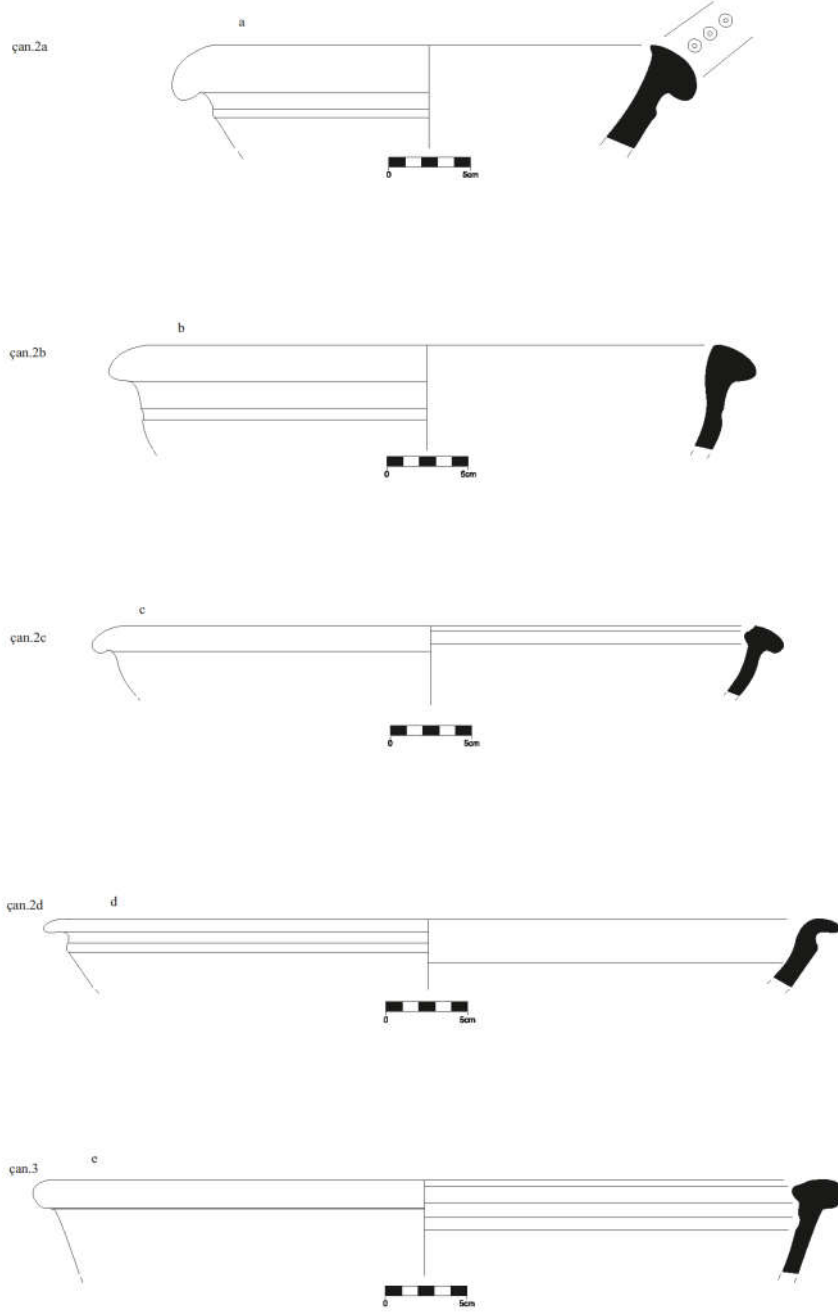
Levha 20. Yalın Basit Dipler

levha:21

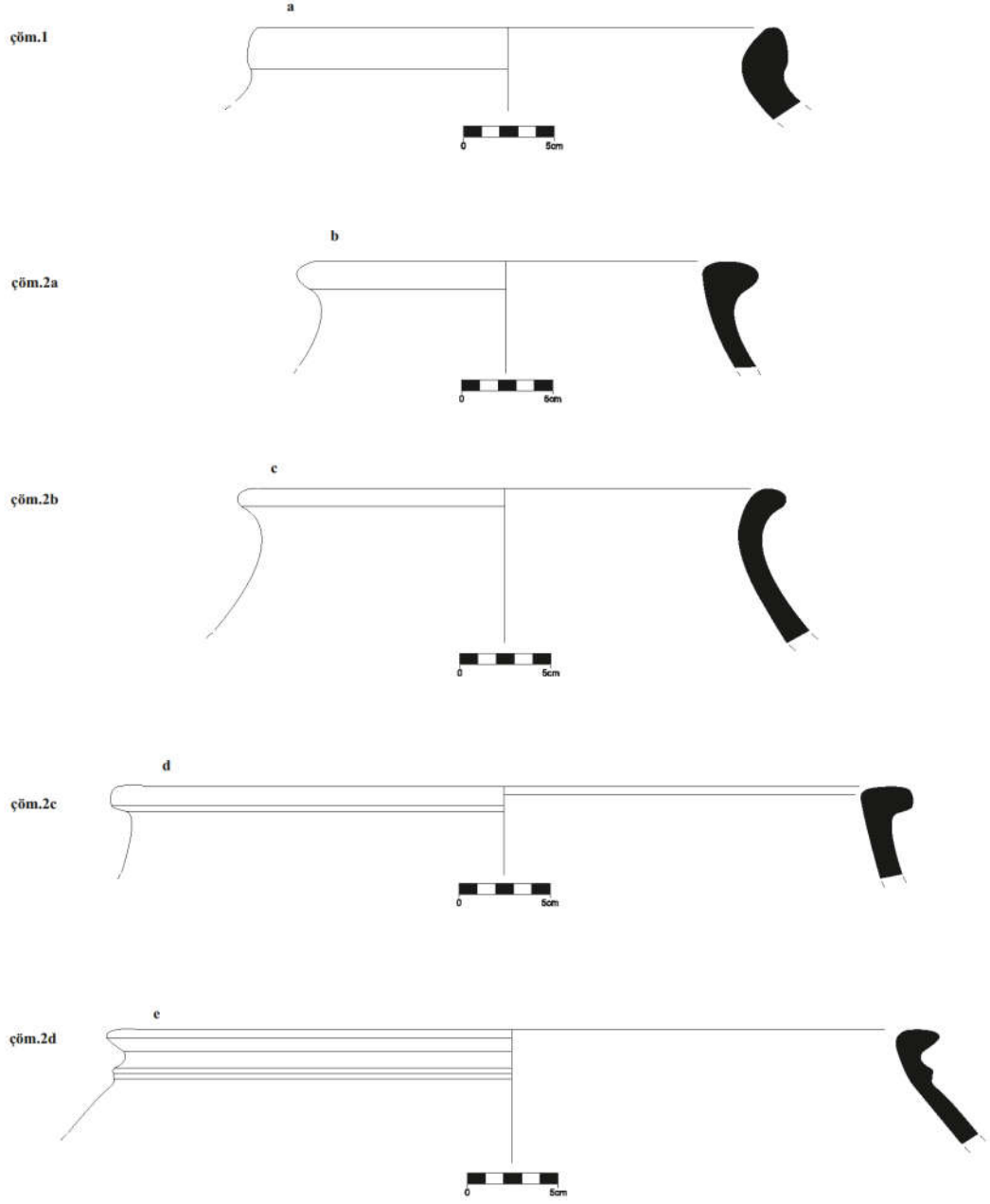
Levha 21. Mutfak Malları Çanaklar

levha:22

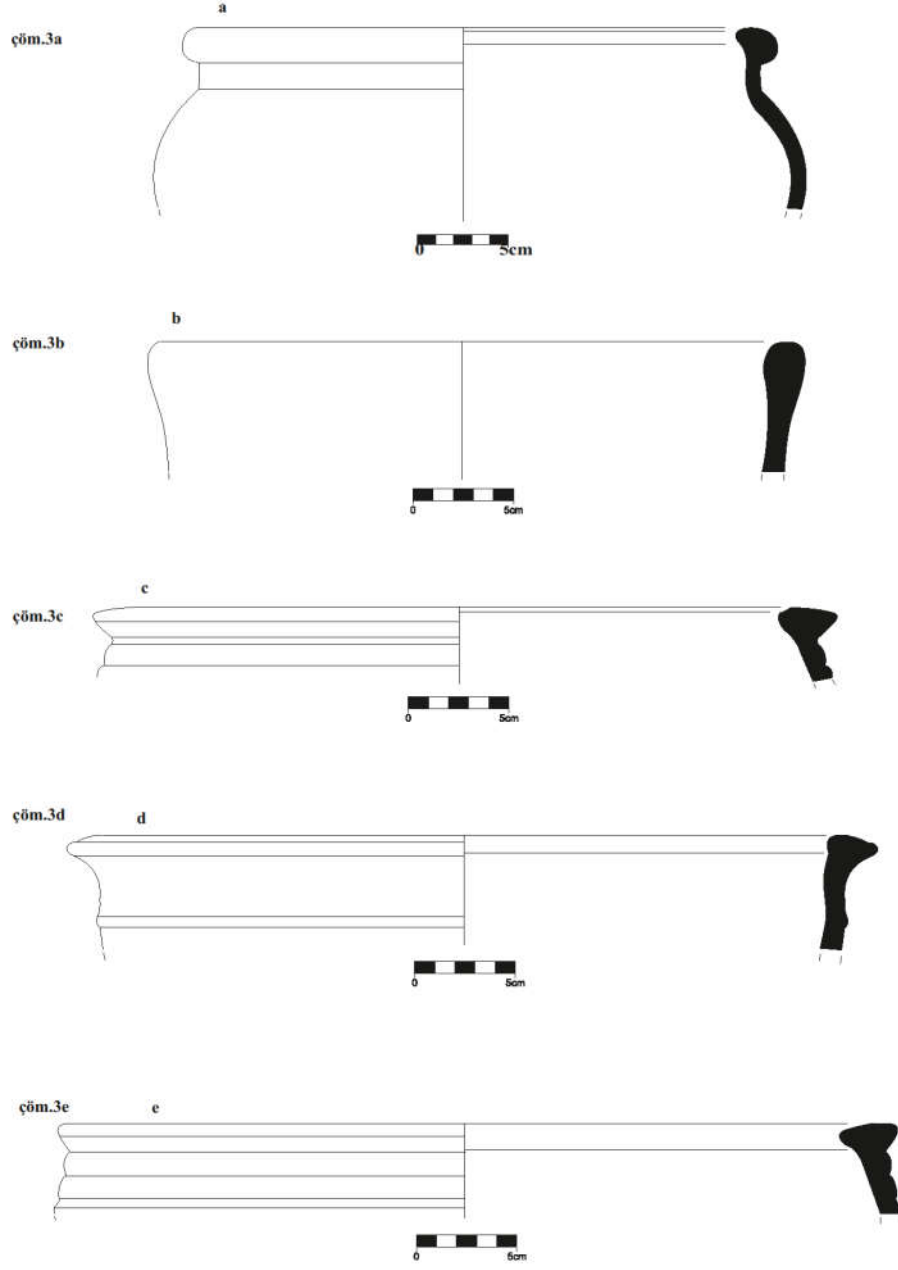
Levha 22. Mutfak Malları Çanaklar

a:23

Levha 23. Mutfak Malları Çömlekler

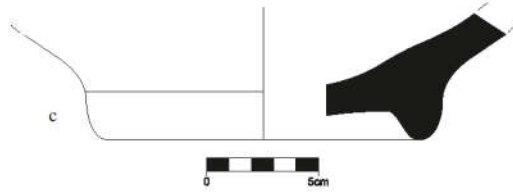
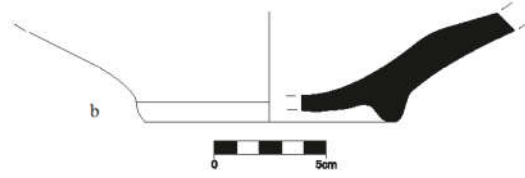
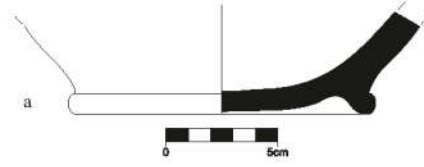
levha:24

Levha 24. Mutfak Malları Çömlekler

levha:25

dip.1

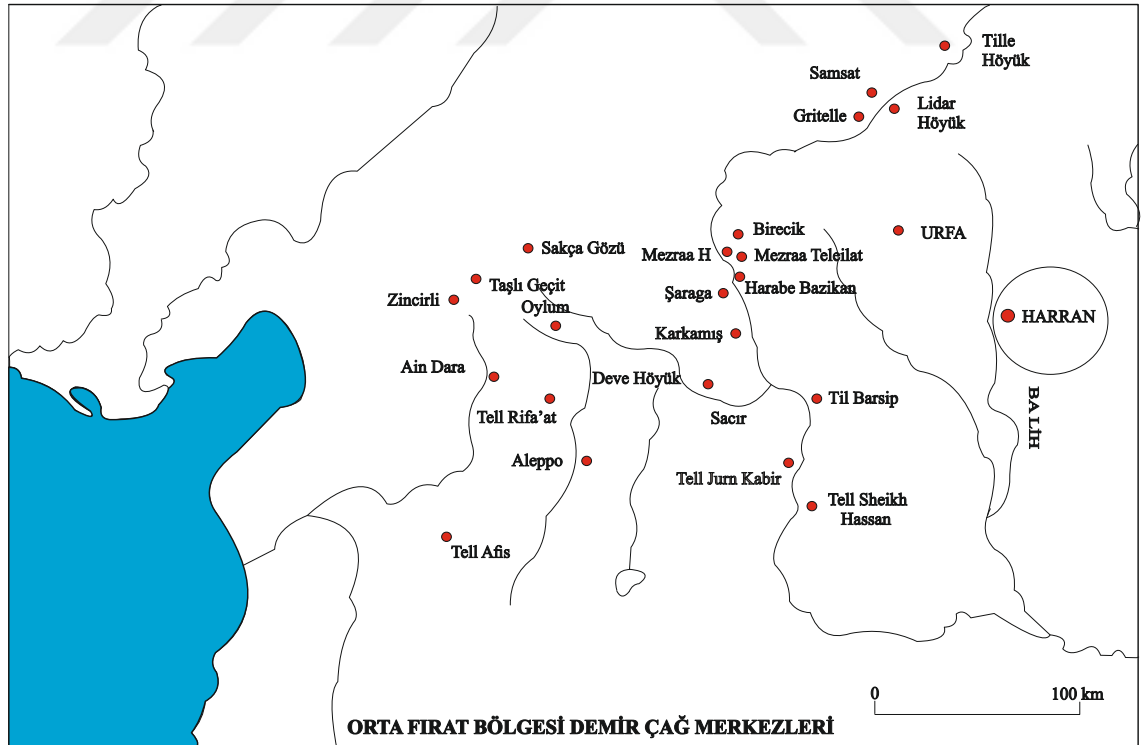

Levha 25. Mutfak Malları Dipler

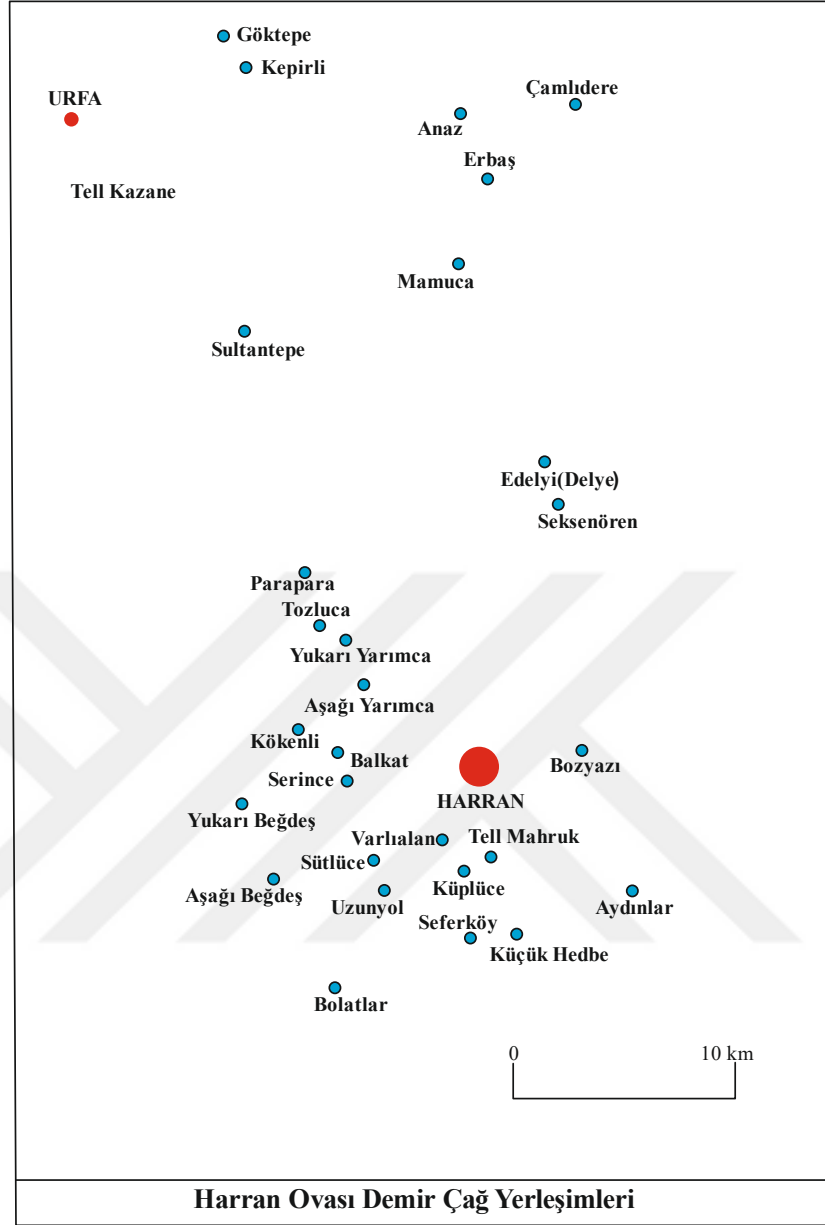
HARİTALAR

Harita 1. Orta Demir Çağ Kültür Bölgeleri(Coşkun, 270)

Harita 2. Orta Fırat Bölgesi Demir Çağ Merkezleri

Harita 3. Harran Ovası Tespit Edilen Demir Çağ Yerleşimleri(2018 Yılında yapılmış olan Harran Ovası Yüzey Araştırması verilerinden yararlanılarak hazırlanmıştır. M.Önal, S.İ Mutlu, S.Mutlu,469-486)

RESİMLER

HARRAN

85

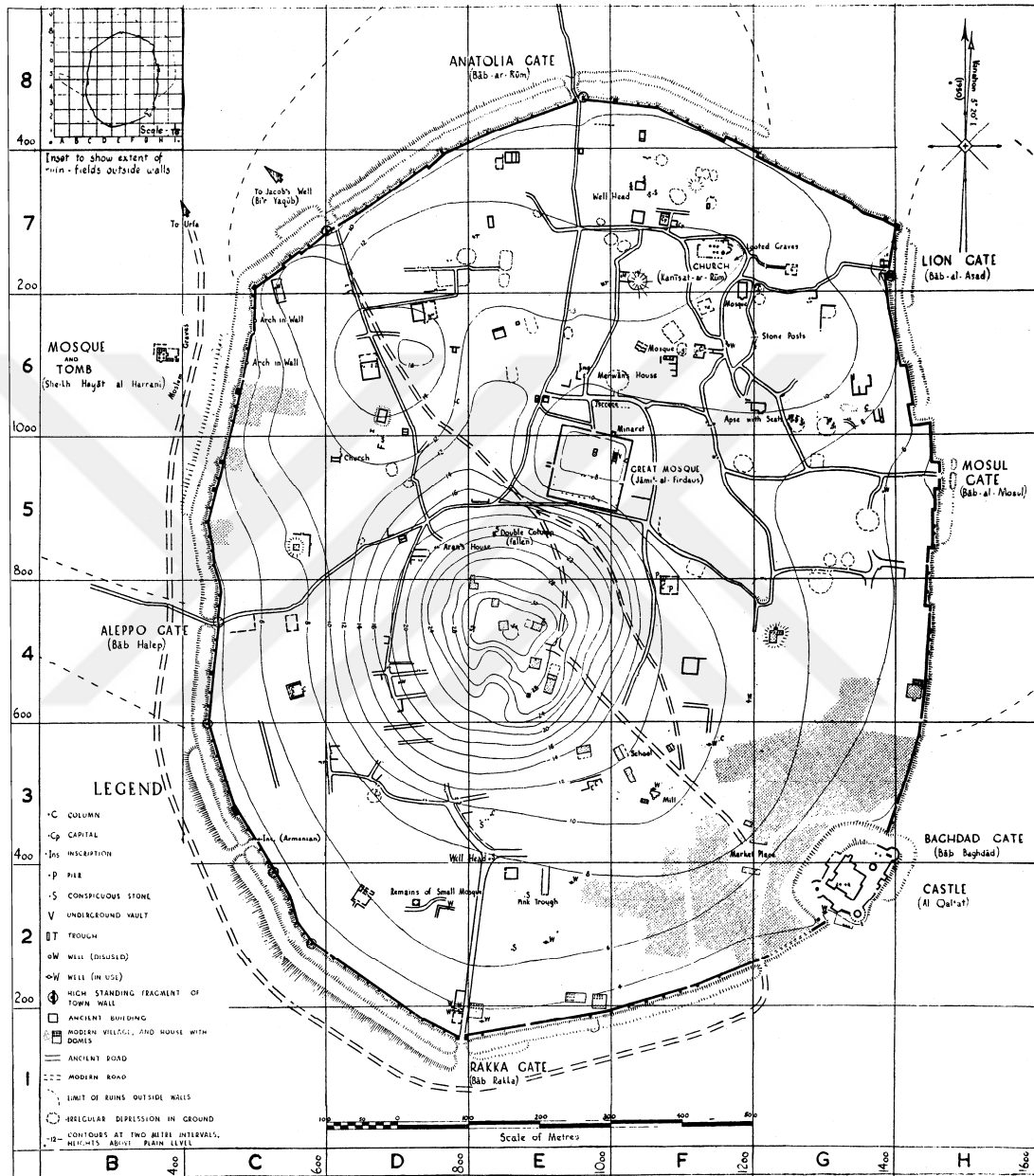

Fig. 3. General Plan of Harran.

Resim 1. Harran Kent Planı(Lloyd and Brice, 58)

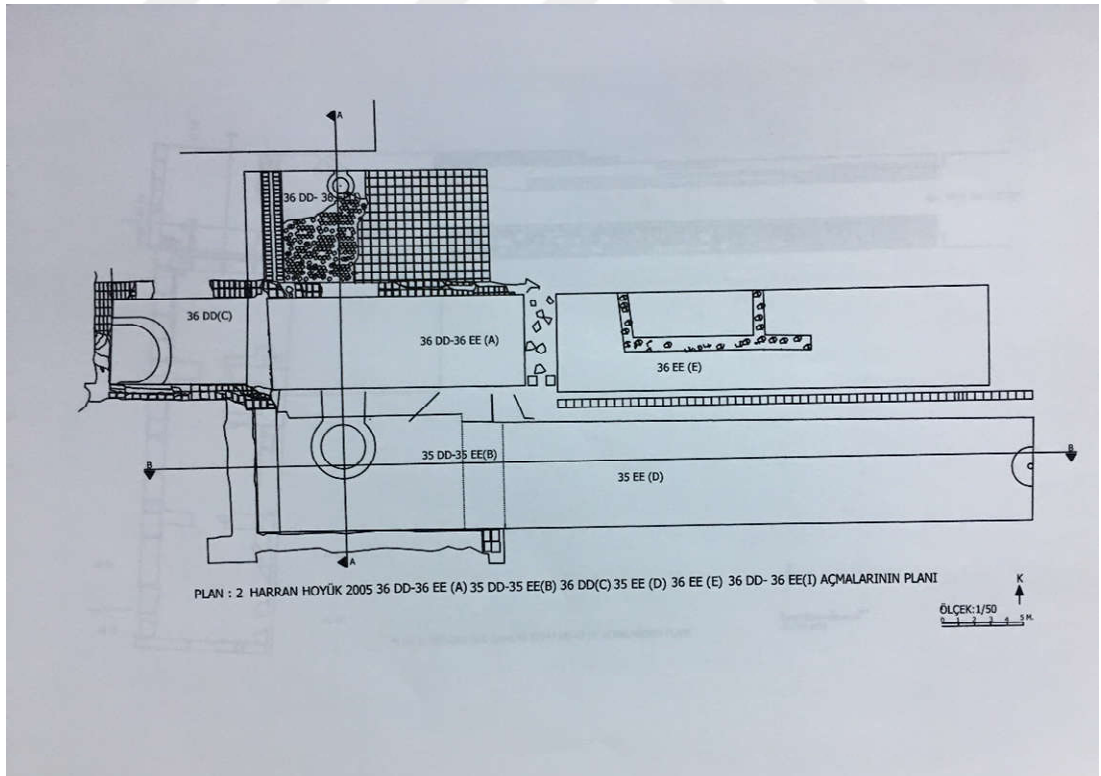
Resim 2. Harran Antik Kenti Havadan Görünümü(Harran Kazı Evi Arşivi 2020)

Resim 3. Harran Höyük Genel Görünümü (Harran Kazı Evi Arşivi 2020)

Resim 6. Harran Höyük 2.Dönem Kazılan Alan (Harran Kazı Evi Arşivi 2020)

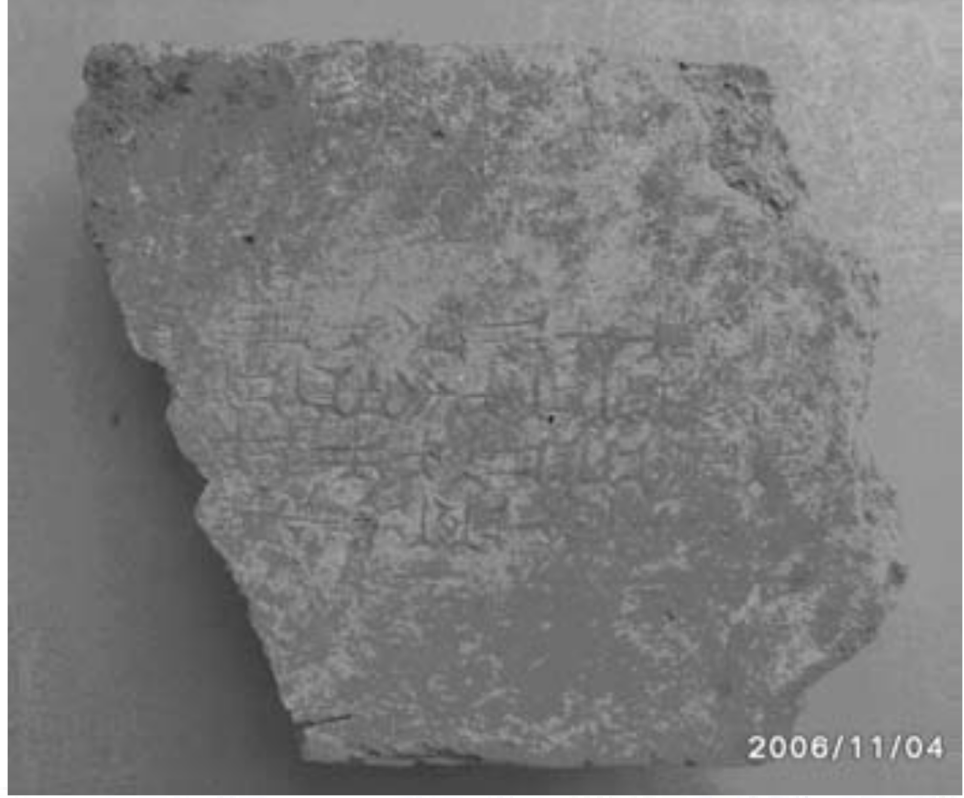
Resim 7. Demir Çağ Seramiklerinin Yoğun Olduğu Açmaların Planı (Yardımcı, 28.KST, 728)

Resim 8. 1.Bin Çöp Çukuru ile Kerpiç Duvarı (Yardımcı, 29.KST, 367)

Resim 9. 1.MÖ. 1 Bin Kerpiç Mimari (Yardımcı, 30.KST, 381)

Resim 11. Harran Höyük 3.Dönem Kazılan Alanlar (Harran Kazı Evi Arşivi 2020)

Resim 12. 9G-1A Açması Güney Kesit Demir Çağ Duvarı
(Harran Kazı Evi Arşivi 2018)

TABLOLAR

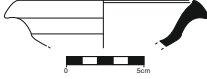
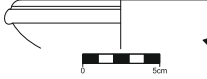
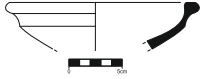
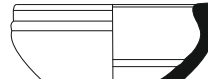
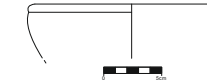
Tablo 1. Yalın Basit Çanaklar

Yalın Basit Çanaklar		
Çan.1a	Çan.1e.5	Çan.2b.4
Çan.1b	Çan.2a.1	Çan.2b.5
Çan.1c	Çan.2a.2	Çan.3a
Çan.1d	Çan.2a.3.1	Çan.3b
Çan.1e.1	Çan.2a.3.2	Çan.4
Çan.1e.2	Çan.2b.1	Çan.5a
Çan.1e.3	Çan.2b.2	Çan.5b
Çan.1e.4	Çan.2b.3	

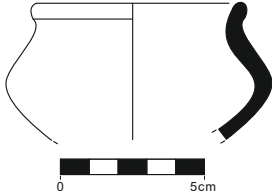
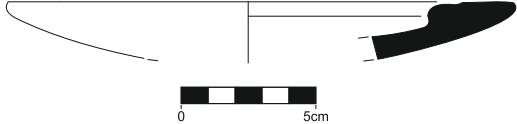
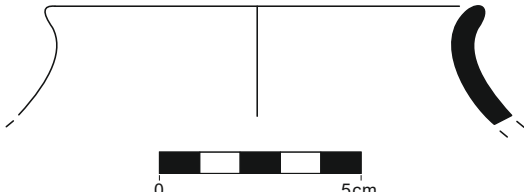
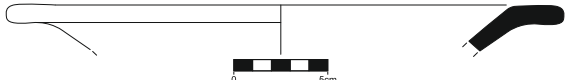
Tablo 1. Yalın Basit Çömler

Yalın Basit Çömler			
Çöm.1 Çöm.1a Çöm.1b Çöm.1c Çöm.1d Çöm.1e Çöm.1f Çöm.1g Çöm.2	Çöm.2a Çöm.2b Çöm.2c Çöm.3a Çöm.3a.1 Çöm.3a.2 Çöm.3a.3.1 Çöm.3a.3.2 Çöm.3a.4	Çöm.3a.5 Çöm.3a.6 Çöm.3a.7 Çöm.3a.8 Çöm.3a.8.1 Çöm.3a.8.2 Çöm.3a.8.3 Çöm.3a.8.4 Çöm.3b.1 Çöm.3b.2.1 Çöm.3b.2.2	Çöm.3b.3 Çöm.3b.4 Çöm.3b.5 Çöm.3b.6 Çöm.4a Çöm.5a Çöm.5b Çöm.6

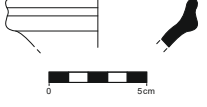
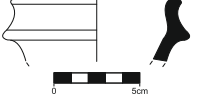
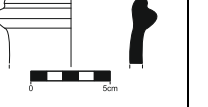
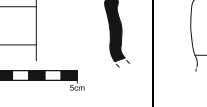
Tablo 2. Yalın Basit Kâseler

Yalın Basit Kâseler			
Kas.1 	Kas.3a 	Kas.4b 	Kas.5b.2
Kas.2a 	Kas.3b 	Kas.5a 	Kas.5b.3
Kas.2b 	Kas.4a 	Kas.5b.1 	Kas.5b.4

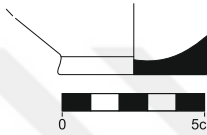
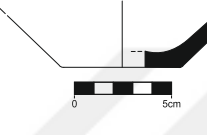
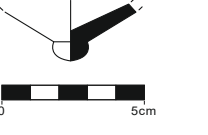
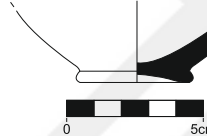
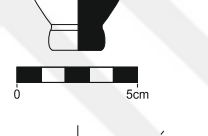
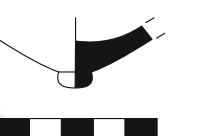
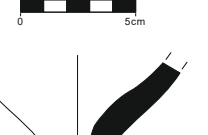
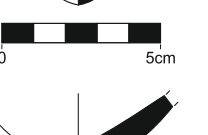
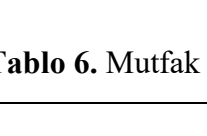
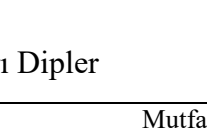
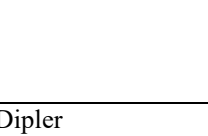
Tablo 3. Yalın Basit Çömlekçik ve Tabaklar

Yalın Basit Çömlekçikler	Yalın Basit Tabaklar
Çömç.1 	Tab.1
Çömç.2 	Tab.2

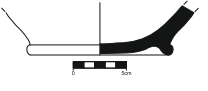
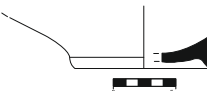
Tablo 4. Yalın Basit Şişeler

Yalın Basit Şişeler				
Şişe.1	Şişe.2	Şişe.3	Şişe.4	Şişe.5
				

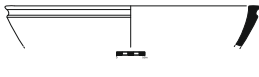
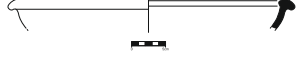
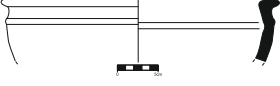
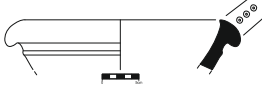
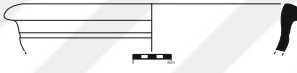
Tablo 5. Yalın Basit Dipler

Yalın Basit Dipler			
Dip.1	Dip.3	Dip.5	Dip.6
			
			
			
			

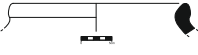
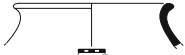
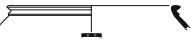
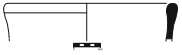
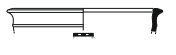
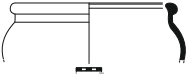
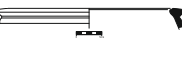
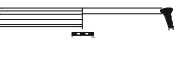
Tablo 6. Mutfak Malları Dipler

Mutfak Malları Dipler	
	

Tablo 7. Mutfak Malları Çanaklar

Mutfak Malları Çanaklar		
Mut.çan.1a 	Mut.çan.1c.2 	Mut.çan.2c
Mut.çan.1b 	Mut.çan.2a 	Mut.çan.2d
Mut.çan.1c.1 	Mut.çan.2b 	Mut.çan.3

Tablo 8. Mutfak Malları Çömlekler

Mutfak Malları Çömlekler				
Mut.çöm.1 	Mut.çöm.2b 	Mut.çöm.2d 	Mut.çöm.3b 	Mut.çöm.3d
Mut.çöm.2a 	Mut.çöm.2c 	Mut.çöm.3a 	Mut.çöm.3c 	Mut.çöm.3e

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı-Soyadı	Jiyan ÇALIK
Doğum Yeri Ve Tarihi	
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Harran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü
Y. Lisans Öğrenimi	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Bölümü
Bildiği Yabancı Diller	
Bilimsel Faaliyetleri	2014 yılı: Tek Tek Dağları ve çevresi Neolitik Dönem Yüzey Araştırması 2015, 2016, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 yılları: Harran Kazısı 2018, 2020, 2021, 2022 yılı: Harran ve Çevresi Yüzey Araştırması 2017 yılı: Soğmatar Kazısı 2020,2021 yılı: Abamor Kazısı 2021 yılı: Abamor Yüzey Araştırması
İş Deneyimi	
Stajlar	-
Projeler	-
Çalıştığı Kurumlar	-
İletişim	
E-Posta Adresi	
Tarih	Eylül 2022